

WET

Om voorsiening te maak vir beheer oor dobbel en drank; en om voorsiening te maak vir sake wat daarmee verband hou.

INHOUD

HOOFSTUK 1

OMSKRYWINGS, INTERPRETASIE, DOELSTELLINGS EN TOEPASSING VAN WET

1. Omskrywing en interpretasie
2. Oogmerke van die Wet
3. Toepassing van die Wet

HOOFSTUK 2

STIGTING EN ADMINISTRASIE VAN ENTITEIT

4. Stigting van Entiteit
5. Bevoegdhede en funksies van die Owerheid
6. Samestelling van die raad
7. Benoembaarheid vir aanstelling as lid van raad
8. Prosedure vir aanstelling
9. Ampstermyn
10. Beëindiging van amp en vul van vakante poste
11. Vergoeding en toelaes
12. Hoof uitvoerende beampte en ander personeel
13. Deursigtigheid en vertroulikheid
14. Vertrouensposisie
15. Fondse van die Owerheid
16. Finansiële bestuur van die raad
17. Vergaderings van die raad
18. Komitees van die raad
19. Fondse van die raad
20. Navrae deur die Owerheid

HOOFSTUK 3

DRANK

21. Toepassing van Hoofstuk

DEEL 1

BEPERKINGS

22. Regulering van drank en brandspiritus
23. Geregistreerde aktiwiteite vanaf geregistreerde persele

24. Verbodsbepalings betreffende indiensneming in die drankbedryf
25. Reklamebeperkings
26. Bepierking van die voorsiening van drank of brandspiritus aan 'n minderjarige of skoolgaande leerling

DEEL 2 REGISTRASIEPROSES

27. Registrasie
28. Bepaling van aansoek
29. Registrasievoorwaardes
30. Sertifikaat, geldigheid en openbare kennisgewing van registrasie
31. Aansoekprosedure vir registrasie
32. Verslag oor aansoek
33. Besware
34. Reaksie op besware
35. Aanhoor van besware
36. Aansoek, registrasie en hernuwingsgelde
37. Wysiging van registrasievoorwaardes
38. Verandering of uitbreiding van geregistreerde perseel
39. Oordrag van registrasie
40. Dood, insolvensie of onbevoegdheid van geregistreerde persoon
41. Verwydering van registrasie
42. Kansellasië en verstryking van registrasie
43. Vrywillige kansellasië
44. Kansellasië as gevolg van likwidasië, sekwestrasie of dood
45. Provinsiale rekord van registrasies

DEEL 3 BINNEVERBRUIK- EN BUITEVERBRUIKREGISTRASIE

46. Tipes registrasiesertifikate
47. Plek waar drank of brandspiritus verkoop word
48. Besigheidsure
49. Plek vir binneverbruik van drank
50. Akkommodasië-onderneming
51. Restaurant
52. Klub
53. Taverne
54. Spesiale geleentheid
55. Dobbelary
56. Nagklub
57. Buiteverbruik van drank of brandspiritus
58. Mikro-vervaardiger
59. Drankwinkel
60. Kruidenierswyn

HOOFSTUK 4 DOBBELARY

61. Toepassing van Hoofstuk

DEEL 1 LISENSIËRING

62. Nasionale norme en standarde
63. Diskwalifisering van lisensies oor die algemeen
64. Soorte lisensies
65. Aansoeke
66. Aansoekgelde
67. Besware
68. Aansoek, besware en openbare verhore
69. Ondersoeke en polisieverslae
70. Tydelike lisensies ten opsigte van onvoltooide persele
71. Casinolisensies
72. Beperkte dobbelmasjienoperateurslisensies
73. Beperkte dobbelmasjienterreinlisensies
74. Bingo-operateurslisensies
75. Vervaardiger-, instandhoudings- of verskafferslisensies
76. Wedrenbyeenkomslisensies
77. Totalisatorlisensies
78. Beroepswedderlisensies
79. Spesiale lisensies
80. Opskorting of herroeping van lisensies
81. Oordrag, verwydering en wysiging van lisensies

DEEL 2 VOORWAARDES

82. Algemene voorwaardes van lisensies
83. Elektroniese moniteringstelsel vir dobbelmasjiene
84. Finansiële belang in besigheid van lisensiehouer
85. Geskiktheid van derde partye
86. Dobbeltoestelle
87. Boeke, rekeninge en rekords
88. Beheer van toegang tot sekere persele
89. Uitgeslote persone
90. Advertensie
91. Krediet
92. Reëls vir sekere speletjies
93. Hulpverelening aan kliënte
94. Duur van lisensie
95. Lisensiegelde
96. Plig om lisensie te vertoon

97. Plig om lisensie of sertifikaat voor te lê
98. Hernuwing van lisensie
99. Betaling ten opsigte van eksklusiwiteit

DEEL 3 WERKNEMERS VAN DOBBELBESIGHEDE

100. Vereistes vir sekere werknemers
101. Aansoek om sertifikaat
102. Diskwalifisering van sertifikate van goedkeuring
103. Register van werknemers
104. Tysduur van sertifikaat
105. Hernuwing van sertifikaat
106. Opskorting en terugtrekking van sertifikaat
107. Indiensneming voor die uitreiking van 'n sertifikaat
108. Beperkings ten opsigte van werknemers

HOOFSTUK 5 NAKOMING

109. Aanwysing van polisiebeamptes
110. Bevoegdheid van polisie om gelisensieerde of geregistreerde persele binne te gaan
111. Aanstelling van inspekteurs deur die raad
112. Bevoegdheid en funksies van die inspekteurs
113. Weerstand teen betreding/toegang
114. Prosedure om lasbrief uit te reik
115. Nakomingskennisgewings
116. Beswaar teen nakomingskennisgewing
117. Tussentydse bevele

HOOFSTUK 6 OORTREDINGS, BOETES, VERMOEDENS EN KLAGTES

DEEL 1 VERMOEDENS EN VERBODSBEPALINGS

118. Verbodsbepalings ten opsigte van dobbelary en en vermoedens wat daarmee verband hou
119. Ongepaste gebruik van die woord "casino"
120. Vermaaklikheidspeletjies
121. Verbodsbepalings op sekere persone om gelisensieerde persele binne te gaan
122. Beperking op weddenskappe deur agente of onwettige uitlokking om te wed
123. Verbodsbepaling ten opsigte van die vervaardiging, verkope, verspreiding, invoer, bemarking, verandering en wysiging van dobbeltoerusting en toestelle
124. Verbod op aktiwiteite wat in die Provinsie met betrekking tot dobbelary buite die Provinsie

- 125. Verneukery en verneuktoestelle
- 126. Afdwingbaarheid van dubbelskuld en verbeurdverklaring van wengeld
- 127. Toerekening van kriminele aanspreeklikheid

DEEL 2

OORTREDINGS, BOETES, VERMOEDENS EN KLAGTES

- 128. Oortredings
- 129. Boetes en verbeurdverklarings
- 130. Klantedispute
- 131. Verwydering uit perseel

DEEL 3

KLAGTES

- 132. Klagtes

HOOFSUK 7

REGULASIES EN REËLS

- 133. Bevoegdheid om regulasies uit te vaardig
- 134. Reëls

HOOFSUK 8

ALGEMEEN

- 135. Hersiening van besluit van die raad
- 136. Finansiële belange
- 137. Afstanddoening van sekere regte, vooregte, verpligtinge en aanspreeklikhede
- 138. Herroeping van wette
- 139. Beperking van aanspreeklikheid
- 140. Geldigheid van registrasie onderhewig aan opskorting en verstryking daarvan
- 141. Delegering van bevoegdheid en opdraging van funksies
- 142. Oorgangsreëlings
- 143. Korttitel en inwerkingtreeding

BYLAE

Herroepe wette

DAAR WORD BEPAAL deur die Vrystaatse Provinsiale Wetgewer, soos volg:-
(Engelse teks deur die Premier bekragtig en geteken.)

HOOFSTUK 1

OMSKRYWINGS, INTERPRETASIE, DOELSTELLINGS EN TOEPASSING VAN WET

Omskrywing en interpretasie

1. (1) In hierdie Wet, tensy die samehang anders aandui, beteken -

“aangeduide area” -

- (a) met betrekking tot ‘n terrein, beteken ‘n area op daardie terrein waarin enige beperkte dobbelmasjien gemagtig is om geplaas te word;
- (b) in enige ander geval, beteken dit ‘n area binne ‘n gelisensieerde perseel waar enige dobbelspel beskikbaar is om gespeel te word;
- (c) enige area binne 5 meter vanaf ‘n beroepswedder of totalisator se bedieningstoonbank op ‘n renbaan; en
- (d) moet enige area insluit wat as sulks aangedui is deur die raad in die voorwaardes van enige lisensie wat deur hom uitgereik is;

“aansoeker” ‘n persoon wat aansoek gedoen het ingevolge hierdie Wet;

“akkommodasie-onderneming” enige plek waarin of waarop die bedryf van akkommodasievoorsiening met of sonder maaltye gevoer word vir wins;

“beheer” het ‘n soortgelyke betekenis soos wat bedoel word in die bepaling van die Wet op Mededinging, 1998 (Wet Nr 89 van 1998);

“beloning” -

- (a) geld, handelware, eiendom, ‘n tjek, ruilmunt, kaartjie, elektroniese krediet, krediet, debiet of ‘n elektroniese speelmunt, of soortgelyke voorwerpe; of
- (b) enige ander ding, onderneming, belofte, ooreenkoms of versekering, ongeag die skynbare of intrinsieke waarde daarvan, of hetsy dit regstreeks of onregstreeks oorgedra word;

“beperkte dobbelmasjien” ‘n dobbelmasjien buite ‘n casino ten opsigte waarvan die speel daarvan die weddenskappe en pryse beperk word soos voorgeskryf deur regulasies uitgevaardig ingevolge die Nasionale Dobbelwet;

“beroepswedder” ‘n persoon wat regstreeks of onregstreeks weddenskappe teen vaste wedpryse of ope weddenskappe aangaan met lede van die publiek of ander beroepswedders of sodanige weddenskappe neem by ander beroepswedders;

“**bevoegde owerheid**” die verantwoordelike Lid of die raad, wat ook die geval mag wees, deur wie enige bevoegdheid of funksie ingevolge hierdie Wet uitgeoefen of uitgevoer moet word;

5 “**bier**” sluit in -

(a) aal, “cider” en “stout”; en

(b) enige ander gefermenteerde drank, behalwe tradisionele Afrika-bier -

10

(i) wat vervaardig of verkoop word onder die naam ‘bier’, ‘aal’, ‘cider’ of ‘stout’, indien dit meer as een persent per volume alkohol bevat; of

15

(ii) wat as bier verklaar is ingevolge artikel 42(2)(a) van die Nasionale Drankwet;

“**bingo**” ‘n speletjie, met inbegrip van ‘n speletjie wat in geheel of gedeeltelik elektronies gespeel word -

20

(a) wat gespeel word vir beloning, deur kaarte of ander toestelle te gebruik -

(i) wat opgedeel word in ruimtes waarvan elk ‘n verskillende nommer, prentjie of simbool dra; en

25

(ii) met nommers, prentjies of simbole wat na willekeur gerangskik is op so ‘n wyse dat elke kaart of soortgelyke toestel ‘n unieke stel nommers, prentjies of simbole bevat;

30

(b) waarin ‘n operateur of aankondiger ‘n reeks nommers, prentjies of simbole in willekeurige orde uitroep of vertoon en die spelers kyk of elke sodanige nommer, prentjie of simbool op die kaart of toestel in hul besit ooreenstem met dit wat uitgeroep of vertoon word; en

35

(c) waarin die eerste speler waarvan al die ruimtes op die kaart of toestel in sy besit ooreenstem met ‘n gespesifiseerde stel nommers, prente of simbole, ‘n prys wen,

of enige ander beduidende soortgelyke speletjie wat as bingo verklaar word ingevolge artikel 6(4) van die Nasionale Dobbeltwet;

40

“**bingosaal**” die gelisensieerde perseel waarin die bingo-speletjie kragtens ‘n bingo-operateurslisensie gespeel word;

45

“**brandspiritus**” spiritus gedenatureer ooreenkomstig enige wet oor die denaturering of metilisering van spiritus, of spiritus of enige ander gedenatureerde, geneeskundig toebereide, geparfumeerde of andersins behandelde spiritus kragtens enige wet tot “**brandspiritus**” verklaar;

“**casino**” ‘n perseel waar dobbelspeletjies gespeel word of beskikbaar is om gespeel te word, maar sluit nie persele in waar -

5 (a) slegs bingo en geen ander dobbelspel gespeel word of beskikbaar is om gespeel te word nie;

(b) slegs beperkte dobbelmasjiene beskikbaar is om op te speel nie;

10 (c) beperkte dobbelmasjiene en bingo, maar geen ander dobbelspel, gespeel word of beskikbaar is om gespeel te word nie;

(d) slegs dobbelary vir geselligheidsdoeleindes bedryf word ingevolge ‘n tydelike lisensie of hierdie Wet nie;

15 “**casino speletjie**” enige speletjie wat gespeel word met kaarte, dobbelstene, dobbelmasjiene, dobbeltoestelle of enige ander toestel wat gebruik word om ‘n resultaat of weddenskap te weeg te bring deur te bepaal of daar wins of verlies van geld, eiendom, tjeks, krediet of enigiets van waarde (behalwe die geleentheid om
20 ‘n verdere speletjie te speel), met inbegrip van, sonder om afbreuk te doen aan die algemeenheid van die voorafgaande, roulette, bingo, een-en-twintig, black-jack, chemin de fer en baccarat, maar met uitsluiting van lotery;

25 “**departement**” die departement verantwoordelik vir drank- en dobbelaangeleenthede in die Provinsie;

“**dobbelary**” ‘n weddenskap plaas op enige aktiwiteit waarvan die uitslag onseker is met die hoop op ‘n opbrengs en is die generiese term wat alle vorme van dobbelary en die plasing van weddenskappe omvat;

30 “**dobbelmasjien**” enige meganiese, elektriese, video, elektroniese, elektromeganiese of ander toestel, uitvindsel, masjien of sagteware, behalwe ‘n vermaaklikheidsmasjien, wat -

35 (a) beskikbaar is om gespeel of bedryf te word by betaling van ‘n beloning; en

(b) kan, as dit gespeel of bedryf word, die speler of operateur geregtig maak op ‘n uitbetaling, of ‘n uitbetaling lewer aan die speler of operateur;

40 “**dobbelspel**” enige aktiwiteit -

(a) wat gespeel word by betaling van enige beloning, waarop die persoon wat die spel speel geregtig kan word, of ‘n uitbetaling ontvang; en

45 (b) waarvan die uitslag bepaal kan word deur die vaardigheid van die speler, toeval of beide;

“**dobbeltouster**” toerusting of enige ander ding, met uitsluiting van valuta, wat regstreeks gebruik word in die bedryf van ‘n dobbelaktiwiteit, of wat, ten tyde van die vervaardiging daarvan ontwerp is om gebruik te word om die uitslag van die dobbelaktiwiteit te bepaal;

5

“**drank**” -

(a) ‘n drankprodukt, soos in artikel 1 van die Wet op Drankprodukte, 1989 (Wet Nr. 60 van 1989) omskryf word;

10

(b) bier of tradisionele Afrika-bier; of

(c) enige ander stof of drank wat as sterk drank verklaar is ingevolge artikel 42(2)(a) van die Nasionale Drankwet;

15

“**finansiële belang**” -

(a) ‘n reg of geregtigheid op deelname in winste of inkomste;

20

(b) ‘n saaklike reg ten opsigte van eiendom van ‘n maatskappy, korporasie of besigheid;

(c) ‘n saaklike reg op eiendom wat gebruik word deur ‘n maatskappy, korporasie of besigheid; of

25

(d) ‘n regstreekse of onregstreekse belang in die stemaandele, of stemreg verbonde aan aandele, van ‘n maatskappy of ‘n belang in ‘n beslote korporasie;

30

“**gade**” ‘n persoon se -

(a) se vennoot in ‘n huwelik;

35

(b) ‘n siviele verbintenisvennoot soos bepaal in die “Civil Union Act, 2006” (Wet Nr. 17 van 2006);

(c) vennoot in ‘n gewoonteverbintenis volgens inheemse reg; of

(d) vennoot in ‘n huishoudelike vennootskap;

40

“**gebeurlikheid**” ‘n geleentheid of gebeurtenis waarvan die uitslag onseker of onbekend aan enige persoon is totdat dit gebeur het;

5 “geleentheid om ‘n verdere speletjie te speel” ‘n geleentheid wat nie versprei of oorgedra kan word na die persoon wat sodanige geleentheid gewen het nie of na enige ander persoon nie, vir enige doel anders as om sodanige geleentheid te gebruik sonder enige onderbreking om voort te gaan om die tipe speletjie te speel ten opsigte waarvan die geleentheid gewen is, en sluit uit ‘n geleentheid wat op enige wyse, hetsy regstreeks of onregstreeks, omgeskep kan word in geld, eiendom, tjeks, krediet of enigiets van waarde, of wat so omgeskep kan word in terme van enige skema, reëling, stelsel, plan of toestel wat die verantwoordelike Lid van tyd tot tyd by wyse van kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* kan verklaar as synde nie ‘n geleentheid om ‘n verdere speletjie te speel nie;

10 “gelisensieerde of geregistreerde perseel” daardie gedeelte of gedeeltes van enige perseel wat gelisensieer of geregistreer is vir die bedryf van dobbelary of drankverkope of vervaardiging ingevolge hierdie Wet;

15 “gemagtigde handelaar” het ‘n soortgelyke betekenis soos gebruik in die Regulasies vir Brandspiritus uitgereik ingevolge die Nasionale Drankwet;

20 “geregistreerde persoon” -

- (a) ‘n mikrovervaardiger of kleinhandelverkoper; of
- (b) ‘n persoon wat in die hoedanigheid van ‘n werknemer of agent optree van ‘n persoon waarna in paragraaf (a) verwys word;

25 “gesinslid” beteken ‘n persoon se -

- (a) gade;
- (b) kind, ouer, broer of suster, hetsy sodanige verwantskap spruit uit geboorte, huwelik of aanneming;

30 “Grondwet” die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika;

35 “hierdie Wet” sluit enige reël, bylae, enige regulasie of kennisgewing in wat kragtens hierdie Wet gemaak is;

40 “Hoof van Departement” die Hoof van die Departement verantwoordelik vir drank- en dobbelaangeleenthede in die Provinsie;

“huishoudelike vennootskap” die huweliks of nie-huweliks huishoudelike verhouding tussen ongetroude mense van dieselfde of teenoorgestelde geslag;

45 “inspekteur” ‘n persoon as sodanig beoog in artikel 111;

“kleinhandelverkope” die verkoop van drank of brandspiritus vir die doeleindes van verbruik;

“**kleinhandelverkoper**” ‘n persoon wat geregistreer is om drank of brandspiritus te verkoop, of wat drank of brandspiritus vir verkope beskikbaar stel vir verbruikdoeleindes;

5 “**konkoksie**” enige stof wat onveilig is vir menslike verbruik;

“**lisensie**” ‘n dobbellisensie wat ingevolge die Wet uitgereik is;

10 “**lisensiehouer**” ‘n persoon wat vir dobbellary ingevolge hierdie Wet gelisensieer is;

“**lotery**” ‘n lotery soos omskryf in artikel 1 van die Wet op Loterye, 1997 (Wet Nr 57 van 1997);

15 “**mikro-vervaardiger**” ‘n persoon wat as sodanig geregistreer is om drank te vervaardig op of onder die volume-drempel wat deur die Nasionale Drankwet voorgeskryf word;

20 “**minderjarige**” ‘n persoon wat nog nie die ouderdom van 18 jaar bereik het nie;

“**munisipaliteit**” ‘n kategorie A of B munisipaliteit soos omskryf in artikel 155(1)(a) and (b) van die Grondwet;

25 “**Nasionale Dobbeltwet**” die “National Gambling Act, 2004” (Wet Nr. 7 van 2004), met inbegrip van enige regulasies wat kragtens dit uitgevaardig is;

“**Nasionale Drankwet**” die “Liquor Act, 2003” (Wet Nr. 59 van 2003), met inbegrip van enige regulasies wat kragtens dit uitgevaardig is;

30 “**Nasionale Minister**” die Minister wat nasionaal verantwoordelik is vir drank- en dobbelaangeleenthede;

“**openbare vervoer**” vervoer wat die publiek geregtig is om te gebruik;

35 “**ope weddenskap**” -

(a) ‘n weddenskap, behalwe ‘n totalisator weddenskap, wat deur ‘n beroepswedder aangegaan word op een of ander gebeurlikheid, waar op daardie tydstip op geen vaste wedprys ooreengekom word nie; of

40

(b) ‘n weddenskap ten opsigte waarvan die uitbetaling bepaal word nadat die uitslag van die gebeurlikheid waarop sodanige weddenskap aangegaan is bekend word, met verwysing na die dividende wat deur die totalisator gegenereer word;

“**Ouditeur-generaal**” die persoon wat as Ouditeur-generaal aangestel is ingevolge die Wet op Openbare Oudit, 2004 (Wet Nr. 25 of 2004);

“**Owerheid**” die entiteit wat ingevolge artikel 4 gestig is;

“**perseel**” sluit in enige plek, terrein, gebou of vervoermiddel, of enige gedeelte daarvan;

“**persoon**” sluit ‘n vennootskap, vereniging, trust, of ‘n regspersoon gestig deur of ingevolge enige wet in;

“**politieke ampsdraer**” -

(a) ‘n lid van die Nasionale Vergadering, die Nasionale Raad van Provinsies of die Kabinet;

(b) ‘n lid van die Provinsiale Wetgewer;

(c) ‘n lid van ‘n munisipale raad;

(d) ‘n diplomatieke verteenwoordiger van die Republiek wat nie ‘n lid is van die staatsdiens nie;

(e) ‘n lid van ‘n huis, of raad van tradisionele leiers; of

(f) ‘n nasionale of provinsiale ampsdraer van ‘n politieke party;

“**Provinsiale Wetgewer**” die Provinsiale Wetgewer van die Provinsie soos verwys na in artikel 104 van die Grondwet;

“**Provinsie**” die Provinsie Vrystaat soos tot stand gebring deur artikel 103 van die Grondwet en “**provinsiale**” het ‘n ooreenstemmede betekenis;

“**prys**” enige roerende of onroerende eiendom hetsy stoflik of onstoflik;

“**raad**” die Vrystaat Dobbels en Drankowerheid soos verwys na in artikel 4(3);

“**reël**” ‘n reël wat gemaak is kragtens artikel 134;

“**registrant**” ‘n persoon wat ingevolge hierdie Wet vir mikro-vervaardiging of vir doeleindes van drank of brandspiritus verkope geregistreer is;

“**regulasie**” ‘n regulasie uitgevaardig kragtens hierdie Wet;

“**Republiek**” die Republiek van Suid-Afrika soos na verwys in artikel 1 van die Grondwet;

“**sportbyeenkoms**” enige wettige gebeurtenis of gebeurlikheid tensy anders voorgeskryf;

“**Staat**” sluit in al drie vlakke van regering;

5

“**staatsamptenaar**” ‘n persoon wat in diens is binne ‘n staatsorgaan, ‘n hof of ‘n regsbeampte, uitgesluit ‘n openbare entiteit: Met dien verstande dat die uitsluiting slegs van toepassing is wanneer dit verband hou met ‘n lid van die raad;

10

“**staatsorgaan**” ‘n staatsorgaan soos omskryf in artikel 239 van die Grondwet;

“**taverne**” ‘n plek waarvan die besigheid hoofsaaklik gaan oor die voorsiening van drank en sluit ‘n drankkroeg en poolklub in;

15

“**terrein**” ‘n perseel wat vir die plasing van een of meer beperkte dobbelmasjiene gelisensieer is soos beoog in artikel 73;

20

“**totalisator**” ‘n weddenskapstelsel op ‘n sportgebeurtenis waarin die totale bedrag wat op sodanige gebeurtenis of kombinasie van gebeurtenisse verweid is, na aftrekking vanaf die totale bedrag van enige bedrae wat wettiglik daarvan afgetrek kan word, hetsy kragtens hierdie Wet of deur ooreenkoms, verdeel word onder daardie persone wat wenweddenskappe geplaas het op daardie gebeurtenis of kombinasie van gebeurtenisse in verhouding tot die bedrae verweid deur sodanige persone ten opsigte van sodanige wenweddenskappe, en sluit in enige skema, vorm of stelsel van weddenskap, hetsy meganies bedryf of nie, wat op soortgelyke beginsels bedryf word;

25

“**tradisionele Afrika-bier**” -

30

(a) het sodanige betekenis soos bepaal ingevolge die wet op Doeane- en Aksyns, 1964 (Wet Nr. 91 van 1964), indien enige, of

(b) in die afwesigheid van ‘n betekenis soos beoog in paragraaf (a), het dit die betekenis soos uiteengesit in Bylae 1 van die Nasionale Drankwet;

35

“**Uitvoerende Raad**” die Uitvoerende Raad van die Provinsie soos bedoel in artikel 125 van die Grondwet;

40

“**vaste wedprys weddenskap**” ‘n weddenskap op een of meer gebeurlikhede waarop ooreengekom is oor die wedpryse ten tye van die plasing van die weddenskappe;

“**verantwoordelike Lid**” die Lid van die Uitvoerende Raad van die Provinsie verantwoordelik vir die Administrasie van hierdie Wet;

“**verkoop**” sluit in verruil, aanbied, vertoon, aflewer, voorsien of van die hand sit, vir verkope, of magtig, rig of verkope toelaat;

5

“**vermaaklikheidsmasjien**” enige masjien of toestel, behalwe ‘n dobbeltoestel, waarop of deur middel waarvan ‘n vermaaklikheidspeltjie gespeel kan word;

10

“**vermaaklikheidspeletjie**” enige speletjie, behalwe bingo of ‘n speletjie soortgelyk aan of afgelei van ‘n speletjie wat normaalweg in ‘n casino of op ‘n munt-outomaat gespeel word, gespeel met of deur middel van ‘n vermaaklikheidsmasjien wat, by betaling van geld, ‘n ruilmunt of ‘n soortgelyke voorwerp, beskikbaar is om gespeel te word en wat die speler in staat stel om ‘n prys te wen, met dien verstande dat sodanige prys nie in die vorm van kontant, ruilmunt, krediet of enige verhandelbare instrument mag wees nie, maar beperk word tot nie-kontantpryse met ‘n kleinhandelwaarde wat nie die voorgeskrewe bedrag oorskry nie;

15

“**vervaardig**” om drank of brandspiritus te produseer of te bottel vir die doel of met die voorneme om dit te verkoop;

20

“**voorgeskryf**” deur regulasies voorgeskryf en “**voorskryf**” het ‘n soortgelyke betekenis;

“**voorsien**”, met betrekking tot enige drank of brandspiritus, om ‘n persoon in besit of beheer te stel van onderskeidelik daardie drank of brandspiritus;

25

“**wedrenbyeenkoms**” enige byeenkoms van persone wat ‘n perdewedren bywoon, ongeag of sodanige wedren plaasvind, indien die datum en plek van sodanige wedren bekend gemaak is by wyse van ‘n openbare advertensie of private uitnodiging;

30

“**wyk**” ‘n wyk soos afgebaken vir doeleindes van verkiesings van plaaslike regering.

35

(2) Vir alle doeleindes van hierdie Wet, is die vraag of ‘n persoon tydens die produksie, bottelering of verkryging van enige drank of brandspiritus, dit gedoen het met die doel of voorneme om die drank of brandspiritus te verkoop is eintlik ‘n feit wat afgelei moet word van die omstandighede, met inbegrip van maar nie beperk tot -

40

(a) die frekwensie en hoeveelheid van drank of brandspiritus wat geproduseer, gebottel of verkry is deur daardie persoon;

(b) die frekwensie en hoeveelheid van verkope van drank of brandspiritus deur daardie persoon;

- (c) die bestaan of afwesigheid van enige getuienis dat -
- 5 (i) tydens die verkryging van die drank, die persoon redelikerwyse kon verwag het dat die verkryging en retensie van die drank of brandspiritus kon uitloop op kommersiële voordeel; of
- (ii) die persoon wat die drank of brandspiritus verkry en behou het met die verwagting om kommersiële voordeel daaruit te trek;
- 10 (d) die bestaan of afwesigheid van enige getuienis of advertensie, promosiemateriaal of bemarkingsaktiwiteit deur daardie persoon wat betrekking het op die verkoop van drank of brandspiritus; en
- 15 (e) die aard van enige verhouding tussen daardie persoon en 'n geregistreerde persoon.
- (3) (1) 'n Aktiwiteit is 'n dobbelaktiwiteit indien dit –
- 20 (a) die plasing of aanvaarding van 'n weddenskap behels ingevolge subartikel (2);
- (b) die plasing of aanvaarding van 'n totalisator weddenskap, ingevolge sub-subartikel (3); of
- 25 (c) beskikbaarstel vir speel of die speel van bingo of 'n ander dobbelspel soos beoog in sub-subartikel (4).
- (2) 'n Persoon plaas of aanvaar 'n weddenskap wanneer daardie persoon –
- 30 (a) synde 'n speler, geld of enigiets waardevols verwed op 'n vaste-wedprys weddenskap, of 'n ope weddenskap, met 'n beroepswedder op enige gebeurlikheid; of
- 35 (b) indien 'n beroepswedder -
- (i) geld of enigiets waardevols aanvaar op 'n vaste-wedprys weddenskap, of 'n ope weddenskap, van 'n speler op enige gebeurlikheid; of
- 40 (ii) geld of enigiets waardevols verwed op 'n vaste-wedprys weddenskap, of 'n ope weddenskap, met 'n ander beroepswedder op enige gebeurlikheid; of
- 45 (c) geld of enigiets waardevol verwed of as weddenskap aanvaar met een of meer ander persone op enige gebeurlikheid; of
- (d) uitdruklik of implisiet onderneem, belowe of instem om enigiets te doen wat beoog word in paragraaf (a), (b) of (c).

- (3) 'n Persoon plaas of aanvaar 'n totalisator weddenskap wanneer daardie persoon geld of enigiets waardevol verwed op die uitslag van 'n gebeurtenis of kombinasie van gebeure by wyse van -
- 5 (a) 'n stelsel waar die totale bedrag geld wat verwed word, nà aftrekkings wat per ooreenkoms of ingevolge wetsbepalings gemaak is, proporsioneel verdeel word onder persone volgens die bedrag deur elkeen verwed ten opsigte van 'n wenweddenskap;
- 10 (b) enige skema, vorm of stelsel van weddenskap, hetsy meganies-aangedryf of nie, wat op soortgelyke beginsels bedryf word.
- (4) 'n Aktiwiteit is 'n dobbelspel indien -
- 15 (a) dit aan die volgende maatstawwe voldoen:
- (i) dit gespeel word by betaling van enige teenprestasie, waarop die persoon wat die spel speel geregtig kan word op , of 'n uitbetaling ontvang; en
- 20 (ii) waarvan die uitslag bepaal kan word deur die vaardigheid van die speler, toeval of deur beide; of
- (b) dit 'n weddenskap is ingevolge sub-subartikel (2), wat geplaas is in 'n casino met betrekking tot 'n aktiwiteit wat voldoen aan die maatstawwe in paragraaf (a)
- 25
- (5) Ondanks sub-subartikel (4), vir alle doeleindes van hierdie Wet, is geeneen van die volgende aktiwiteite 'n dobbelspel:
- 30 (a) 'n weddenskap ingevolge sub-subartikel (2), behalwe 'n weddenskap soos beoog in sub-subartikel (4)(b);
- (b) 'n totalisator-weddenskap ingevolge sub-subartikel (3); of
- 35 (c) 'n vermaaklikheidsspeletjie.
- (6) (a) Onderhewig aan paragraaf (b), is 'n uitbetaling enige geld, handelsware, eiendom, tjek, krediet, elektroniese krediet, debiet, ruilmunt, kaartjie of enigiets waardevol wat deur 'n speler gewen word -
- 40 (i) hetsy as gevolg van die vaardigheid van die speler of operateur, die aanwending van die element van die toeval, of beide; en
- 45 (ii) ongeag hoe die uitbetaling gedoen word.

- (b) Geeneen van die volgende word beskou as 'n uitbetaling nie:
- (i) 'n geleentheid om nog 'n speletjie te speel; of
- 5 (ii) 'n prys wat aan 'n deelnemer of span deelnemers gegee word in 'n sportbyeenkoms ten opsigte van die deelnemer of span se deelname in daardie byeenkoms.
- (c) Die uitslag van 'n dobbelspel -
- 10 (i) is 'n geleentheid om nog 'n speletjie te speel indien die speler die geleentheid gebied word om sonder onderbreking voort te gaan om die soort spel te speel -
- 15 (aa) ten opsigte waarvan die geleentheid gewen is; en
- (bb) op die masjien waarop die geleentheid gewen is; maar
- 20 (ii) is nie 'n geleentheid om 'n verdere spel te speel nie as die geleentheid op enige wyse, hetsy regstreeks of onregstreeks,
- (aa) versprei of oorgedra word na die persoon wat sodanige geleentheid gewen het of na enige ander persoon, of
- 25 (bb) omgeskep word in geld, eiendom, 'n tjek, krediet of enigiets waardevol; of
- (cc) omgeskep word ingevolge enige skema, reëling, stelsel, plan of toestel wat voorgeskryf word ingevolge die
- 30 Nasionale Dobbelspelwet.

Oogmerke van die Wet

2. Die oogmerke van hierdie Wet is:

- 35 (1) met betrekking tot drank om -
- (a) die sosio-ekonomiese en ander koste van alkoholmisbruik te verminder
- 40 deur -
- (i) belangrike nasionale norme en standaarde in die drankbedryf te implementeer soos bepaal deur die Nasionale Drankwet;
- (ii) die mikrovervaardiging en kleinhandel verkope van drank of
- 45 brandspiritus te reguleer; en
- (iii) voorsiening te maak vir openbare deelname in die oorweging van aansoeke vir registrasie; en

- (b) die ontwikkeling van 'n verantwoordelike en volhoubare drankbedryf te bevorder op 'n wyse wat -
- 5
- (i) intrede van nuwe deelnemers in die bedryf fasiliteer;
- (ii) diversiteit van eienaarskap in die bedryf;
- (iii) 'n etos van maatskaplike verantwoordelikheid in die bedryf; en
- 10
- (iv) plaaslike toerisme en ekonomiese groei; en
- (2) met betrekking tot dobbelary om -
- (a) belangrike nasionale norme en standaarde in die drankbedryf te implementeer soos bepaal deur die Nasionale Dobbelwet;
- 15
- (b) te sorg dat -
- (i) dobbelaktiwiteite doelmatig gereguleer, gelisensieer, beheer en polisieer word;
- 20
- (ii) lede van die publiek wat deelneem in enige gelisensieerde dobbelaktiwiteit beskerm word;
- (iii) die samelewing en die ekonomie beskerm word teen oorstimulering van die latente vraag na dobbelary; en
- 25
- (iv) lisensiering van dobbelaktiwiteite deursigtig, regverdig en billik is;
- 30
- (c) inkomste vir die Provinsie te genereer.

Toepassing van die Wet

3. Onderhewig aan die bepalinge van die Nasionale Dobbelwet en die Nasionale Drankwet, is hierdie Wet van toepassing op -
- 35
- (a) alle kleinhandel verkope, verbruik en mikrovervaardiging van drank of brandspiritus; en
- 40
- (b) dobbelary wat in die Provinsie bedryf word.

HOOFSTUK 2 STIGTING EN ADMINISTRASIE VAN ENTITEIT

Stigting van Entiteit

45

4. (1) Daar word hiermee 'n regs persoon as entiteit gestig wat bekend sal staan as die Vrystaat Dobbel en Drankowerheid.

- (2) Die Owerheid bestaan uit die raad, hoof uitvoerende beampte en administrasie.
- (3) Die bevoegdheede en funksies van die Vrystaat Dobbels en Drankowerheid word bestuur en beheer deur 'n raad wat aangestel word deur die verantwoordelike Lid, met raadpleging van die Uitvoerende Raad.

Bevoegdheede en funksies van die Owerheid

5. Die Owerheid bestuur en beheer die volgende bevoegdheede en funksies deur die raad -
- (a) uitnodigings rig vir aansoeke om lisensies of enige aansoeke aanvaar sonder sodanige uitnodiging, onderhewig aan die bepalings van die Wet;
- (b) aansoeke ingevolge hierdie Wet oorweeg, toestaan of weier;
- (c) onderhewig aan hierdie Wet 'n lisensie of registrasie deur hom goedgekeur kanselleer, opskort, verander, hernu of terugtrek;
- (d) 'n verslag of aanbeveling aan die verantwoordelike Lid voorsien oor 'n aangeleentheid wat deur die verantwoordelike Lid na hom toe verwys is of deur die Lid versoek is;
- (e) enige ander bevoegdheid uitoefen wat deur hierdie Wet of enige ander wet verleen of opgelê word aan die Owerheid of raad;
- (f) enige bevoegdheid uitoefen wat nodig is om die sake te bedryf, die administrasie en finansiële bestuur van die Vrystaat Dobbels en Drankowerheid te beheer, wat onder meer insluit die sluiting van ooreenkomste, aandag gee aan litigasie, huur van eiendom vir die werksaamhede van die Owerheid;
- (g) by aanvoer van goeie gronde, immateriële nie-nakoming van die bepalings van hierdie Wet kondoneer;
- (h) persone, sonder stemreg, koöpteer wat in staat is om die raad by te staan met 'n spesifieke saak waar spesiale vaardighede benodig word;
- (i) ongeag enigiets tot die teendeel in hierdie Wet, kan 'n interim raad verwys na in artikel 6(5) tydens die afwesigheid van 'n raad, bevoegdheede uitoefen en funksies uitvoer van die Owerheid, behalwe die toestaan en terugtrekking van lisensies of registrasies.

Samestelling van die raad

6. (1) Die raad bestaan, onderhewig aan subartikel (3), uit -
- (a) 1 persoon wat gekwalifiseer is om as regspraktisyn in die Republiek toegelaat te word en wat, vir 'n opgehoopte tydperk van minstens vyf jaar nadat so gekwalifiseer is, as regspraktisyn gepraktiseer het of dienste verrig het wat verband hou met die aansoek of administrasie van die reg;

- (b) 1 lid wat 'n rekenmeester of ouditeur is in die Republiek en wat, vir 'n opgehoopte tydperk van minstens 5 jaar, nadat gekwalifiseer is, as sodanig gepraktiseer het;
- 5 (c) twee werknemers van die departement, aangewys deur die verantwoordelike Lid;
- (d) twee werknemers wat die Provinsiale Tesourie verteenwoordig, aangewys deur die Lid van die Uitvoerende Raad verantwoordelik vir Finansies;
- 10 (e) hoogstens 9 lede met bewesesakevernuf of kennis van die dobbelbedryf of drankbedryf wat geskik is vir aanstelling op die raad;
- (2) Die hoof uitvoerende beampte en die maatskappy sekretaris is *ex officio* lede van die raad sonder stemreg.
- 15 (3) Die verantwoordelike Lid stel 'n lid van die raad aan as voorsitter, en 'n ander lid as adjunk-voorsitter, van die raad.
- (4) Indien die voorsitter afwesig is of vir enige rede nie in staat is om as voorsitter op te tree nie, moet die adjunk-voorsitter die funksies van die voorsitter uitvoer.
- 20 (5) Ongeag enige ander bepalings in hierdie Wet, kan die verantwoordelike Lid, in oorleg met die Uitvoerende Raad en in die afwesigheid van 'n raad, 'n interim raad onderhewig aan die volgende aanstel:
- 25 (a) die interim raad kan aangestel word sonder om nominasies te vra;
- (b) die interim raad mag nie uit meer as 15 lede bestaan nie;
- 30 (c) die interim raad mag nie vir 'n periode langer as 4 maande bestaan nie;
- (d) die bevoegdhede en funksies van die interim raad word ingevolge artikel 5(2) gereguleer.
- 35

Benoembaarheid vir aanstelling as lid van raad

7. (1) 'n Persoon mag nie aangestel word as lid van die raad of as lid aanbly -
- 40 (a) tensy hy of sy -
- (i) 'n natuurlike persoon is;
- (ii) 'n burger is van die Republiek van Suid Afrika en normaalweg 'n inwoner is van die Provinsie; en
- 45 (iii) 'n geskikte en gepaste persoon is;

- (b) indien hy of sy -
- (i) enige regstreekse of onregstreekse finansiële belang het by -
- 5 (aa) enige dobbelaktiwiteit, of
- (bb) enige ander besigheid of onderneming,
- 10 wat kan bots met die behoorlike uitvoering van sy of haar funksies as 'n lid van die raad;
- (ii) 'n politieke ampsdraer is;
- (iii) 'n vennoot of genoot is van, of verwant is binne die tweede graad
- 15 deur affiniteit of bloedverwantskap aan, 'n persoon na wie verwys word in paragraaf (b) (i) of (ii);
- (iv) 'n ongerehabiliteerde insolvent is; of
- 20 (v) te eniger tyd uit 'n amp van vertrouwe verwyder is op grond van wangedrag;
- (vi) gedurende die vorige tien jaar skuldig bevind is, in die Republiek of
- 25 elders, aan diefstal, bedrog, vervalsing en vervalste dokumente in omloop bring, meened, 'n misdryf kragtens die Wet op Korrupsie, 1992 (Wet Nr. 94 van 1992), 'n misdryf kragtens die Wet op die Voorkoming en Bestryding van Korrupte Bedrywighede, 2004 (Wet Nr. 12 van 2004) of 'n misdryf ingevolge hierdie Wet of soortgelyke
- 30 Wet, en gevonnissen is tot gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete, of tot 'n boete wat die voorgeskrewe bedrag oorskry, tensy die persoon amnestie of algehele kwytskelding vir die misdryf verleen word;
- (vii) 'n staatsamptenaar is: Mits hierdie diskwalifikasie nie van toepassing
- 35 sal wees op 'n lid van die raad waarna in artikel 6(1)(c) of (d) verwys word nie; of
- (viii) ingeskryf is in die register van uitgeslote persone wat gehou word by
- 40 die Nasionale Dobbelraad;
- (ix) 'n regstreekse of onregstreekse finansiële belang in persele wat
- gebruik word vir 'n aktiwiteit wat gelisensieer moet wees ingevolge
- hierdie Wet het of verkry;
- 45 (x) kranksinnig verklaar is deur 'n geregshof.

- 5 (2) (a) Indien enige lid van die raad gediskwalifiseer word gedurende sy of haar ampstermyn ingevolge subartikel (1), of indien die lid, of sy of haar vennoot, genoot of familielid, soos na verwys word in subartikel (1)(b)(iii), 'n belang verkry wat heelwaarskynlik 'n belang kan wees soos na verwys in subartikel (1)(b)(i) of (ii), moet hy of sy so gou as wat prakties moontlik is nadat hy of sy gediskwalifiseer is of ná die verkryging van sodanige belang, of nadat hy of sy bewus geraak het van sodanige inligting, skriftelik sodanige inligting aan die berantwoordelike Lid verklaar.
- 10 (b) Indien die verantwoordelike Lid, nadat die inligting van 'n lid van die raad soos na verwys word in paragraaf (a) ontvang is, van mening is dat sodanige lid gediskwalifiseer is ingevolge subartikel (1) om aan te bly as 'n lid van die raad, moet hy of sy, onderhewig aan artikel 10(2), die ampstermyn van sodanige lid ingevolge artikel 10(1)(b) beëindig.

15

Prosedure vir aanstelling

- 20 8. (1) Vòòr die aanstelling moet die verantwoordelike Lid aan belangstellende partye 'n uitnodiging rig in die *Provinsiale Koerant* en in minstens een koerant wat in die Provinsie sirkuleer, om lede te benoem vir aanstelling in die raad.
- (2) Ondanks die bepalings van subartikel (1), sal daar onmiddellik 'n vakature in die amp van 'n lid ontstaan wanneer -
- 25 (i) sodanige lid te sterwe kom;
- (ii) sodanige lid se skriftelike bedanking deur die verantwoordelike Lid ontvang word;
- 30 (iii) sodanige lid se ampstermyn verval het; of
- (iv) sodanige lid se ampstermyn ingevolge artikel 10 beëindig is.

35

Ampstermyn

- 40 9. (1) 'n Lid van die raad beklee 'n ampstermyn vir sodanige tydperk, wat nie 3 jaar oorskry, soos wat die verantwoordelike Lid mag bepaal ten tye van sy of haar aanstelling en sodanige termyn kan by verstryking, verleng word vir 'n maksimum tydperk van 2 jaar deur die verantwoordelike Lid in ooreenstemming met die Uitvoerende Raad.
- (2) 'n Lid van die raad sal in aanmerking kom vir heraanstelling by die beëindiging van sy of haar ampstermyn soos beoog in subartikel (1), onderhewig aan artikels 6, 7 en 8.

45

Beëindiging van amp en vul van vakante poste

- 50 10. (1) Die verantwoordelike Lid kan, nadat hy of sy 'n lid van die raad die geleentheid gegee het om sy saak te stel, te eniger tyd die ampstermyn van sodanige lid beëindig indien -

- (a) daar goeie redes bestaan om dit te doen, dit in die beste belang van die raad is en vir behoorlike beheer en regulering van dobbel- en drankbedrywe;
- 5 (b) hy of sy gediskwalifiseer word om aan te bly as 'n lid van die raad ingevolge artikel 7; of
- (c) hy of sy vir meer as twee agtereenvolgende vergaderings van die raad afwesig was sonder die voorafverkreeë verlof van die voorsitter.
- 10 (2) Indien die verantwoordelike Lid die ampstermyn van 'n lid van die raad beëindig ingevolge subartikel (1), moet hy of sy sodanige beëindiging bekend maak by wyse van kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* binne 14 dae ná die datum van sodanige beëindiging.

15 **Vergoeding en toelaes**

11. (1) Lede van die raad wat nie in die voltydse diens is van die staat of die Provinsie mag, ten opsigte van hul dienste, sodanige vergoeding en toelaes betaal word uit die fondse van die raad soos wat deur die verantwoordelike Lid vasgestel word na oorlegpleging met die Lid van die Uitvoerende Raad verantwoordelik vir Finansies.
- 20 (2) Die vergoeding en toelaes van die lede van die raad mag verskil volgens die onderskeie ampte wat hulle beklee of die onderskeie funksies deur hulle uitgevoer.
- 25

Hoof uitvoerende beampte en ander personeel

12. (1) Die verantwoordelike Lid moet 'n behoorlik gekwalifiseerde en ervare persoon as hoof uitvoerende beampte aanstel, na oorleg met die raad, onderhewig aan subartikels 7(1)(a)(i), (iii) en 7(1)(b).
- 30 (2) Die raad moet 'n behoorlik en ervare persoon as maatskappy sekretaris aanstel, onderhewig aan subartikels 7(1)(a)(i), (iii) en 7(1)(b).
- 35 (3) Die persone wat deur die raad aangestel word ingevolge subartikels (1) en (2) moet uit die fondse van die Owerheid sodanige vergoeding en toelaes betaal word en sodanige ander indiensnemingsvoordele en op sodanige voorwaardes aangestel word en vir sodanige tydperke, as wat die verantwoordelike Lid of raad onderskeidelik mag bepaal.
- 40 (4) Die verantwoordelikhede van die hoof uitvoerende beampte sluit in -
- (a) uitvoering van funksies en uitoefening van bevoegdhede van die hoof uitvoerende beampte spesifiek beoog in hierdie Wet of enige ander wet;
- 45 (b) uitvoering van funksies en uitoefening van enige bevoegdheid aan hom of haar verleen of gedelegeer deur die raad;

- 5
- (c) die dag tot dag werksaamhede van die Owerheid, wat insluit verslagdoening oor die werkverrigting van die Owerheid, rekenskap gee aan die raad oor operasionele en finansiële aangeleenthede en enige aangeleentheid wat na die hoof uitvoerende beampte deur die raad verwys word;
- (d) die aanstel van sodanige personeel, soos wat nodig is, om die raad in staat te stel om sy bevoegdhede en funksies effektiewelik uit te voer en uit te oefen kragtens hierdie Wet.
- 10
- (5) Ongeag subartikel (3)(d), kan die raad, in die uitoefening van sy bevoegdhede en die uitvoering van sy funksies, op sy versoek en ná raadpleging met die betrokke entiteit, hulpverlening ontvang vanaf beamptes wat gesekondeer is deur die Provinsiale Regering, die Suid-Afrikaanse Polisie diens, ander Staatsdepartemente, of 'n liggaam wat deur of kragtens enige wet in die lewe geroep is.
- 15
- (6) Die maatskappy sekretaris is verantwoordelik vir –
- (a) die verskaffing van leiding aan die lede van die raad, gesamentlik en afsonderlik, ten opsigte van hulle pligte, verantwoordelikhede en bevoegdhede;
- 20
- (b) die bewusmaking van die lede van die raad van alle reg en wetgewing in verband met of rakende die Owerheid en om by vergaderings van die raad verslag te doen aangaande enige versuim om aan sodanige reg of wetgewing te voldoen;
- 25
- (c) die toesien dat notules van alle vergaderings van die raad en sy komitees behoorlik aangeteken word.
- 30
- (7) Die hoof uitvoerende beampte en die maatskappy sekretaris word aangestel vir 'n tydperk van hoogstens 5 jaar.

Deursigtigheid en vertroulikheid

- 35
- 13.** (1) Die raad moet, onderhewig aan subartikel (2), in 'n deursigtige en oop manier funksioneer.
- (2) 'n Lid van die raad of personeel van die Owerheid mag nie, behalwe op 'n bevel van 'n geregshof of onderhewig aan die bepalings van die Wet op die Bevordering van Toegang tot Inligting, 2000 (Wet Nr. 2 van 2000),
- 40
- (a) enige dokumente of inligting bekend maak nie, of die identiteit van enige persoon, wat die raad bepaal het nie aan openbare ondersoek blootgestel word of bekend gemaak word nie;
- 45
- (b) enige dokument of inligting bekend maak wat aan die raad voorsien is deur enige regulerende of wetstoepassende owerheid op voorwaarde van vertroulikheid, bekend maak nie.

Vertrouensposisie

14. (1) Ten einde te sorg vir die onafhanklikheid en integriteit van die Owerheid -

- 5 (a) 'n lid van die raad of van die personeel van die Owerheid mag nie -
- 10 (i) afgesien van enige vergoeding ontvang uit hoofde van die amp wat hy of sy beklee, regstreeks of onregstreeks enigiets van waarde vanaf enige persoon ontvang wat kan bots of inmeng met die behoorlike uitvoering van sy of haar funksies of op enige voordeel trek uit die amp wat hy of sy beklee;
- 15 (ii) deelneem aan die dobbel of drankbedrywe in die Provinsie: Met dien verstande dat sodanige persoon in sodanige dobbel- of drankbedrywe mag deelneem indien dit nodig is vir die uitvoering van sy of haar funksies kragtens hierdie Wet;
- 20 (b) 'n lid, voormalige lid, of personeellid van die Owerheid mag nie werk soek of aanvaar of in diens geneem word deur die houer van, of 'n aansoeker om 'n lisensie of registrasie ingevolge hierdie Wet binne 1 jaar ná die beëindiging van sy of haar ampstermyn of diens, wat die geval ook al mag wees: Met dien verstande dat 'n lid, vorige lid of personeellid van die Owerheid aansoek doen vir sodanige indiensneming en dit aanvaar binne sodanige tydperk indien -
- 25 (i) die raad in oorleg met die verantwoordelike Lid skriftelik daartoe ingestem het;
- 30 (ii) na die mening van die raad, daar buitengewone omstandighede bestaan; en
- (iii) die raad tevrede is dat sodanige indiensneming nie die doelstellings van hierdie Wet in die wiele ry nie;
- 35 (c) 'n lid van die raad of personeellid van die Owerheid, enige gesinslid van sodanige lid of enige persoon wat binne die tweede graad van bloedverwantskap aan sodanige lid verwant is, mag nie enige skenking, vergoeding of ander sodanige voordeel regstreeks of onregstreeks ontvang van 'n aansoeker vir, of die houer van, 'n lisensie of registrasie ingevolge hierdie Wet, en geen sodanige persoon mag regstreeks of onregstreeks sodanige skenking, vergoeding of sodanige voordeel gee of aanbied aan sodanige lid, gesinslid of familielid: Met dien verstande dat die bepalings van hierdie subartikel nie van toepassing sal wees op -
- 40 (i) 'n redelike maaltyd met 'n waarde minder as die bedrag vasgestel deur die verantwoordelike Lid gebied aan 'n lid van die raad of personeel van die Owerheid terwyl sodanige lid of personeel optree in die loop en omvang van sy of haar pligte;
- 45

- 5 (ii) 'n *bona fide* dobbelwins deur sodanige lid van die raad, personeellid van die Owerheid, gesinslid of familielid by 'n perseel van sodanige applikant, lisensiehouer of registrant of 'n geaffilieerde daarvan waar sodanige persoon nie verbied word om so te dobbel ingevolge hierdie Wet nie;
- 10 (iii) onderhewig aan subartikel 14(1)(d), sal 'n salaris wat verdien word deur sodanige gesinslid of persoon wat verwant is aan sodanige lid binne die tweede graad van bloedverwantskap van sodanige applikant, lisensiehouer of registrant insoverre dit die indiensneming van sodanige persoon raak, sal nie, na die mening van die raad, die objektiwiteit kompromitteer van die lid van die raad of personeellid van die Owerheid aan wie sodanige persoon verwant is nie;
- 15 (iv) enige voordeel soos byvoorbeeld afslag-akkommodasie, gratis promosie-materiaal en so meer, wat aan alle lede van die publiek beskikbaar is;
- 20 (v) enige voordeel of voorwerp met 'n waarde wat nie dit oorskry wat deur die verantwoordelike Lid vasgestel is nie;
- (vi) koop van drank of brandspiritus vanaf 'n registrant;
- 25 (d) geen gesinslid van 'n lid of personeellid van die Owerheid mag in diens geneem word by of deur 'n dobbel- of drankonderneming in die provinsie indien sodanige indiensneming, na die mening van die raad, kan lei tot 'n botsing van belange;
- 30 (e) 'n lid van die raad of van die personeel van die raad moet, voordat hy of sy begin met die uitoefening of uitvoer van die bevoegdhede of funksies van sy of haar amp, die eed aflê of die bevestiging doen soos deur die erantwoordelike Lid bepaal.
- 35 (2) Die bepalinge van subartikel 1(a) en (b) is *mutatis mutandis* van toepassing ten opsigte van die verantwoordelike Lid.
- 40 (3) (a) 'n Lid van die raad mag by enige vergadering of verhoor van die raad stem, dit bywoon of op enige ander wyse deelneem aan die verrigtinge indien, met betrekking tot enige aangeleentheid voor die raad -
- 45 (i) hy of sy of sy of haar gesinslid na wie verwys word in artikel 7(1)(b)(iii), vennoot of sakegenoot 'n direkte lid of vennoot is van, of 'n beherende belang besit of enige finansiële of ander belang het in , die besigheid van die aansoeker of enige persoon wat vertoë gerig het met betrekking tot die aansoek om 'n lisensie; of
- (ii) hy of sy enige belang het wat hom of haar verhinder om sy of haar funksies as 'n lid van die raad op 'n regverdige, onbevooroordeelde en geskikte manier uit te voer.

(b) Indien daar op enige stadium gedurende die verloop van enige verrigtinge voor die raad dit voorkom dat 'n lid van die raad enige belang het of mag hê soos na verwys word in paragraaf (a) -

5 (i) moet daardie lid onverwyld en ten volle die aard van sy of haar belang bekend maak en die vergadering of verhoor verlaat om sodoende die ander lede van die raad in staat stel om die aangeleentheid te bespreek en te bepaal of daardie lid uitgesluit moet word van deelname in die verdere verrigtinge by sodanige vergadering of verhoor op grond van 'n botsing van belange; en

10 (ii) moet sodanige bekendmaking en die besluit geneem deur die oorblywende lede van die raad in hierdie opsig, in die notule van die tersaaklike verrigtinge aangeteken word.

15 (c) Indien enige lid van die raad versuim om enige belang soos na verwys in paragraaf (a) bekend te maak of indien, hy of sy oor sodanige belang beskik, hy of sy teenwoordig is by of op enige wyse in die verrigtinge van die betrokke vergadering of verhoor deelneem, sal die betrokke verrigtinge as nietig beskou word: Met dien verstande dat geen besluit ingevolge hierdie Wet met betrekking tot die toestaan, wysiging, hernuwing, oordrag, opskorting, herroeping of intrekking van 'n lisensie of registrasie, of die oordrag van 'n gelisensieerde of registrant besigheid na 'n nuwe perseel, daardeur ongeldig gemaak sal word.

25

Fondse van die Owerheid

15. (1) Die fondse van die Owerheid bestaan uit -

30 (a) geld wat deur die Provinsiale Wetgewer vir daardie doel begroot word; en

(b) ander geld wat wettiglik aan die Owerheid betaal word.

35 (2) Alle aansoekgelde, lisensiegelde, boetes en enige ander gelde betaalbaar ingevolge die bepalings van hierdie Wet en alle boetes opgelê ten opsigte van oortredings kragtens hierdie Wet, moet aan die Owerheid betaal word ten behoeve van die Provinsiale Inkomstefonds en die Owerheid moet maandeliks sodanige bedrae oorbetaal aan die Provinsiale Inkomstefonds, en sodanige opgawes en inligting voorsien soos wat die Provinsiale Tesourie mag vereis.

40

45 (3) Alle aansoekgelde, lisensiegelde, boetes en enige ander gelde betaalbaar ingevolge die bepalings van hierdie Wet, moet 'n inskuld aan die Provinsiale Administrasie van die Vrystaat wees, en kan ingevorder word in 'n bevoegde hof deur die voormelde Administrasie of deur die Owerheid ten behoeve van die Administrasie: Met dien verstande dat die Owerheid in die eerste plek verantwoordelik is vir die invordering van die voormelde bedrae ten behoeve van die Provinsiale Administrasie.

Finansiële bestuur van die Owerheid

5 16. (1) Die finansiële bestuur en finansiële aanspreeklikheid van die Owerheid word gereguleer deur die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 (Wet Nr. 1 van 1999).

(2) Die jaarlikse finansiële state van die Owerheid moet geoudit word deur die Ouditeur-generaal.

10 Vergaderings van die raad

15 17. (1) (a) Die eerste vergadering van die raad moet gehou word op 'n tyd en plek wat deur die voorsitter vasgestel word, en daarna sal die raad vergader op sodanige tye en plekke soos wat die raad van tyd tot tyd sal bepaal vir die vinnige en doeltreffende afhandeling van sy besigheid: Met dien verstande dat die raad minstens 4 keer per jaar moet vergader.

20 (b) Die voorsitter kan te eniger tyd op redelike kennisgewing 'n buitengewone vergadering van die raad byeenroep op 'n tyd en plek soos deur hom of haar bepaal: Met dien verstande dat geen besluit ingevolge hierdie Wet met betrekking tot die toestaan, wysiging, hernuwing, oordrag, verwydering, opskorting of herroeping van 'n lisensie, sertifikaat of registrasie, by 'n buitengewone vergadering geneem sal word nie.

25 (2) Die verrigtinge by 'n vergadering van die raad moet, insoverre dit nie voorgeskryf word nie, deur die raad vasgestel word.

30 (3) Die kworum vir 'n vergadering van die raad is 'n meerderheid van die lede van die raad.

35 (4) 'n Besluit van die raad moet geneem word deur 'n meerderheid van die stemme van die lede teenwoordig by die vergadering van die raad en, in die geval van 'n gelykop stemming oor enige saak, moet die voorsitter 'n beslissende stem bykomend tot sy beraadslagende stem hê.

40 (5) Geen besluit van die raad is ongeldig vanweë 'n vakature in die raad of die feit dat enige persoon wat nie geregtig is om as 'n lid deel te neem, as 'n lid teenwoordig was toe die besluit geneem is: Met dien verstande dat die besluit geneem is deur die vereiste meerderheid van die lede van die raad wat toe teenwoordig was en geregtig was om deel te neem as lede van die raad.

(6) Enige vergadering van die raad wat byeengeroep is vir die doel om -

45 (a) verhoë of besware te oorweeg met betrekking tot enige aansoek om 'n lisensie wat ingevolge hierdie Wet gedoen is, moet toeganklik wees vir die publiek: Met dien verstande dat die voorsitter in sy of haar diskresie, of die raad, kan gelas dat 'n persoon nie die vergadering mag bywoon of die vergadering moet verlaat, indien die voorsitter of die raad, wat ook al die geval mag wees, van mening is dat sodanige persoon se teenwoordigheid nie wenslik sal wees by die betrokke vergadering; en

50

- (b) beraadslaging met die oog op besluitneming en stemming daaroor ten opsigte van enige aangeleentheid by 'n vergadering, moet agter geslote deure plaasvind.

5 **Komitees van die raad**

18. (1) Die raad kan van tyd tot tyd een of meer komitees aanstel om die bevoegdhede uit te oefen en die funksies uit te voer wat deur die raad aan hom gedelegeer of toegewys het.
- 10 (2) 'n Komitee moet bestaan uit sodanige lede van die raad soos wat die raad mag aanwys.
- 15 (3) Die Raad moet die voorsitter van die komitee aanwys.
- (4) (a) 'n Komitee moet sy bevoegdhede uitvoer en sy funksies verrig onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet en sodanige voorskrifte van die raad soos wat nie teenstrydig is met sodanige bepalings nie.
- 20 (b) Enige sodanige bevoegdheid of funksie aldus uitgeoefen of verrig moet geag word as synde uitgeoefen of verrig te wees deur die raad.
- (c) Al die bepalings met betrekking tot die bestuur en proses van toepassing op die raad is ook van toepassing *mutatis mutandis* op die komitees van die raad.

25

Fondse van die raad

19. Notule van elke vergadering van die raad en sy komitees moet gehou word by die kantore van die raad.

30

Navrae deur die Owerheid

20. (1) Die Owerheid mag, onderhewig aan hierdie artikel, 'n ondersoek doen na enige aangeleentheid wat binne die bestek val van sy bevoegdhede en funksies.
- 35 (2) Vir die doel van enige ondersoek ingevolge subartikel (1), kan die Owerheid, by wyse van skriftelike kennisgewing, enige persoon dagvaar wat geraak is of kan word deur of betrokke is by die oorweging van 'n besondere saak by die Owerheid, om voor die raad te verskyn -
- 40 (a) om getuienis te lewer; of
- (b) om enige boek, dokument of voorwerp wat in sy of haar besit is of onder sy of haar beheer en wat, na die mening van die Owerheid, betrekking het of mag hê op 'n aangeleentheid wat aldaar oorweeg moet word:
- 45

Met dien verstande dat by enige ondersoek deur die Owerheid gehou, die persoon wat aansoek doen om 'n lisensie of registrasie of oordrag of verwydering van 'n lisensie of registrasie ingevolge hierdie Wet, of enige persoon wat beswaar het teen die toestaan van sodanige aansoek, of die persoon wat die onderwerp is van die ondersoek, wat ook al die geval mag wees, moet, indien hy of sy so versoek, geregtig sal wees om voor die Owerheid te verskyn en getuies te roep.

- (3) 'n Persoon wat 'n kennisgewing ontvang het ingevolge subartikel (2), moet persoonlik voor die Owerheid verskyn op die datum, tyd en plek soos in die kennisgewing uiteengesit: Met dien verstande dat indien so 'n persoon regtens nie bevoegd is om voor die Owerheid te verskyn nie, enige persoon wat regtens bevoegd is om namens hom of haar op te tree of enige persoon wat daartoe deur die Owerheid gemagtig is, enige persoon mag aldus namens hom of haar verskyn.
- (4) Die bepalings van subartikel (3) is *mutatis mutandis* van toepassing op enige korporatiewe liggaam, organisasie of instelling.
- (5) Die Owerheid mag enige persoon aanwesig by die ondersoek roep en ondervra, hetsy hy of sy gedagvaar is kragtens subartikel (2) of nie om die ondersoek by te woon, en kan vir 'n redelike tydperk enige boek, document of voorwerp ondersoek en terughou, die produksie waarvan kragtens daardie subartikel vereis word: Met dien verstande dat die geaffekteerde persoon geregtig moet wees om afskrifte van sodanige boek, dokument of voorwerp te maak, indien doenbaar, voordat dit deur die raad teruggehou word.
- (6) Die Owerheid mag van enige persoon wat voor die Owerheid verskyn by 'n ondersoek ingevolge subartikel (1), vereis om sy getuienis onder eed of bevestiging te gee, en die lid van die Owerheid wat voor sit by die ondersoek, mag die eed afneem of die bevestiging aanvaar van sodanige persoon.
- (7) Die wet wat betrekking het op privilegie soos van toepassing op 'n persoon wat as getuie gedagvaar word om getuienis te lewer of om enige boek, dokument of voorwerp aan 'n geregshof voor te lê, is van toepassing met betrekking tot die ondersoek van enige sodanige persoon of die voorlegging van die boek.
- (8) Enige persoon wat voor die Owerheid verskyn by 'n ondersoek moet geregtig wees om deur sy of haar regsverteenwoordiger verteenwoordig te word.
- (9) Die Owerheid kan oorweeg om 'n persoon, behalwe vir die applikant en beswaarmakers teen die aansoek, te vergoed vir sy of haar redelike uitgawes.

HOOFSTUK 3 DRANK

Toepassing van Hoofstuk

21. Hoofstuk 3 is slegs van toepassing op drank en brandspiritus.

DEEL 1 BEPERKINGS

Regulering van drank en brandspiritus

5

22. (1) Geen persoon mag die volgende onderneem:

(a) die mikro-vervaardiging van drank of brandspiritus; of

10

(b) die kleinhandel verkope van drank of brandspiritus,

sonder om behoorlik gergistreeer wees om so te doen ingevolge hierdie Wet.

15

(2) Geen persoon mag 'n konkoksie vervaardig, verkoop as drank of bier voorsien of dit in sy of haar besit hê nie.

Geregistreeerde aktiwiteite vanaf geregistreeerde persele

20

23. (1) 'n Registrant mag sy geregistreeerde aktiwiteite uitvoer slegs binne of vanuit 'n geregistreeerde perseel en in ooreenstemming met hierdie Wet en enige toepaslike registrasievoorwaardes.

(2) 'n Registrant mag drank of brandspiritus slegs in 'n geregistreeerde perseel berg, en in ooreenstemming met toepaslike wetgewing en registrasievoorwaardes.

25

(3) 'n Registrant moet redelike stappe neem om verbruik van drank strydig met registrasievoorwaardes en toepaslike wetgewing te voorkom.

Verbodsbepalings betreffende indiensneming in die drankbedryf

30

24. (1) Ondanks enige andersluidende wet of ooreenkoms, mag 'n geregistreeerde persoon nie 'n persoon in diens neem wat nog nie die ouderdom van 16 bereik het nie in enige aktiwiteit wat betrekking het op die mikrovervaardiging of kleinhandel verkope van drank of brandspiritus tensy die werknemer opleiding of 'n leerderskap ondergaan soos beoog in artikel 16 van die "Skills Development Act, 1998" (Wet Nr. 97 van 1998);

35

(2) Ondanks enige enige andersluidende ooreenkoms, mag 'n werkgewer nie -

40

(a) drank of brandspiritus aan enige persoon voorsien as aanlokmiddel tot indiensneming;

(b) drank of brandspiritus aan 'n werknemer voorsien as of in plaas van 'n loon of vergoeding; of

45

(c) van 'n werknemer se loon of vergoeding enige bedrag aftrek wat betrekking het op die koste van drank of brandspiritus -

50

(i) wat aan die werknemer of namens die werknemer aan 'n persoon voorsien word; of

- (ii) of gekoop deur, of namens, die werknemer.

Reklamebeperkings

- 5 25. (1) 'n Persoon mag nie -
- (a) drank of brandspiritus -
- (i) op 'n valse of misleidende wyse;
- 10 (ii) op 'n wyse wat gemik is om minderjariges of skoolgaande leerlinge te teiken of aan te lok; of
- (b) 'n middel wat ingevolge hierdie Wet verbied word nie,
- 15 adverteer nie.
- (2) 'n Persoon mag nie 'n middel as drank of brandspiritus adverteer indien daardie middel nie drank of brandspiritus is soos in hierdie Wet omskryf nie.
- 20

Beperking van die voorsiening van drank of brandspiritus aan 'n minderjarige of skoolgaande leerling

- 25 26. (1) 'n Persoon mag nie drank of brandspiritus aan 'n minderjarige of skoolgaande leerling verkoop of voorsien nie.
- (2) Ondanks subartikel (1), kan 'n ouer, die volwasse voog van 'n minderjarige of skoolgaande leerling of 'n persoon wat verantwoordelik is vir die bediening van godsdienstige sakramente, per geleentheid 'n matige hoeveelheid drank aan 'n minderjarige of skoolgaande leerling voorsien wat deur die minderjarige of skoolgaande leerling in die teenwoordigheid en onder die toesig van daardie ouer, voog of ander persoon verbruik moet word.
- 30 (3) 'n Persoon moet redelike stappe neem om noukeurig te bepaal of 'n persoon 'n minderjarige of skoolgaande leerling is of nie, voordat drank of brandspiritus aan daardie persoon verkoop of voorsien word.
- 35 (4) 'n Minderjarige of skoolgaande leerling mag nie valse aansprake maak oor sy of haar ouderdom ten einde 'n persoon te beweeg om drank of brandspiritus aan hom of haar te verkoop of voorsien nie.
- 40 (5) 'n Persoon mag nie valse aansprake maak oor die ouderdom van 'n minderjarige of skoolgaande leerling ten einde 'n persoon te beweeg om drank of brandspiritus aan die minderjarige of skoolgaande leerling te verkoop of voorsien nie.
- 45 (6) 'n Minderjarige of skoolgaande leerling mag nie drank of brandspiritus aan 'n ander persoon verkoop of voorsien nie.

DEEL 2 REGISTRASIEPROSES

Registrasie

5

27. (1) 'n Persoon, wat nie gediskwalifiseer is soos beoog in subartikel (3) nie, insluitende enige geregistreerde persoon, kan op die voorgeskrewe wyse en vorm aansoek doen om as mikro-vervaardiger of kleinhandelverkoper van sterk drank, of beide, geregistreer te word.

10

(2) Onderhewig aan die Nasionale Drankwet, kan 'n mikro-vervaardiger of 'n gemagtigde handelaar van brandspiritus op die voorgeskrewe wyse en vorm aansoek doen om as 'n mikro-vervaardiger of gemagtigde handelaar van brandspiritus registreer te word.

15

(3) Enige persoon kan geregistreer word as 'n mikro-vervaardiger of kleinhandelverkoper van drank of brandspiritus, of beide, behalwe 'n persoon wat -

20

(a) minderjarig is op die datum van indiening van die aansoek om registrasie;

(b) 'n ongerehabiliteerde insolvent is; of

25

(c) ten tyde van oorweging van die aansoek opgeneem is ingevolge die Wet op Geestesgesondheid, 2002 (Wet Nr. 17 van 2002);

(d) skuldig bevind is aan misdryf van hierdie Wet of enige drankwetgewing binne drie jaar wat onmiddellik die datum van aansoek voorafgaan; of

30

(e) skuldig bevind is, kragtens toepaslike wetgewing, aan 'n misdryf waarvan die elemente nie strook met die oogmerke en doeleindes van hierdie Wet, te eniger tyd -

35

(i) nadat hierdie Wet in werking getree het; en

(ii) binne drie jaar wat die datum van aansoek onmiddellik voorafgaan.

Bepaling van aansoek

40

28. (1) Die Owerheid kan -

(a) verdere inligting vereis met betrekking tot die aansoek; en

45

(b) 'n aansoek weier indien die applikant nie al die inligting binne die voorgeskrewe tyd voorsien wat ingevolge paragraaf (a) vereis word nie.

(2) Indien die aansoek die bepalinge van die Wet nakom, moet die Owerheid die aansoek verder oorweeg met inagneming van die volgende maatstawwe:

- (a) Die applikant se voorgestelde bydrae tot die bekamping van drankmisbruik, insluitende of die applikant enige bedryfsgedragskode onderskryf wat deur die Nasionale Minister goedgekeur is soos beoog in artikel 13(1)(b) van die Nasionale Drankwet; en
- 5
- (b) Die mate waartoe die voorgestelde wetgewing die volgende beperk of bevorder:
- 10
- (i) nuwe partye wat die drankbedryf betree;
- (ii) werkskepping binne die drankbedryf;
- (iii) diversiteit van eienaarskap binne die drankbedryf;
- 15
- (iv) die doeltreffende werking van die drankbedryf; of
- (v) mededinging binne die drankbedryf.
- (3) Vir die registrasie van mikro-vervaardiging, kan die Owerheid die applikant se verbintenis tot swart ekonomiese bemagtiging in ag neem.
- 20
- (4) Wanneer 'n aansoek om registrasie oorweeg word, moet die Owerheid ook die nodige ag slaan op sake van –
- 25
- (a) openbare belang;
- (b) die nabyheid van die voorgestelde perseel tot -
- 30
- (i) onderwysinrigtings; of
- (ii) plekke van aanbidding;
- (iii) bestaande afsetplekke; en
- 35
- (c) die verhouding van bevolking teenoor die getal afsetplekke in die betrokke wyk;
- (d) die verslag van die relevante munisipaliteit wat ingevolge artikel 31 ontvang is; en
- 40
- (e) die verslae, menings, kommentaar en besware beoog in artikels 31(4) tot 35;
- (5) Ná oorweging van die aansoek en al die toepaslike faktore kan die raad óf -
- 45
- (a) die applikant registreer, of
- (b) weier om die applikant te registreer.
- 50
- (6) Indien die Owerheid 'n aansoek weier, moet die Owerheid skriftelik redes verstrek vir die besluit.

Registrasievoorwaardes

- 5
29. (1) Registrasie is onderhewig daaraan dat die relevante perseel redelik toeganklik is vir doeleindes van inspeksie deur lede van die Suid-Afrikaanse Polisie en inspekteurs.
- (2) Die Owerheid kan ook registrasies uitreik onderhewig aan enige ander redelike voorwaardes.
- 10
- (3) Registrasie mag nie vir 'n tydperk langer as tien (10) jaar wees nie, maar 'n aansoek mag van nuuts af ingevolge die bepalings van hierdie Wet voordat dit verval, ingedien word.

Sertifikaat, geldigheid en openbare kennisgewing van registrasie

15

30. (1) By die registrasie van 'n applikant moet die Owerheid -
- (a) 'n voorgeskrewe sertifikaat van registrasie aan die applikant uitreik; en
- 20
- (b) die registrasie in die register inskryf.
- (2) 'n Geldige sertifikaat van registrasie is voldoende bewys dat die registrant ingevolge hierdie Wet geregistreer is.
- 25
- (3) 'n Registrasie -
- (a) word van krag op die datum waarop die applikant die voorgeskrewe gelde betaal; en
- 30
- (b) bly van krag totdat -
- (i) die registrasie gekanselleer word ingevolge hierdie Wet; of
- (ii) die registrasiesertifikaat verstryk.
- 35
- (4) 'n Sertifikaat wat kragtens subartikel (1) uitgereik is, moet -
- (a) te alle tye deur die registrant in 'n opvallende plek in of op die perseel waartoe sodanige sertifikaat verwys, vertoon word;
- 40
- (b) deur die registrant in 'n duidelik leesbare toestand, soos uitgereik, gehou word; en
- 45
- (c) deur die registrant of sy of haar agent op versoek aan 'n inspekteur of aangewese polisiebeampte voorsien word.

- (5) Waar 'n sertifikaat weg of vernietig is of onbruikbaar of onleesbaar word, kan die registrant skriftelik aansoek doen by die Owerheid vir die uitreiking van 'n duplikaatsertifikaat en indien die Owerheid oortuig is dat die sertifikaat werklik verlore of vernietig is of onbruikbaar of onleesbaar geword het, sal dit 'n duplikaatsertifikaat uitreik met die oorhandiging van die onbruikbare of onleesbare sertifikaat, afhange van die geval.

Aansoekprosedure vir registrasie

- 10 **31.** (1) Elke aansoek vir 'n nuwe registrasie moet ingedien word by die Owerheid by kantore aangewys deur die verantwoordelike Lid deur kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* vir die relevante area waarin die registrasie verlang word.
- 15 (2) Elke aansoek vir 'n nuwe registrasie moet voorsiening maak vir of vergesel wees van -
- 20 (a) 'n gedetailleerde skriftelike motivering ter staving van die registrasie waarvoor aansoek gedoen word;
- 25 (b) die bouplanne van die perseel soos goedgekeur deur die relevante munisipaliteit;
- (c) 'n gedetailleerde skriftelike beskrywing van eksterne en interne kenmerke van die perseel waarop die aansoek betrekking het;
- 30 (d) bewys van publikasie in die *Provinsiale Koerant* en in minstens een plaaslike koerant wat normaalweg in die wyk waar die perseel geleë is, versprei word;
- (e) bewys van betaling van die voorgeskrewe aansoekgelde in die rekening van die Owerheid;
- 35 (f) die volledige besigheidsadres en ligging van die perseel waarop die aansoek betrekking het; en
- 40 (g) in die geval van 'n natuurlike persoon, 'n gesertifiseerde kopie van die identiteitsdokument van die applikant of in die geval van 'n juristiese persoon, 'n gesertifiseerde bewys van die ooreenkoms ingevolge waarvan 'n konsortium of vennootskap bestaan of 'n kopie van die inkorporasie dokumente van enige regsentiteit.
- 45 (3) By ontvangs van die aansoek deur die raad, moet die raad 'n verslag aanvra van -
- (a) 'n drankinspekteur betreffende die aansoek wat die inligting bevat soos beoog in artikel 32(1);
- 50 (b) 'n verslag van die Suid-Afrikaanse Polisiediens betreffende die aansoek, wat inligting moet insluit oor die geskiktheid van die applikant en die inligting soos beoog in artikel 32(2);
- (c) 'n verslag van die betrokke munisipaliteit, wat inligting moet insluit soos beoog in artikel 32(2).

- (4) Die munisipaliteit, drankinspekteur en aangewese polisiebeampte soos beoog in subartikel (3) moet die relevante verslae opstel binne die voorgeskrewe tydperk.

Verslag oor aansoek

5

32. (1) 'n Verslag deur 'n drankinspekteur moet besonderhede gee oor daardie sake wat voorgeskryf word of wat na die mening van die drankinspekteur ten opsigte van die betrokke aansoek in ag geneem moet word.

10

- (2) 'n Verslag deur 'n aangewese polisiebeampte moet besonderhede gee oor daardie sake wat voorgeskryf word of wat na die mening van die polisiebeampte ten opsigte van die betrokke aansoek in ag geneem moet word.

15

- (3) 'n Verslag van die relevante munisipaliteit moet inligting verskaf oor -

- (a) die sonering van die relevante perseel;
- (b) die impak op die omliggende verkeerspatrone, verkeersopeenhoping, ingange en uitgange na en van die persele en parkeervereistes;
- (c) omgewingsgesondheid; of
- (d) enige ander aangeleentheid wat, na die mening van die munisipaliteit, oorweeg behoort te word ten opsigte van die aansoek om registrasie.

25

Besware

30

33. (1) Enige persoon kan, op die voorgeskrewe wyse en binne 21 dae vanaf die datum van publikasie van die kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*, 'n beswaar indien teen die toekenning van 'n registrasie.

- (2) Die beswaar moet volledige redes verstrek en volle besonderhede en kontakbesonderhede van die beswaarmaker bevat en vergesel wees van stawende dokumente.

35

Reaksie op besware

40

34. Die applikant moet, binne 'n tydperk van 14 dae van ontvangs vanaf die Owerheid van die beswaar wat ingedien is ingevolge artikel 33, 'n skriftelike antwoord by die Owerheid indien en 'n afskrif daarvan aan die beswaarmaker stuur.

Aanhoor van besware

45

35. (1) Die Owerheid kan 'n sitting van die raad byeenroep op 'n datum, tyd en plek soos deur die voorsitter bepaal, om enige besware teen die betrokke aansoek te oorweeg.

- (2) Die applikant en 'n persoon wat 'n beswaar teen die aansoek ingedien het, moet 'n geleentheid gegun word om aangehoor te word en kan deur 'n persoon van sy of haar keuse verteenwoordig word.

50

- (3) 'n Verhoor kan uitgestel word en op 'n latere datum, tyd en plek hervat word soos deur die raad bepaal.

Aansoek, registrasie en hernuwingsgelde

5

36. (1) Die verantwoordelike Lid kan die volgende voorskryf -

10

- (a) aansoekgeld wat betaalbaar is met betrekking tot enige aansoek ingevolge hierdie Wet;
- (b) registrasiegeld wat by registrasie betaalbaar is; en
- (c) jaarlikse hernuwingsgeld wat deur registrante betaal moet word.

15

(2) Die verantwoordelike Lid kan ingevolge subartikel (1) verskillende gelde voorskryf vir die verskillende kategorieë applikante of registrante.

Wysiging van registrasievoorwaardes

20

37. (1) Die Owerheid kan die registrasievoorwaardes van enige registrant heroorweeg en verander onder enige van die volgende omstandighede:

25

- (a) Indien die registrant die Owerheid in kennis gestel het van enige wesenlike verandering soos beoog in subartikel (2).
- (b) Op versoek van die registrant en ingedien by die Owerheid op die voorgeskrewe wyse en vorm.

30

(2) 'n Registrant moet die Owerheid op die voorgeskrewe wyse en vorm in kennis stel indien hy of sy van plan is om -

35

- (a) enige van die aktiwiteite wat kragtens die sertifikaat van sy of haar registrasie te hervestig; of
- (b) die aard of bedryf van enige van die geregistreerde aktiwiteite te verander, op 'n wyse wat wesenlik verskil van dit wat in die aansoek om registrasie gespesifiseer is.

40

(3) Binne 30 dae na ontvangs van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (2), moet die Owerheid die registrant adviseer dat -

45

- (a) die Owerheid in die lig van die voorgestelde veranderings òf die registrasievoorwaardes sal hersien; òf
- (b) dat die Owerheid die voorgestelde veranderings aanvaar.

(4) Indien die Owerheid registrasievoorwaardes ingevolge hierdie artikel hersien -

(a) is artikel 28, saamgelees met die veranderings wat vereis word deur die konteks, van toepassing op die hersiening; en

(b) kan die Owerheid nuwe of alternatiewe voorwaardes bepaal -

(i) slegs met betrekking tot die registrant se wesenlik-veranderde omstandighede, in die geval van 'n hersiening soos beoog in subartikel (1)(a) of (b); of

(ii) tot die mate toegelaat deur artikel 29, inaggenome die omstandighede ten tyde van die hersiening.

Verandering of uitbreiding van geregistreerde perseel

38. (1) 'n Registrant mag nie enige strukturele verandering, aanbouing of herkonstruksie aanbring aan die geregistreerde perseel nie, behalwe met die toestemming van die Owerheid ná 'n aansoek deur die registrant en indien die Owerheid van mening is dat die voorgestelde verandering, aanbouing of herkonstruksie geskik sal wees vir die doel waarvoor dit gebruik gaan word.

(2) Die Owerheid moet nie toestemming ingevolge subartikel (1) verleen sonder die skriftelike toestemming van die munisipaliteit wat die bouplanne vir die voorgestelde strukturele verandering, aanbouing of herkonstruksie aan die geregistreerde perseel, goedgekeur het nie.

Oordrag van registrasie

39. (1) Die registrasiesertifikaat kan na 'n ander persoon oorgedra word indien -

(a) die registrant, of die persoon aan wie die registrasie oorgedra moet word, op die voorgeskrewe wyse en vorm aansoek doen vir goedkeuring van die oordrag;

(b) die persoon aan wie die registrasie oorgedra moet word nie gediskwalifiseer is kragtens artikel 27; en

(c) die Owerheid die aansoek oorweeg het en die oordrag goedgekeur het.

(2) Indien 'n aansoek ingevolge subartikel (1) 'n oordrag van registrasie voorstel, is artikel 28, saamgelees met die veranderings wat deur die samehang vereis word, van toepassing op daardie aansoek.

(3) Indien 'n registrant beheer verkry oor 'n ander registrant wat in besit is van 'n verskillende kategorie van registrasie, moet die registrant die Owerheid op die voorgeskrewe wyse in kennis stel.

- (4) Indien twee of meer persone 'n gesamentlike onderneming op die been bring ten einde 'n kategorie van registrasie te vestig wat verskil van die kategorie wat deur elk van hulle besit word, moet 'n nuwe aansoek om registrasie in die naam van die gesamentlike onderneming ingedien word.

5

Dood, insolvensie of onbevoegdheid van geregistreeerde persoon

40. (1) Vir die doeleindes van hierdie artikel, sluit die uitdrukking "administrateur" die volgende in:

10

- (a) 'n eksekuteur van 'n gestorwe boedel;
- (b) 'n likwidateur of trustee van 'n insolvente boedel; en
- (c) 'n kurator.

15

- (2) Indien 'n registrant sterf, insolvent raak of onder kuratorskap geplaas word, kan die administrateur van die geregistreeerde se boedel, vir doeleindes van administrasie van die boedel -

20

- (a) in die naam van die boedel voortgaan met die geregistreeerde aktiwiteite; of
- (b) 'n voorstel maak aan die Owerheid ingevolge artikel 39 om die registrasie aan 'n ander gekwalifiseerde persoon oor te dra.

25

- (3) Enige persoon kan op die voorgeskrewe wyse en vorm by die Owerheid aansoek doen vir die aanstelling van 'n persoon om die geregistreeerde aktiwiteite van 'n registrant te bedryf, hangende die die aanstelling van 'n administrateur soos beoog in subartikel (1).

30

- (4) Voordat 'n aansoek toegestaan word wat ingevolge subartikel (3) gedoen is, moet die Owerheid tevrede wees dat -

35

- (a) elke persoon wat 'n finansiële belang by die saak het, redelike kennisgewing van die aansoek ontvang het;
- (b) 'n administrateur nog nie aangestel is nie; en
- (c) daar redelike gronde bestaan om te glo dat 'n administrateur aangestel sal word.

40

- (5) 'n Persoon wat aangestel is ingevolge subartikel (3) kan, vir doeleindes van die administrasie van die boedel, voortgaan met die aktiwiteite in die naam van die boedel, totdat 'n administrateur aangestel word.

45

Verwydering van registrasie

41. (1) 'n Registrant kan by die Owerheid aansoek doen vir die verwydering van die registrasie vanaf een perseel na 'n ander een, in welke geval die aansoek prosedure vir registrasie gevolg moet word met betrekking tot die nuwe perseel.

50

(2) 'n Registrant kan by die Owerheid aansoek doen vir die tydelike verwydering van die registrasie van een perseel na 'n ander, met dien verstande dat –

5

(a) die voorgestelde perseel geleë is binne dieselfde munisipaliteit;

(b) die voorgestelde perseel geskik is vir die doel waarvoor die gebruik daarvan beoog word en wat kwessies van openbare belang insluit waarna in artikel 28(4) verwys word; en

10

(c) die aansoek op die voorgeskrewe wyse en vorm gedoen is ingevolge hierdie Wet.

Kansellasië en verstryking van registrasie

15

42. (1) 'n Registrasie kan gekanselleer word -

(a) deur die Owerheid, ingevolge subartikel (2);

20

(b) vrywilliglik deur die registrant, ingevolge artikel 43; of

(c) as gevolg van sekwestrasie, likwidasië of ontbinding, ingevolge artikel 40.

(2) Die Owerheid kan 'n registrasie kanselleer -

25

(a) indien die registrant gediskwalifiseer word op enige van die gronde soos uiteengesit in artikel 27;

(b) indien die registrant nie 'n registrasievoorwaarde nakom nie;

30

(c) indien die registrant nie die bepalings van hierdie Wet nakom nie;

(d) indien die registrant die Owerheid ingevolge artikel 43 kennis gee;

35

(e) na ontvangs van 'n kennisgewing bedoel in artikel 44; of

(f) indien die registrasie van die registrant verstryk.

(3) Voordat enige besluit geneem word om registrasie te kanselleer, moet die Owerheid 'n prosessuele regverdige proses volg soos beoog in die Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000 (Wet Nr. 3 van 2000).

40

(4) Indien die Owerheid 'n registrasie kanselleer, moet die Owerheid die voormalige registrant skriftelik in kennis stel van -

45

(a) die kansellasië;

(b) die redes vir die kansellasië;

(c) die datum van kansellasië; en

- (d) die reg op hersiening soos beoog in die Wet op Administratiewe Geregtigheid, 2000.
- 5 (5) Indien 'n registrasie ingevolge hierdie artikel gekanselleer word, moet die Owerheid -
- (a) die registrasiesertifikaat kanselleer; en
- (b) die register dienooreenkomstig wysig.
- 10 (6) 'n Registrasie word gekanselleer vanaf die datum waarop die Owerheid die voormalige registrant van die kansellering in kennis stel, wat, in die geval van 'n kansellering ingevolge artikel 43, op die datum moet wees wat deur die registrant gespesifiseer word in die kennisgewing van vrywillige kansellering.
- 15 (7) Registrasie verstryk –
- (a) na die verloop van tien (10) jaar vanaf die datum waarop die registrasie deur die Owerheid uitgereik is;
- 20 (b) indien die hernuwingsgelde nie voor of op die voorgeskrewe dag betaal is nie;
- (c) ingevolge artikel 146(3)(c).
- 25 (8) 'n Registrant kan weer aansoek doen vir registrasie op die voorgeskrewe manier en vorm voordat die registrasie verstryk soos verwys in subartikel (7)(a) en (c).

Vrywillige kansellering

- 30 **43.** 'n Registrant kan die registrasie kanselleer deur die Owerheid skriftelik op die voorgeskrewe wyse en vorm in kennis te stel -
- (a) met vermelding van die persoon se voorneme om die registrasie te kanselleer en redes daarvoor te verstrek; en
- 35 (b) 'n datum, minstens sewe (7) dae ná die datum van die kennisgewing, te spesifiseer waarop die kansellering van krag moet wees.

Kansellering as gevolg van likwidering, sekwestrasie of dood

- 40 **44.** (1) Indien 'n registrant se boedel gelikwedeer of gesekwestreer word sonder dat die registrasie ingevolge artikel 39 oorgedra is, moet die likwidateur of trustee van daardie boedel die Owerheid binne ses (6) maande na die sekwestrasie of likwidering in kennis stel, of binne sodanige langer tydperk as wat die Owerheid op skriftelike versoek mag toestaan.
- 45 (2) Indien 'n registrant sterf, moet die eksekuteur van sy of haar boedel die Owerheid binne drie (3) maande na die sterfte op die voorgeskrewe wyse of vorm in kennis stel, of binne sodanige langer tydperk as wat die Owerheid op skriftelike versoek mag toestaan.
- 50

- (3) By ontvangs van 'n kennisgewing ingevolge subartikel (1) en (2), moet die Owerheid die betrokke registrasie kanselleer.

Provinsiale rekord van registrasies

5

45. (1) Die Owerheid moet 'n rekord in stand hou van alle persone wat onder hierdie Wet geregistreer is, met inbegrip van diegene wie se registrasie oorgedra, verander of gekanselleer is.

10

- (2) Die Owerheid moet -

(a) enige persoon toelaat om die register wat ingevolge subartikel (1) ingestel is na te gaan gedurende gewone kantoorure;

15

(b) die register op 'n webtuiste publiseer; en

(c) te eniger tyd aan 'n persoon wat dit aanvra 'n gedrukte afskrif van die register voorsien by betaling van die voorgeskrewe geld.

20

- (3) Enige persoon kan -

(a) 'n afskrif van 'n registrasiesertifikaat nagaan wat uitgereik is ingevolge hierdie Wet, en

25

(b) 'n afskrif daarvan bekom, by betaling van die voorgeskrewe geld.

DEEL 3

BINNEVERBRUIK- EN BUITEVERBRUIKREGISTRASIE

30

Tipes registrasiesertifikate

46. (1) Die volgende registrasiesertifikate kan deur die Owerheid uitgereik word vir die verkope en en voorsiening van drank en brandspiritus –

35

- (a) Vir verbruik binne die betrokke geregistreerde perseel, naamlik -

(i) Registrasiesertifikaat vir 'n Akkommodasie-onderneming;

(ii) Registrasiesertifikaat vir 'n Restaurant;

(iii) Registrasiesertifikaat vir 'n Klub;

40

(iv) Registrasiesertifikaat vir 'n Taverne;

(v) Registrasiesertifikaat vir 'n Spesiale Geleentheid;

(vi) Registrasiesertifikaat vir 'n Dobbelaar; of

(viii) Registrasiesertifikaat vir 'n Nagklub.

45

- (b) Vir verbruik buite die betrokke perseel, naamlik -

(i) Registrasiesertifikaat vir 'n Drankwinkel;

(ii) Wynregistrasiesertifikaat vir 'n Kruidenierswinkel;

(iii) Registrasiesertifikaat vir 'n Mikro-vervaardiger van drank;

- (iv) Registrasiesertifikaat vir Brandspiritus;
- (v) Registrasiesertifikaat vir 'n Mikro-vervaardiger van Brandspiritus; of
- (vi) Registrasiesertifikaat vir 'n Spesiale Geleentheid.

5

(2) Indien 'n behoefte ontstaan, kan die verantwoordelike Lid verdere kategorieë vir binne- en buiteverbruik van die perseel voorskryf.

10

(3) Regulasies beoog in subartikel (2) moet binne 30 dae na publikasie daarvan by die provinsiale wetgewer ingedien word, of indien die provinsiale wetgewer nie in sessie is nie, binne 30 dae na die begin van die volgende sessie.

15

(4) Indien die provinsiale wetgewer die regulasies afkeur, moet die verantwoordelike Lid dit herroep.

Plek waar drank of brandspiritus verkoop word

20

47. 'n Registrant mag nie drank of brandspiritus verkoop vanaf enige plek behalwe die geregistreerde perseel nie, behalwe met die toestemming van die Owerheid, welke toestemming slegs gegee kan word vir die doel van spesiale geleenthede.

Besigheidsure

25

48. (1) Die houer van 'n registrasiesertifikaat kan op enige dag gedurende die voorgeskrewe tye drank verkoop.

30

(2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat, uitgesluit 'n akkommodasie-onderneming, restaurant, klub, dobbelbesigheid, kruidenier en enige ander besigheid soos voorgeskryf, moet sy of haar besigheid nie later as 30 minutes ná die voorgeskrewe tyd sluit vir die verkope van drank nie.

Plek vir binneverbruik van drank

35

49. 'n Houer van 'n registrasiesertifikaat vir binneverbruik moet sorg dat drank wat kragtens dit verkoop word alleenlik op die geregistreerde perseel verbruik word.

Akkommodasie-onderneming

40

50. (1) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n akkommodasie-onderneming moet te alle tye 'n *bona fide* akkommodasie-onderneming op die perseel in stand hou.

45

(2) 'n Rekord moet te alle tye op die geregistreerde perseel gehou word van alle gaste.

(3) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir akkommodasie-onderneming moet drank op die geregistreerde perseel aan gaste vir die verbruik van gaste in die akkommodasie-perseel, verkoop.

Restaurant

51. (1) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n restaurant moet te alle tye op die geregistreerde perseel 'n *bona fide* restaurant bedryf waar etes op gereelde grondslag aan gaste bedien word.

(2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat mag drank slegs aan 'n persoon verkoop wat 'n ete nuttig op die geregistreerde perseel.

Klub

52. (1) 'n Klubregistrasie mag nie toegeken word behalwe aan 'n klub ten opsigte waarvan die Owerheid tevrede is dat dit 'n *bona fide* klub is en dat, volgens die grondwet of die reëls daarvan -

(a) dit bestaan uit minstens vyftien gewone lede;

(b) sy bestuur verkies is deur sy lede en die bestuur gereeld vergaderings hou waar daar behoorlik notule gehou word;

(c) slegs sy lede toegelaat word om te betaal vir geriewe, drank of verversings wat op die perseel van die klub bedien word;

(d) insoverre die gebruik van sy geriewe deur gaste, met uitsondering van familielede van lede, deur die reëls toegelaat word, mag die getal gaste van enige lid nie by enige geleentheid die getal oorskry wat aldus toegelaat word nie;

(e) behoorlike rekords, met inbegrip van 'n lederegister, gehou word;

(f) lede jaarlikse inskrywingsgeld betaal;

(g) geen wins van die verkope van drank deur die klub aan enige individu toeval nie; en

(h) wat lidmaatskap betref daar nie op grond van ras gediskrimineer word nie.

(2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n klub moet te alle tye op die geregistreerde perseel 'n *bona fide* klub bedryf ten opsigte waarvan die vereistes van die Wet nagekom word.

Taverne

53. (1) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n taverne moet te alle tye sorg dat die geregistreerde perseel deur soliede mure geskei is van enige ander woning.

(2) Die registrant mag verskillende vorms van ligte musikale vermaak voorsien wat nie die betrokke desibels oorskry nie, asook ooreenkomstig enige ander voorgeskrewe maatreëls.

- (3) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n taverne mag ligte etes, dans en vermaak voorsien.

Spesiale geleentehede

5

54. (1) Slegs 'n registrant mag aansoek doen vir spesiale geleentehede registrasie.

10

- (2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir spesiale geleentehede moet sorg dat die drank wat by 'n geleentheid voorsien word bedoel is vir verbruik op die perseel ten opsigte waarvan 'n registrasiesertifikaat toegestaan is.

- (3) 'n Registrant moet aansoek doen vir spesiale geleentehede sertifikaat op die voorgeskrewe wyse en vorm ingevolge hierdie Wet.

15

Dobbelary

55. (1) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir dobbelary moet drank voorsien vir verbruik op die geregistreerde perseel.

20

- (2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir dobbelary moet 'n wettige dobbelary onderneming op die geregistreerde perseel bedryf.

Nagklub

25

56. Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n nagklub moet te alle tye fasiliteite instandhou wat dans en lewendige vermaak insluit.

Buiteverbruik van drank of brandspiritus

30

57. (1) Die houer van elke registrasiesertifikaat vir buiteverbruik moet sorg dat geen drank of brandspiritus op die geregistreerde perseel verbruik word nie.

35

- (2) Die houer van registrasiesertifikaat vir 'n drankwinkel moet onder geen omstandighede drank of brandspiritus versprei kragtens hierdie Wet nie.

- (3) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir mikro-vervaardigers moet sorg dat geen drank of brandspiritus op die geregistreerde perseel verbruik word nie.

Mikro-vervaardiger

40

58. (1) Registrasiesertifikaat vir mikro-vervaardiging moet slegs uitgereik word aan persone wat drank of brandspiritus vervaardig.

45

- (2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir mikro-vervaardiging moet slegs verskaf aan 'n mikro-vervaardiger, 'n kleinhandelverkoper geregistreer ingevolge hierdie Wet of 'n vervaardiger of verspreider geregistreer ingevolge die Nasionale Drankwet.

- (3) Die bepalings van die Nasionale Drankwet wat op mikro-vervaardigers betrekking het is *mutatis mutandis* van toepassing op mikro-vervaardigers waarna in hierdie Wet verwys word.

5 **Drankwinkel**

59. (1) Onderhewig aan subartikel (2), kan die houer van 'n registrasiesertifikaat vir 'n drankwinkel drank aan enige persoon wat nie minderjarig is nie, verkoop.

- 10 (2) Die houer van die registrasiesertifikaat vir 'n drankwinkel moet sorg dat die drank verkoop word in houers wat behoorlik en dig verseël is.

Kruidenierswyn

- 15 60. (1) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir kruidenierswyn moet te alle tye sake as kruidenier doen op die geregistreerde perseel.

- (2) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir kruidenierswyn mag nie enige drank behalwe wyn verkoop nie.

- 20 (3) Die houer van 'n registrasiesertifikaat vir kruidenierswyn mag nie drank in 'n houer verkoop met 'n inhoudsmaat van meer as vyf liter en wat nie behoorlik en dig verseël is nie.

25 **HOOFSTUK 4 DOBBELARY**

Toepassing van Hoofstuk

- 30 61. Hoofstuk 4 is slegs van toepassing op dobbelary.

DEEL 1 LISENSIËRING

35 **Nasionale norme en standaarde**

62. Geen lisensie mag kragtens hierdie Wet toegestaan word nie tensy die raad kennis neem van -

- 40 (a) die bepalings van, of norme en standaarde wat kragtens die Nasionale Dobbelwet, vasgestel is nie; en

- (b) enige aanbevelings wat gedoen is deur die "National Gambling Board" wat in die lewe geroep is kragtens die Nasionale Dobbelwet,

- 45 wat betrekking mag hê op die toekenning van sodanige lisensie.

Diskwalifisering van lisensies oor die algemeen

63. (1) Hierdie artikel is nie van toepassing op 'n sertifikaat van goedkeuring nie.

- 5 (2) 'n Persoon mag nie 'n lisensie hou waarna verwys word in hierdie artikel nie, of 'n
finansiële belang hê in die houer van sodanige lisensie, indien daardie persoon -
- 10 (a) nie 'n geskikte en gepaste persoon is nie, deurdat so 'n persoon se karakter,
integriteit, eerlikheid, vorige optrede, agting vir die reg, reputasie, gewoontes
en verbintenisse redelikerwys 'n bedreiging inhou vir die gesondheid,
veiligheid, sedes, goeie orde en algemene welsyn van die inwoners van die
Provinsie of vir die bepalinge en beleid van hierdie Wet;
- 15 (b) onder die ouderdom van 18 jaar is;
- (c) 'n staatsamptenaar of politieke ampsdraer is;
- 20 (d) ingeskryf is in die register van uitgeslote persone soos beoog in die
Nasionale Dobbelwet;
- (e) onderhewig is aan 'n bevel van 'n bevoegde hof wat beslis dat die persoon
geestelik ongeskik of kranksinnig is;
- 25 (f) ooit uit 'n vertrouensamp verwyder is vanwee wangedrag met betrekking
tot bedrog of wanbesteding van geld; of
- (g) gedurende die vorige tien jaar skuldig bevind is, in die Republiek of elders,
aan diefstal, bedrog, vervalsing en uitgifte, meened, 'n misdryf kragtens die
Wet op Korrupsie, 1992 (Wet Nr. 94 van 1992), of 'n misdryf ingevolge
30 hierdie Wet of die Nasionale Dobbelwet, en gevonnissen is tot gevangenisstraf
sonder die keuse van 'n boete, of tot 'n boete wat die voorgeskrewe bedrag
oorskry, tensy die persoon amnestie of algehele kwytskelding vir die misdryf
verleen is;
- 35 (h) 'n ongerehabiliteerde insolvent is; of
- (i) 'n familielid, behalwe 'n broer of 'n suster, of 'n persoon wat 'n lid of
werknemer is van 'n regulerende owerheid wat toesig uitoefen oor daardie
40 gelisensieerde.
- (3) Die Owerheid moet weier om 'n lisensie uit te reik aan 'n persoon wat
gediskwalifiseer is om 'n belang te hê in 'n lisensiehouer, gelisensieerde perseel, of
die onderneming wat met die lisensie verband hou, ingevolge subartikel (2).
- 45 (4) Die Owerheid moet weier om 'n lisensie uit te reik aan 'n aansoeker indien, nadat
die voorgeskrewe ondersoek gedoen is, hy rede het om te glo dat die aansoeker,
of enige persoon wat 'n finansiële belang van vyf persent of meer in die aansoeker
hou, gediskwalifiseer is om 'n belang te hê in 'n lisensiehouer of onderneming
waarmee die lisensie verband hou, ingevolge subartikel (1).

- (5) Vir die doel van hierdie artikel behels 'n finansiële belang nie 'n onregstreekse belang wat in enige fonds of belegging gehou word nie indien die persoon wat die belang hou geen beheer het oor die beleggingsbesluite wat gemaak word ten opsigte van die fonds of belegging nie.

5

- (6) 'n Lisensie sal nie toegeken word nie tensy die Owerheid tevrede is dat -

10

- (a) die toekenning van so 'n lisensie nie enige heersende of oorgekonsentreerde markaandeel of enige beperkende praktyk, verkryging of monopolie-situasie in die Provinsie soos beoog in die Wet op Wedywering, 1998 (Wet Nr. 89 van 1998) in die dobbelbedryf of sektor daarvan teweeg sal bring of vererger nie, en

15

- (b) die toekenning van so 'n lisensie nie sal lei tot die vestiging van 'n uitermatige groot dobbelbedryf in die Provinsie nie, inaggenome die getal inwoners van die Provinsie, hul finansiële middele en die getal lisensies wat alreeds ingevolge hierdie Wet of enige ander wet toegeken is.

Soorte lisensies

20

64. (1) Die Owerheid kan, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, die volgende lisensies ten opsigte van dobbelary uitreik, naamlik -

25

- (a) casinolisensies;
(b) beperkte dobbelmasjienoperateurslisensies;
(c) beperkte dobbelmasjienterreinlisensies;
(d) bingo-operateurslisensies;
(e) vervaardigers-, instandhoudings of verskafferslisensies;
(f) totalisatorlisensies;
(g) beroepswedderslisensies;
(h) wedrenbyeenkomslisensies.

30

- (2) Enige lisensie waarna verwys word in subartikel (1) moet skriftelik wees.

35

- (3) 'n Lisensie verleen aan die houer daarvan sodanige regte en voorregte en onderwerp hom of haar aan die verpligtinge en aanspreeklikhede wat uit hoofde van hierdie Wet daarby gereël word of uit die hou daarvan voortvloei.

40

- (4) Die maksimum getal lisensies van enige soort lisensie wat deur die Owerheid toegestaan mag word, kan voorgeskryf word: Met dien verstande dat die maksimum getal casinolisensies wat deur die Owerheid toegestaan mag word, op enige gegewe tydstip, sal wees soos wat die Nasionale Dobbelwet bepaal.

Aansoeke

45

65. (1) Enige persoon kan aansoek doen 'n lisensie waarna verwys word in artikel 64: Met dien verstande dat -

- 5 (a) enige persoon wie se aansoek geweier is op 'n grond waarna in artikel 63 verwys word, of wie se lisensie teruggetrek is op enige gronde waarna in artikel 80 verwys word, mag nie heraansoek doen om 'n lisensie , binne 12 maande vanaf die datum van sodanige weiering of terugtrekking , en enige persoon wat 'n regstreekse of onregstreekse belang van 5 persent of meer in die besigheid of perseel van sodanige aansoeker of lisensiehouer mag nie om 'n lisensie aansoek doen binne 12 maande vanaf die datum van sodanige weiering of terugtrekking nie, indien sodanige persoon die regstreekse of effektiewe oorsaak was van sodanige weiering of terugtrekking; en
- 10 (b) enige persoon wie se aansoek geweier is op enige van die gronde waarna in artikel 63 verwys word, of wie se lisensie teruggetrek is op enige gronde waarna in artikel 80 verwys word, mag nie heraansoek doen om 'n lisensie , binne 3 jaar vanaf die datum van sodanige weiering of terugtrekking , en enige persoon wat 'n regstreekse of onregstreekse belang van 5 persent of meer in die besigheid of perseel van sodanige aansoeker of lisensiehouer mag nie om 'n lisensie aansoek doen binne 3 jaar vanaf die datum van sodanige weiering of terugtrekking nie, indien sodanige persoon die regstreekse of effektiewe oorsaak was van sodanige weiering of terugtrekking; en
- 15 (2) Enige aansoek om 'n lisensie moet -
- 20 (a) ingedien word by die hoof uitvoerende beampte op die voorgeskrewe vorm; en
- 25 (b) vergesel wees deur -
- 30 (i) die goedkeuring of verstoë van die plaaslike owerheid binne wie se area van jurisdiksie die perseel geleë is ten opsigte waarvan die aansoek gedoen word;
- 35 (ii) gesertifiseerde afskrifte van die voorgeskrewe kennisgewing wat gepubliseer is in die *Provinsiale Koerant* en 'n koerant wat gesirkuleer word in die area waar die perseel geleë is waar die dobbelaktiwiteit gaan plaasvind; en
- 40 (iii) sodanige ander dokumente en inligting soos deur die Owerheid vasgestel.
- 45 (3) 'n Aansoeker kan in die betrokke aansoek enige dokument of inligting wat in die aansoek vervat is identifiseer wat na die mening van die aansoek vertroulik is of wat om enige rede nie aan die publiek bekend gemaak moet word nie, en redes aanvoer waarom die Owerheid mag bepaal dat sodanige dokument of inligting nie oop moet wees vir openbare inspeksie nie.

(4) 'n Aansoek om 'n lisensie moet, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, deur die Owerheid oorweeg word en die Owerheid kan hierna -

(a) die aansoek weier;

(b) die aansoek toestaan.

Aansoekgelde

66. Enige persoon wat 'n aansoek kragtens artikel 65 by die Owerheid indien, moet -

(a) by die indiening van sodanige aansoek, die voorgeskrewe gelde aan die Owerheid betaal; en

(b) aanspreeklik wees vir alle redelike uitgawes wat deur die Owerheid aangegaan is, indien enige, en dit aan die Owerheid betaal om die ondersoeke te doen waarna in artikel 69 verwys word en enige ander redelike uitgawe deur die Owerheid aangegaan by die oorweging van en besluit oor die aansoek: Met dien verstande dat die Owerheid, te eniger tyd voor of gedurende die uitvoer van sodanige ondersoeke, sekuriteit vereis van die aansoeker vir die betaling van sodanige uitgawes.

Besware

67. (1) Enige persoon wat teen enige aansoek om 'n lisensie ingevolge hierdie Wet beswaar wil aanteken, moet, nie later as 30 dae ná die publikasie van die betrokke kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* soos na verwys word in artikel 65(2)(b)(ii), skriftelik op die voorgeskrewe wyse 'n beswaar indien by die hoof uitvoerende beampte.

(2) Die hoof uitvoerende beampte moet onverwyld die aansoeker verwittig en voorsien van 'n afskrif of besonderhede, wat ook al die geval mag wees, van

(a) enige besware by die Owerheid ingedien ingevolge subartikel (1); en

(b) enige aangeleentheid of feit wat ook al kan, na die mening van die Owerheid, gronde vir 'n beswaar uitmaak teen die aansoek van die aansoeker,

en die aansoeker versoek om op sodanige besware te reageer, indien hy of sy aldus verkies, binne 'n tydperk van 14 dae, of sodanige langer tydperk soos wat die Owerheid mag bepaal, vanaf die datum van sodanige kennisgewing.

(3) 'n Persoon wat 'n beswaar indien kan redes aanvoer waarom die Owerheid kragtens artikel 68(2))b) moet bepaal dat sy of haar identiteit nie bekend gemaak moet word nie.

Aansoek, besware en openbare verhore

- 5
10
15
20
25
30
35
40
45
68. (1) Enige aansoek, besware en reaksie wat ingedien word ingevolge hierdie Wet moet, onderhewig aan subartikel (2), beskikbaar wees vir openbare inspeksie deur belanghebbende persone gedurende die normale kantoorure van die Owerheid vir die voorgeskrewe tydperk vanaf die datum van indiening van die aansoek soos weerspieël in die kennisgewing waarna verwys word in artikel 64(2)(b)(ii) en die Owerheid moet, op versoek van enige belanghebbende persoon, en by betaling van sodanige gelde soos wat voorgeskryf is, hom of haar voorsien met 'n afskrif van, of uittreksel uit, enige sodanige aansoek, besware, reaksie of inligting.
- (2) Die Owerheid kan bepaal dat -
- (a) enige dokument of inligting wat betrekking het op die finansiële vermoë van enige persoon wat deelneem aan die aansoek, die name van voornemende werknemers of die sakeplanne van die aansoeker, nie beskikbaar gestel word vir insae deur die publiek, indien sodanige dokument of inligting afgesonderd kan word van die res van die aansoek en as vertroulik gemerk word; en
- (b) die identiteit van enige persoon wat 'n beswaar teen 'n aansoek indien, moet nie aan enige persoon bekend gemaak word nie.
- (3) Die Owerheid moet 'n verhoor hou -
- (a) ten opsigte van elke aansoek by die Owerheid om 'n casinolisensie;
- (b) ten opsigte van enige ander soort lisensie soos beoog in artikels 64 wat deur die Owerheid ontvang is ten opsigte waarvan 'n beswaar ingedien is ooreenkomstig artikel 67;
- (c) in enige aansoek waarvoor die raad dit nodig ag om 'n verhoor te hou; op sodanige datum, tyd en plek soos deur die Owerheid vasgestel, en bekend gemaak by wyse van kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*, en in 'n koerant wat in die distrik sirkuleer waarin die perseel geleë is wat verband hou met sodanige aansoek, in enige amptelike taal waarin sodanige koerant gepubliseer word.
- (4) By so 'n verhoor -
- (a) moet die aansoeker die geleentheid gebied word om aangehoor te word;
- (b) enige persoon wat 'n beswaar teen die aansoek ingedien het ingevolge artikel 67 wat, in sodanige beswaar, sy of haar verlange aandui om mondelingse verhoë by die aanhoor van die aansoek te doen die geleentheid gebied word om aangehoor te word; en
- (c) die aansoeker en enige sodanige persoon kan bygestaan of verteenwoordig word deur enige persoon van sy of haar keuse.

- (5) 'n Verhoor kan uitgestel en hervat word op sodanige datum en op sodanige tyd en plek soos wat die Owerheid mag bepaal.
- (6) Onderhewig aan subartikel (7), moet 'n verhoor toeganklik wees vir die publiek.
- (7) Die persoon wat as voorsitter by die verhoor optree kan -
- (a) indien die teenwoordigheid van enige bepaalde persoon nie bevorderlik is vir die goeie orde of hou van die verhoor nie, kan gelas dat sodanige persoon nie die verhoor mag bywoon nie, of dat hy of sy die verhoor moet verlaat;
- (b) indien die raad enige aangeleentheid oorweeg soos beoog in artikel 68(2)(a) of verhoë deur 'n persoon soos beoog in artikel 68(2)(b), of indien dit anders in die belang van die oorweging van die betrokke saak sal wees, gelas dat die publiek of enige lid of kategorie daarvan nie die verhoor mag bywoon nie, of dit verlaat.
- (8) Die bepalings van artikels 20(2) tot 20(9) moet van toepassing wees met die nodige veranderings ten opsigte van 'n verhoor.

Ondersoeke en polisieverslae

69. (1) Ten einde te bepaal of 'n lisensie toegestaan moet word of nie, kan die Owerheid, onderhewig aan enige ander wet, sodanige inligting inwin as wat hy nodig ag van enige persoon of bron, betreffende die geskiktheid van die aansoeker om 'n lisensie om sodanige lisensie te hou ingevolge hierdie Wet en die geskiktheid van die perseel ten opsigte waarvan die aansoek gedoen is.
- (2) Ten einde die voortgesette geskiktheid te bepaal van die houer van 'n lisensie, sertifikaat van geskiktheid of sertifikaat van goedkeuring ingevolge hierdie Wet, kan die Owerheid, onderhewig aan enige ander wet, sodanige inligting insamel van enige bron of persoon betreffende die voortgesette geskiktheid van die houer van sodanige lisensie, sertifikaat van geskiktheid of sertifikaat van goedkeuring en die geskiktheid van die gelisensieerde perseel ten opsigte waarvan 'n lisensie toegestaan is, indien toepaslik.
- (3) Die hoof uitvoerende beampte kan, vir die doeleindes waarna verwys word in subartikels (1) en (2), 'n verslag aanvra by die Suid-Afrikaanse Polisie diens wat melding maak van -
- (a) besonderhede van enige skuldigbevindings teen die aansoeker soos na verwys word in subartikel (1), die lisensie- of sertifikaathouer soos na verwys word in subartikel (2), of enige persoon wat betrokke sal wees by die voorgestelde besigheid van die aansoeker, lisensiehouer of sertifikaathouer en ten opsigte van wie die Owerheid dit nodig ag om 'n polisieverslag te bekom;
- (b) sodanige aangeleentede as wat voorgeskryf mag word; en

- (c) sodanige aangeleenthede wat, na die mening van die Suid-Afrikaanse Polisie diens, in ag geneem moet word ten opsigte van die betrokke aansoek, lisensie of sertifikaat.

- 5 (4) Die verslag waarna verwys word in subartikel (3) moet voorsien word aan die hoof uitvoerende beampte binne een maand vanaf die datum waarop die versoek gerig is.

10 Tydelike lisensies ten opsigte van onvoltooide persele

10

70. (1) Indien 'n aansoek om 'n lisensie deur die Owerheid toegestaan word ten opsigte van persele wat nog nie opgerig is nie of persele wat strukturele veranderings, aanbouings of rekonstruksie benodig om hulle geskik te maak vir die doeleindes waarvoor hulle kragtens die lisensie gebruik sal word, kan die Owerheid, nadat hy voorsien is met die vereiste verbeurbare waarborg, 'n tydelike lisensie aan die betrokke aansoeker uitreik, onderhewig aan die nakoming, met sodanige voorwaardes of vereistes waarna in die tydelike lisensie verwys word, met betrekking tot hierdie persele soos wat die Owerheid mag bepaal, binne sodanige tydperk as wat eweneens bepaal of na verwys word.

15

20

- (2) Die Owerheid kan te eniger tyd na die uitreiking van sodanige tydelike lisensie, tydens die aansoek deur die betrokke aansoeker -

25

- (a) die tydperk verleng wat kragtens subartikel (1) bepaal is;

30

- (b) die tydperk kragtens subartikel (1) bepaal of die tydperk aldus bepaal en verleng kragtens paragraaf (a) van hierdie subartikel, verleng of verder verleng, wat ook al die geval mag wees, ten opsigte van die persele wat nog nie opgerig ten tyde van die uitreiking van die tydelike lisensie, indien die Owerheid tevrede is dat 'n substansiële gedeelte van die persele sedertdien opgerig is.

35

- (3) Die tydperk bepaal kragtens subartikel (1) of die tydperk aldus bepaal en verleng kragtens subartikel (2), wat ook al die geval mag wees, mag nie langer wees as 24 maande en die tydperk verleng of verder verleng kragtens subartikel (2)(b), wat ook al die geval mag wees, mag nie langer wees as 'n verder 24 maande nie.

40

- (4) Wanneer die Owerheid tevrede is dat die perseel ten opsigte waarvan 'n tydelike lisensie toegestaan is kragtens subartikel (1), substansiël voltooi is in ooreenstemming met die plan daarvan wat deur die Owerheid goedgekeur is, die voorwaardes en vereistes deur die Owerheid vasgestel nagekom is en die perseel geskik is vir die doeleindes waarvoor dit gebruik moet word onder die betrokke lisensie, moet die Owerheid 'n lisensie ingevolge hierdie Wet aan die applikant uitreik.

45

- (5) Indien die lisensie nie uitgereik is voor die verstryking van die tydperk kragtens subartikel (1) bepaal, wat verleng is kragtens subartikel 2)(a) of verder verleng is kragtens subartikel (2)(b), wat ook al die geval mag wees, moet die tydelike lisensie verval, die aansoek om die lisensie moet geag word nie toegestaan te gewees het nie en die waarborg waarna verwys word in subartikel (1) moet verbeur word.

50

- (6) Die bepalings van hierdie Wet moet, onderhewig aan subartikel (1), *mutatis mutandis* van toepassing wees op tydelike lisensies, en in sodanige aansoek moet 'n verwysing in hierdie Wet na 'n lisensie ook, waar van tepassing, vertolk word as 'n verwysing na 'n tydelike lisensie.

5

Casinolisensies

10

71. (1) Geen persoon mag vir 'n casinolisensie aansoek doen behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat deur die Owerheid gepubliseer is in die *Provinsiale koerant* en die media, in oorleg met die verantwoordelike Lid, wat vir aansoeke vra en welke kennisgewing kan -

15

- (a) vermeld hoeveel lisensies uitgereik gaan word en die areas waar die casino's geleë sal wees;
- (b) melding maak van die ontwikkelings- en ander vereistes;
- (c) die bedrag vasstel van die betaling waarna verwys word in artikel 99 of aansoekers vra om te tender vir sodanige betalings;
- (d) melding maak van die evaluasiemaatstawwe wat toegepas sal word.

20

25

- (2) Die Owerheid moet slegs casinolisensies toestaan na raadpleging met die verantwoordelike Lid, en indien die Owerheid tevrede is dat die aansoeker -

30

- (a) oor die gepaste kennis of ervaring beskik, of in staat is om sodanige kennis of ervaring te bekom, om 'n casino te bedryf;
- (b) die plaaslike owerheid, enige streeks- of tradisionele owerheid, of enige ander bevoegde owerheid, indien enige, raadpleeg van die area waar die casino geleë is of sal wees.
- (c) oor alleen en uitsluitlike regsbesit beskik van die gelisensieerde perseel; en
- (d) alle toepaslike vereistes deur die Owerheid vasgestel nagekom het.

35

40

- (3) 'n Casinolisensie moet, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, magtiging verleen vir speel van sodanige casinospeletjies wat in die lisensie voorgeskryf of gespesifiseer word in en op die gelisensieerde perseel wat in die lisensie gespesifiseer word.

Beperkte dobbelmasjienoperateurslisensies

45

72. (1) Geen persoon mag vir 'n dobbelmasjien operateurslisensie aansoek doen behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat in die *Provinsiale Koerant* en die media deur die Owerheid geplaas is, wat vra vir aansoeke en welke kennisgewing die evalueringsmaatstawwe en ander vereistes wat van toepassing is, uitstippel.

- (2) 'n Dobbelmasjienoperateurslisensie mag nie deur die Owerheid toegestaan word nie -
- (a) tensy die Owerheid tevrede is dat die aansoeker –
- (i) oor die gepaste kennis of ervaring beskik, of in staat is om sodanige kennis of ervaring te bekom, om dobbelmasjiene te bedryf; en
- (ii) die voorgeskrewe vereistes nakom;
- (b) vir die bedryf van meer as die voorgeskrewe getal dobbelmasjiene.
- (3) 'n Dobbelmasjienoperateurslisensie moet, onderhewig aan hierdie Wet, die aandryf magtig van enige voorgeskrewe dobbelmasjiene of dobbelmasjiene in die lisensie gespesifiseer, op die gelisensieerde terrein van die houer van 'n dobbelmasjienterreinlisensie, en vir sodanige doeleindes kan die houer van sodanige lisensie vir 'n dobbelmasjienoperateur 'n ooreenkoms aangaan met die houer van sodanige dobbelmasjienterreinlisensie vir die plasing van sodanige dobbelmasjien op die betrokke terrein.
- (4) Die houer van 'n dobbelmasjien-operateurlisensie -
- (a) sal nie vir speeldoeleindes die volgende beskikbaar stel nie -
- (i) meer beperkte dobbelmasjiene as die maksimum getal waarvoor die operateur gelisensieerd is;
- (ii) meer beperkte dobbelmasjiene, op enige bepaalde perseel, as wat die terrein gelisensieerd is om te akkommodeer;
- (b) moet die beperkte dobbelmasjiene in stand hou wat besit en bedryf word deur houer van daardie dobbelmasjien-operateurlisensie; en
- (c) moet geld uit daardie dobbelmasjiene kollekteer en alle heffings aan die Owerheid betaal ten opsigte van daardie masjiene.
- (5) Die houer van 'n dobbelmasjienlisensie moet al die dobbelmasjiene ten opsigte waarvan die lisensie toegestaan is, aan 'n elektroniese moniteringstelsel koppel soos na verwys word in artikel 87.
- (6) 'n Dobbelmasjienoperateurslisensie moet deur die Owerheid toegestaan word slegs nadat daar met die verantwoordelike Lid geraadpleeg is.

Beperkte dobbelmasjienterreinlisensies

73. (1) Geen persoon mag vir 'n dobbelmasjienterreinlisensie aansoek doen behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat in die *Provinsiale Koerant* en die media deur die Owerheid geplaas is, wat vra vir aansoeke en welke kennisgewing die evalueringsmaatstawwe en ander vereistes wat van toepassing is, uitstippel.

- (2) 'n Dobbelmasjienterreinlisensie mag nie deur die Owerheid toegestaan word nie -
- (a) behalwe aan 'n persoon wat voldoen aan die voorgeskrewe vereistes;
 - 5 (b) vir die bedryf en hou van meer as die voorgeskrewe getal dobbelmasjiene vir enige een (1) dobbelmasjienterreinlisensie; en
 - 10 (c) tensy die Owerheid tevrede is dat die perseel ten opsigte waarvan die lisensie toegestaan moet word, nie in die eerste plek aangewend word vir die bedryf van dobbelmasjiene.
- (3) 'n Dobbelmasjienterreinlisensie moet, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, die bedryf en hou van dobbelmasjiene of masjiene magtig wat in die lisensie gespesifiseer word, van enige voorgeskrewe dobbelmasjiene gespesifiseer in die
- 15 lisensie: Met dien verstande dat -
- (a) die maksimum koste om op sodanige dobbelmasjiene te speel, nie die voorgeskrewe bedrag oorskry nie;
 - 20 (b) die prys ten opsigte van enige een (1) speletjie wat deurmiddel van sodanige dobbelmasjiene gespeel word mag nie in totaal die voorgeskrewe bedrag in waarde oorskry nie; en
 - 25 (c) op elke sodanige dobbelmasjiene sal die waarde van die maksimum prysgeld vertoon word wat gewen kan word en kragtens paragraaf (b) voorgeskryf word deur 'n speletjie op die dobbelmasjiene te speel;
 - 30 (d) enige dobbelmasjiene moet geplaas word in 'n area van die gelisensieerde perseel waartoe geen persoon onder die ouderdom van 18 jaar toegang sal verkry nie.
- (4) Die houer van 'n dobbelmasjienterreinlisensie kan gekoppel word aan die houer van 'n lisensie vir bepaalde dobbelmasjiene-Operateur of kan onafhanklik wees.
- 35 (5) Die houer van 'n onafhanklike dobbelmasjienterreinlisensie beskik oor dieselfde regte, bevoegdhede en pligte soos -
- (a) die houer van 'n dobbelmasjiene-Operateurslisensie ingevolge artikel 72; en
 - 40 (b) die houer van 'n dobbelmasjienterreinlisensie ingevolge subartikels (1) en (2) hierbo.
- (6) Slegs 'n regspersone kan as houer van 'n onafhanklike perseellisensie gelisensieer word om meer as vyf beperkte dobbelmasjiene te besit of te bedryf.
- 45 (7) Die houer van 'n perseel-Operateurslisensie of onafhanklike perseel-Operateurslisensie moet -
- (a) opvallend by die ingang van die aangewese area -

(i) die lisensie vertoon wat aan die houer van die lisensie uitgereik is;

(ii) 'n afskrif vertoon van die lisensie wat uitgereik is aan die betrokke houer van die dobbelmasjienoperateurslisensie, indien van toepassing; en

(b) voldoende beheer en toesig uitoefen op alle beperkte dobbelmasjiene by die perseel gedurende die gelisensieerde ure van operasie.

10 **Bingo-operateurslisensies**

74. (1) Geen persoon mag vir 'n bingo operateurslisensie aansoek doen behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat in die *Provinsiale Koerant* en die media deur die Owerheid geplaas is nie, wat vra vir aansoeke en welke kennisgewing die

(2) 'n Bingo-operateurslisensie mag nie deur die Owerheid toegestaan word, tensy die Owerheid tevrede is dat die aansoeker voldoen aan die voorgeskrewe vereistes.

(3) 'n Bingo-operateurslisensie moet, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, magtiging verleen aan die speel van die bingo-speletjie in of op die gelisensieerde perseel wat in die lisensie gespesifiseer word. Met dien verstande dat die maksimum bedrag wat gevra word om 'n speletjie te speel 'n voorgeskrewe bedrag moet wees.

25 **Vervaardiger-, instandhoudings- of verskafferslisensies**

75. (1) Enige persoon wat verlang om enige vorm van vervaardiging, verkope, verspreiding, invoer, bemaking, onderhoud of herstel van enige dobbeltoestel te bedryf, moet by die Owerheid om die nodige lisensie aansoek doen.

(2) Die houer van 'n casinolisensie, 'n dobbelmasjienoperateurslisensie, 'n dobbelmasjienterreinlisensie of 'n bingo-operateurslisensie kan, nieteenstaande die bepalings van subartikel (1) -

(a) met die goedkeuring van die Owerheid, wegdoen deur middel van verkope of op 'n wyse goedgekeur deur die Owerheid, van enige of al sy dobbeltoestelle; en

(b) enige of al sy dobbeltoetselle in stand hou of herstel tot die mate waartoe deur die Owerheid goedgekeur word.

(3) In die geval van die dood, insolvensie, likwidasie of die plasing onder geregtelike bestuur van die lisensiehouer na wie verwys word in subartikel (2), of 'n verklaring dat sodanige lisensiehouer nie in staat is om sy eie sake te kan hanteer nie kan -

(a) die administrateur van die gestorwe of insolvente boedel; en

(b) die geregtelike bestuurder, kurator of likwidateur,

nieteenstaande die bepalings van subartikel (1), wegdoen deur verkope of op 'n wyse goedgekeur deur die Owerheid, van enige of al die dobbeltoestelle van sodanige lisensiehouer.

(4) 'n Vervaardigers-, instandhoudings- of verskafferslisensie mag nie deur die Owerheid toegestaan word nie, tensy die raad tevrede is dat die aansoeker oor toepaslike kennis en ervaring beskik, of in staat is om sodanige kennis en ervaring te bekom, om sake te doen kragtens die lisensie.

(5) Die relevante vervaardigers-, instandhoudings- of verskafferslisensie moet magtiging verleen, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, vir -

(a) die vervaardiging, verkope, verspreiding, invoer, bemarking, instandhouding of herstel van verskillende soort en modelle dobbeltoestelle wat voldoen aan die vereistes deur die Owerheid goedgekeur; en

(b) voorsiening van dobbeltoestelle of dienste aan lisensiehouers.

Wedrenbyeenkomslisensies

76. (1) Geen persoon mag aansoek doen om 'n lisensie vir wedrenbyeenkomste behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat deur die Owerheid in die *Provinsiale Koerant* en die media gepubliseer is nie, waarin sodanige aansoeke versoek word.

(2) Die Owerheid moet slegs 'n lisensie vir wedrenbyeenkomste toestaan na raadpleging met die verantwoordelike Lid -

(a) aan 'n persoon wat voldoen aan die voorgeskrewe vereistes; en

(b) indien die Owerheid tevrede is dat die wedrenbaan wat daarmee verband hou geskik is en voldoen aan die vereistes van die Jokkieklub van Suid-Afrika.

(3) 'n Lisensie vir wedrenbyeenkomste moet magtiging verleen, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, vir die hou van soveel wedrenbyeenkomste per jaar soos wat eweneens gespesifiseer is in die lisensie op die wedrenbaan.

(4) Geen persoon mag -

(a) wedrenbyeenkoms hou, organiseer of hou behalwe kragtens die gesag van die wedrenbyeenkomslisensie nie;

(b) hulp verleen aan enige persoon met die hou, organisering of reëling van 'n wedrenbyeenkoms in stryd met paragraaf (a); of

(c) deelneem aan 'n wedrenbyeenkoms of dit bywoon in stryd met paragraaf (a).

Totalisatorlisensies

- 5 77. (1) Geen persoon mag aansoek doen om 'n totalisatorlisensie behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat deur die Owerheid in die *Provinsiale Koerant* en die media gepubliseer is nie, waarin sodanige aansoeke versoek word en welke kennisgewing melding maak van -
- 10 (a) die getal lisensies wat uitgereik sal word en die areas wat met die lisensies verband hou;
- (b) 'n uitnodiging om betaling van 'n enkelbedrag aan te bied vir die verkryging van 'n lisensie; en
- 15 (c) die evaluasiemaatstawwe wat toegepas sal word.
- (2) Die Owerheid kan slegs 'n totalisatorlisensie toestaan aan 'n persoon wat die voorgeskrewe vereistes nakom.
- 20 (3) 'n Totalisatorlisensie moet, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, magtiging verleen vir die bedryf van 'n totalisator op 'n gelisensieerde perseel, in ooreenstemming met die reëls wat gemaak is deur die houer van die lisensie en goedgekeur deur die Owerheid.
- 25 (4) Niks in hierdie artikel moet die houer van die totalisatorlisensie verhoed om aansoek te doen vir 'n bykomende gelisensieerde perseel. Met dien verstande dat die bepalings van artikels 65 tot 69 *mutatis mutandis* van toepassing moet wees ten opsigte van sodanige aansoek.

Beroepswedderlisensies

- 30 78. (1) Geen persoon mag aansoek doen om 'n beroepswedderlisensie behalwe in reaksie op 'n kennisgewing wat deur die Owerheid in die *Provinsiale Koerant* en die media gepubliseer is nie, waarin sodanige aansoeke versoek word en welke kennisgewing melding maak van -
- 35 (a) die getal lisensies wat uitgereik sal word en die areas wat met die lisensies verband hou;
- 40 (b) 'n uitnodiging om betaling van 'n enkelbedrag aan te bied vir die verkryging van 'n lisensie; en
- (c) die evaluasiemaatstawwe wat toegepas sal word.
- 45 (2) Die Owerheid kan slegs 'n beroepswedder toestaan aan 'n persoon wat die voorgeskrewe vereistes nakom.
- (3) 'n Beroepswedderslisensie sal, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, magtiging verleen vir die aanvaarding van vastewedprys-weddenskappe en ope weddenskappe op sportgebeure op die gelisensieerde perseel.

Spesiale lisensies

5 79. (1) Nieteenstaande enige ander bepalings van hierdie Wet, kan die Owerheid, by aansoek op die wyse soos deur die Owerheid bepaal, aan enige persoon, vir spesifieke datums, 'n spesiale lisensie uitreik, onderhewig aan sodanige voorwaardes soos wat die Owerheid mag bepaal.

10 (2) Die bepalings van artikel 65 en 67 moet nie van toepassing wees ten opsigte van 'n aansoek waarna in subartikel (1) verwys word nie.

Opskorting of herroeping van lisensies

15 80. (1) Die Owerheid kan te eniger tyd, vir sodanige tydperk soos wat Owerheid mag bepaal, enige lisensie opskort of herroep vanaf sodanige datum soos wat die Owerheid mag bepaal, indien -

20 (a) enige inligting vervat in die aansoek gedoen deur die lisensiehouer vir die doel om die toestaan, hernuwing, oordrag of verwydering van sodanige lisensie te bekom, ten tyde van die voorsiening van die inligting, in wesenlike opsigte vals was of onderhewig was aan wesenlike weglating met die doel om die Owerheid te mislei;

25 (b) die lisensiehouer ingevolge artikel 63 gediskwalifiseer is om 'n lisensie te hou;

30 (c) die lisensiehouer, 'n werknemer van die lisensiehouer of enige ander persoon wat namens hom of haar optree versuim het om te voldoen aan enige voorwaardes van die lisensie of enige bepaling van hierdie Wet, en nie sodanige voorwaardes of bepalings binne 30 dae nagekom het nie, of binne sodanige tydperk soos wat die Owerheid skriftelik kan toelaat, na aflewering van 'n skriftelike kennisgewing deur die Owerheid aan die lisensiehouer wat vereis dat sodanige versuim reggestel moet word;

35 (d) die lisensiehouer, sonder vooraf skriftelike kennisgewing van die Owerheid, versuim het om sake te bedryf kragtens die lisensie vir 'n tydperk van minstens drie (3) agtereenvolgende maande;

40 (e) die lisensiehouer versuim het om enige bedrag binne die voorgeskrewe tydperk te betaal soos voorgeskryf ingevolge hierdie Wet;

(f) die lisensiehouer versuim om onverwyld enige prygeld wat wettiglik gewen is deur enige dobbelary wat kragtens die lisensie bedryf is;

45 (g) die lisensiehouer versuim om artikel 98(2) na te kom;

(h) die lisensiehouer kom nie meer die voorgeskrewe vereistes na van die betrokke lisensie nie;

- 5
- (i) die lisensiehouer, sonder die vooraf goedkeuring van die Owerheid, verkoop of vrevreem of staak die bedryf van enige besigheid ten opsigte van die lisensie of enige gedeelte van die perseel of ontwikkeling wat met die lisensie verband hou; of
- 10
- (j) die lisensiehouer gebruik en verdra opsetlik en aanhoudend bedryfsmetodes wat as onvanpas deur die Owerheid beskou word.
- (2) Die Owerheid kan te eniger tyd enige opskortings- of herroepingsbevel wat uitgereik is ingevolge subartikel (1), indien die redes vir sodanige opskorting of herroeping tot die tevredenheid van die raad reggestel is.
- 15
- (3) Die Owerheid moet die lisensiehouer skriftelik in kennis stel van enige opskorting of herroeping van die lisensie ingevolge subartikel (1).
- (4) 'n Lisensie vir 'n casino, dobbelmasjienoperateur of wedrenbyeenkoms moet slegs opgeskort of herroep word deur die Owerheid na raadpleging met die verantwoordelike Lid.
- 20
- (5) Wanneer 'n lisensie opgeskort of herroep word ingevolge subartikel (1), word geen lisensiegeld of gedeelte daarvan terugbetaal nie.
- 25
- (6) Waar die Owerheid voorstel dat 'n lisensie herroep of opgeskort word, moet die Owerheid 'n skriftelike kennisgewing aan die lisensiehouer beteken waarin vermeld word –
- (a) die Owerheid die herroeping of opskorting van die lisensie voorstel;
- 30
- (b) wat die redes vir die herroeping of opskorting is;
- (c) dat die lisensiehouer binne 30 dae vanaf die datum van die skriftelike kennisgewing -
- 35
- (i) skriftelike verhoë oor die aangeleentheid aan die Owerheid kan rig; of
- (ii) die Owerheid in kennis stel van die voorneme van die lisensiehouer om mondelinge verhoë te doen; en
- 40
- (d) die effek van subartikel (7).
- (7) Indien, binne die vermelde tydperk in subartikel (6)(c), die Owerheid geen skriftelike verhoë of skriftelike kennisgewing van die voorneme van die lisensiehouer om mondelinge verhoë te rig, moet die herroeping of opskorting aan die einde van daardie tydperk van krag word.
- 45

Oordrag, verwydering en wysiging van lisensies

81. (1) 'n Lisensie wat onder hierdie Wet toegestaan is, onderhewig aan hierdie artikel, mag nie -

- (a) oordraagbaar wees aan 'n ander persoon nie; of
- (b) verwyderbaar wees van die betrokke gelisensieerde perseel na ander persele nie.
- 5
- (2) Indien die houer van 'n lisensie -
- (a) verlang om sodanige lisensie na 'n ander persoon oor te dra moet sodanige lisensiehouer en sodanige ander persoon gesamentlik op die voorgeskrewe wyse by die Owerheid vir sodanige oordrag aansoek doen;
- 10
- (b) verlang om sodanige lisensie van die gelisensieerde perseel na 'n ander perseel te verwyder, hetsy permanent of tydelik, moet sodanige lisensiehouer op die voorgeskrewe wyse by die Owerheid aansoek doen vir die verwydering van sodanige lisensie.
- 15
- (3) 'n Aansoek vir 'n oordrag of verwydering van die lisensie ingevolge subartikel (2), moet deur die Owerheid oorweeg word en die Owerheid kan hierna -
- 20
- (a) die aansoek weier;
- (b) die aansoek toestaan, voorwaardelik of onvoorwaardelik.
- (4) 'n Lisensie mag nie -
- 25
- (a) aan 'n persoon oorgedra word nie wat gediskwalifiseer is of wat andersins onbevoegd is ingevolge hierdie Wet om die lisensie te hou nie;
- (b) verwyderbaar wees van die betrokke gelisensieerde perseel na ander persele nie tensy die Owerheid tevrede is dat die ander persele by voltooiing geskik is of sal wees vir die doeleindes waarvoor hulle gebruik sal word kragtens die lisensie.
- 30
- (5) In die geval van 'n casinolisensie, 'n dobbelmasjienoperateurslisensie of wedrenbyeenkomslisensie, moet die Owerheid slegs 'n aansoek toestaan ingevolge subartikel (2) na oorleg met die verantwoordelike Lid.
- 35
- (6) Die bepalinge van subartikels 65 tot 69 moet *mutatis mutandis* van toepassing wees op 'n aansoek ingevolge subartikel (1).
- 40
- (7) Die houer van die lisensie kan te eniger tyd aansoek doen om die lisensie te wysig.
- (8) 'n Aansoek om wysiging van 'n lisensie moet deur die Owerheid oorweeg word en die Owerheid kan daarna voorwaardelik of onvoorwaardelik -
- 45
- (a) die aansoek weier;
- (b) die aansoek toestaan.

- (9) Die bepalings van artikels 65 tot 69 moet *mutatis mutandis* van toepassing wees met betrekking tot 'n aansoek soos beoog in subartikel (1) vir 'n wysiging wat die Owerheid as wesenlik bepaal.

5

DEEL 2 VOORWAARDES

Algemene voorwaardes van lisensies

10

82. (1) Die Owerheid kan ten opsigte van enige soort lisensie sodanige voorwaardes opleë op 'n lisensie soos wat die Owerheid geskik ag, en kan veral voorwaardes insluit -

15

(a) wat verband hou met die speletjies wat gespeel mag word;

(b) wat verband hou met die bedryfsmetode van die speletjie;

(c) vir die doel om te verseker dat die bedryf van enige dobbelary ooreenstem met fatsoenlikheid, waardigheid, goeie smaak en eerlikheid;

20

(d) wat die byhou van registers, rekeninge, rekords en ander inligting betreffende die bedryf van enige dobbelary vereis.

(e) wat sekere minimum vereistes vereis betreffende die die persele waar dobbelary sal plaasvind;

25

(f) wat die indiening vereis aan die Owerheid van sodanige verslae en opgawes wat verband hou met die bedryf van dobbelary soos wat die Owerheid van tyd tot tyd mag vereis;

30

(g) wat verband hou met die dae waarop en die tye waartydens dobbelary bedryf mag word;

(h) in die geval van 'n casinolisensie, wat verband hou met die installering en instandhouding van toesigstelsels;

35

(i) wat verband hou met die voorsiening deur die lisensiehouer van 'n waarborg, soos bepaal deur die Owerheid, vir die aanspreeklikheid van die lisensiehouer met betrekking tot -

40

(i) dobbelheffings betaalbaar ingevolge hierdie Wet; en

(ii) dubbelskuld betaalbaar deur die lisensiehouer.

45

(2) Die Owerheid kan te eniger tyd enige voorwaarde opgelê kragtens subartikel (1), deur 'n kennisgewing gelewer of aangebied aan die houer van 'n bepaalde lisensie opskort, terugtrek of wysig.

50

(3) Waar die Owerheid van voorneme is om enige voorwaarde kragtens subartikel (2) op te skort, terug te trek of te wysig, moet die Owerheid 'n skriftelike kennisgewing kragtens subartikel (2) aan die lisensiehouer beteken wat melding maak -

- (a) dat die Owerheid van voorneme is om enige voorwaarde opgelê kragtens subartikel (1), op te kort, terug te trek of te wysig, soos wat ook al die geval mag wees;
- 5 (b) dat die lisensiehouer binne 30 dae na die datum van die skriftelike kennisgewing -
- (i) skriftelike vertoe oor die aangeleentheid kan rig aan die Owerheid; of
- 10 (ii) die Owerheid skriftelik in kennis stel van die voorneme van die lisensiehouer om mondelinge vertoe te rig; en
- (c) die die effek van subartikel (4).
- 15 (4) Indien, binne die vermelde tydperk in subartikel (3)(b), die Owerheid geen skriftelike vertoë of skriftelike kennisgewing van die voorneme van die lisensiehouer om mondelinge vertoë te rig, moet die herroeping aan die einde van daardie tydperk van krag word.
- 20 (5) Enige voorwaarde kragtens subartikel (1) opgelê, of opgeskort, teruggetrek of gewysig kragtens subartikel (2), ten opsigte van 'n casinolisensie, dobbelmasjienoperateurslisensie of vir wedrenbyeenkomslisensie -
- (a) moet teweeggebring word na oorleg met die verantwoordelike Lid; en
- 25 (b) moet nie terugwerkend teweeggebring word nie.

Elektroniese moniteringstelsel vir dobbelmasjiene

- 30 **83.** (1) Die Owerheid kan, onderhewig aan artikel 71, ten opsigte van 'n casinolisensie, 'n dobbelmasjienoperateurslisensie en 'n dobbelmasjienterreinlisensie van enige lisensiehouer vereis om enige dobbeltoestel te koppel aan 'n sentrale elektroniese moniteringstelsel vir doeleindes van monitering en opsporing van belangrike
- 35 gebeure wat verband hou met elke dobbeltoestel, met inbegrip van 'n stelsel vir voortgesette aanlyn werklike tyd opname, monitering en beheer van enige beduidende speeltransaksies soos wat deur die Owerheid voorgeskryf of bepaal is.
- (2) Die Owerheid kan -
- 40 (a) van enige lisensiehouer na wie verwys word in subartikel (1) vereis om sodanige elektroniese moniteringstelsel te bedryf; of
- (b) by aansoek, goedkeuring verleen aan enige persoon om, namens sodanige lisensiehouer, sodanige elektroniese moniteringstelsel te bedryf,
- 45 onderhewig aan die vereistes soos deur die raad bepaal en voorwaardes soos deur die Owerheid opgelê.

- (3) Vir doeleindes van hierdie artikel beteken “elektroniese moniteringsteslel” enige elektroniese of rekenaar of kommunikasiesstelsel of toestel wat so ontwerp is dat dit gebruik, of aangepas kan word, om data te versend of te ontvang van dobbeltoestelle met betrekking tot die sekuriteit, rekenskap gee of bedryf van dobbeltoestelle.

5

Finansiële belang in besigheid van lisensiehouer

10

84. (1) Enige persoon, buiten ‘n institusionele belegger, ‘n deposito-nemende instelling of ‘n sentrale effektebewaarnemer, wat regstreeks of onregstreeks, ‘n finansiële belang van 5% of meer verkry in die besigheid waarmee die lisensie verband hou moet, binne die voorgeskrewe tydperk en op die voorgeskrewe wyse, by die Owerheid aansoek doen vir goedkeuring om sodanige belang te hou.

15

- (2) Enige institusionele belegger, sentrale effekte bewaarnemer en deposito-nemende instelling wat, regstreeks of onregstreeks, ‘n finansiële belang van -

20

- (a) nie minder as 5% maar minder as 15% in ‘n besigheid waarmee die lisensie verband hou moet binne die voorgeskrewe tydperk en op die voorgeskrewe wyse die Owerheid in kennis stel van sy verkryging van daardie belang en moet in sodanige kennisgewing die gronde uiteensit waarop hy dit stel dat hy ‘n institusionele belegger is;

25

- (b) 15% of meer in die besigheid waarmee die lisensie verband hou moet, binne die voorgeskrewe tydperk en op die voorgeskrewe wyse, by die Owerheid aansoek vir goedkeuring om sodanige belang te hou.

30

- (3) Die bepalinge van artikels 63 en 65 tot 69 moet *mutatis mutandis* van toepassing wees met betrekking tot ‘n aansoek soos beoog in subartikel (1), (2).

35

- (4) Die Owerheid mag nie goedkeuring verleen kragtens (1) en (2) waar die persoon of instelling waarna verwys word, wat die aansoek indien, gediskwalifiseer word om ‘n lisensie ingevolge hierdie Wet te hou.

40

- (5) Waar goedkeuring nie verleen word nie, moet die persoon of instelling waarna in subartikel (1) verwys word, binne die voorgeskrewe tydperk en op die voorgeskrewe wyse soos deur die Owerheid bepaal, van sy finansiële belang in die betrokke lisensiehouer ontslae raak.

45

- (6) Geen persoon na wie verwys word in subartikel (1) mag ‘n belang verkry soos beoog in subartikels (1) en (2) as benoemde of agent van of anders namens enige prinsipaal of begunstigde indien daardie persoon nie skriftelik die betrokke lisensiehouer en die Owerheid ingelig het oor die identiteit van sodanige prinsipaal of begunstigde nie.

50

- (7) Die bepaling van hierdie artikel sal nie van toepassing wees op ‘n instelling waarna verwys word in subartikel (1) ten opsigte waarvan dit ‘n finansiële belang hou namens persone behalwe homself in effekte genoteer op ‘n effektebeurs in Suid-Afrika en as sulks geregistreer ingevolge die Wet op Beheer van Effektebeurse, 1985 (Wet Nr. 1 van 1985).

- (8) Vir doeleindes van hierdieartikel, tensy die samehang anders aandui, beteken -

“**sentrale effektebewaarplek**” ‘n persoon wat as ‘n sentrale effektebewaarplek gelisensieer is kragtens die Wet op Effektedienste, 2004 (Wet Nr. 36 van 2004); en

“**institusionele belegger**” ‘n effektrust, effektrustfonds, pensioenfonds, handelsbank, of versekeringsmaatskappy, as sulks geregistreer ingevolge ‘n toepaslike wet en wat groot volumes effekte verhandel namens groot getalle beleggers.

Geskiktheid van derde partye

85. (1) Die Owerheid kan ‘n lisensiehouer verbied om kontrakte te sluit met enige verskaffer vir die aankoop van goedere en dienste of enige tender tot tyd en wyl sodanige verskaffer of lener aansoek daarvoor gedoen het en ‘n sertifikaat van geskiktheid toegeken is deur die Owerheid, op die wyse soos deur die Owerheid bepaal.
- (2) Die Owerheid kan van ‘n derde party met wie ‘n lisensiehouer ‘n kontrak gesluit het vereis om by die Owerheid aansoek te doen om ‘n sertifikaat van geskiktheid op die wyse en binne die tydperk soos deur die Owerheid bepaal, en indien sodanige sertifikaat nie toegeken word nie, kan die Owerheid aandrang op die beëindiging van die kontrak of die verbintenis tussen die gelisensieerde en die derde party.
- (3) Die sertifikaat van geskiktheid wat ingevolge subartikels (1) en (2) uitgereik is, sal geldig wees vir ‘n tydperk van twaalf maande en daarna onderhewig wees aan hernuwing by betaling van die voorgeskrewe gelde.
- (4) Die bepalinge van artikel 69 moet *mutatis mutandis* van toepassing wees op ‘n aansoek waarna verwys word in subartikels (1) en (2)”.

Dobbeltoestelle

86. Die houer van ‘n casinolisensie, ‘n bingo-operateurslisensie, ‘n dobbelmasjienoperateurslisensie of ‘n dobbelmasjienterreinlisensie moet –
- (a) nie ‘n dobbeltoestel gebruik of toelaat dat dit gebruik word om enige speletjie daarop te speel anders as ‘n dobbeltoestel wat -
- (i) verskaf is deur die houer van ‘n lisensie vir vervaardiging, instandhouding of verskaffing;
- (ii) identies is in alle wesenlike aspekte aan ‘n soort en model wat deur die Owerheid goedgekeur is;
- (iii) by die Owerheid geregistreer is soos voorgeskryf; en
- (iv) voldoen aan die nasionale norme en standaarde en sodanige verdere vereistes soos wat die Owerheid van tyd tot tyd bepaal;

- (b) sodanige rekords en inligting byhou soos wat deur die Owerheid bepaal is ten opsigte van elke dobbeltoestel.

Boeke, rekeninge en rekords

5

87. Die houer van 'n lisensie moet sodanige boeke, rekeninge en rekords byhou soos wat voorgeskryf en gespesifiseer mag wees in die lisensie of vasgestel is in die reëls van die Owerheid.

10

Beheer van toegang tot sekere persele

88. Die houer van 'n lisensie (behalwe 'n vervaardigings-, instandhoudings- of verskafferslisensie), of 'n werknemer van sodanige houer kan -

15

- (a) weier om enige persoon, behalwe 'n lid van die Owerheid, of 'n personeellid van die Owerheid of 'n polisiebeampte, tot die gelisensieerde perseel toe te laat.

20

- (b) enige persoon versoek, behalwe 'n lid van die Owerheid, of 'n personeellid van die Owerheid of 'n polisiebeampte wat aanwesig is op die gelisensieerde perseel, om die perseel te verlaat.

25

- (c) enige polisiebeampte of inspekteur versoek om enige persoon te verwyder of help om te verwyder na wie verwys word in paragraaf (a) of (b) uit die gelisensieerde perseel wat weier of versuim om te voldoen aan 'n versoek waarna verwys word in paragraaf (a) of (b).

Uitgeslote persone

30

89. (1) Die houer van 'n lisensie of werknemer van sodanige lisensiehouer mag nie willens en wetens 'n persoon wat as 'n uitgeslote persoon in die nasionale register vir uitgeslote persone geregistreer is, soos beoog in die Nasionale Dobbelwet, toelaat om die aangewese area in die gelisensieerde perseel binne te gaan of daar te vertoef of deel te neem in enige dobbelaktiwiteit op die gelisensieerde perseel nie.

35

- (2) Elke gelisensieerde wat gemagtig is om 'n dobbelaktiwiteit aan die publiek beskikbaar te stel moet -

40

- (a) die volgende beskikbaar stel by die gelisensieerde perseel -

- (i) die vorm wat ingevolge die Nasionale Dobbelwet voorgeskryf is en wat gebruik moet word deur persone wat wil registreer as 'n uitgeslote persoon;

45

- (ii) 'n Adresboek van plaaslik-erkende beradings-, behandelings- of opvoedkundige dienste wat probleme van kompulsiewe en verslawende dobbelary aanspreek; en

50

- (b) opsigtelik 'n kennisgewing aanbring wat die beskikbaarheid adverteer van daardie materiale soos verwys in subartiekl (2)(a), op die wyse en vorm soos deur die Nasionale Dobbelwet voorgeskryf, by elke ingang tot daardie persele.

Advertensie

- 5
90. (1) Onderhewig aan enige regulasies kragtens artikel 133, hierdie artikel en die bepalings van die Nasionale Dobbelwet, sal dit wettig wees om enige dobbelary te adverteer wat wettiglik kragtens hierdie Wet bedryf mag word;
- 10
- (2) Die houer van 'n lisensie, enige persoon wat namens hom of haar optree of enige ander persoon mag nie, sonder die Owerheid se toestemming enige advertensie bedryf met betrekking tot dobbelary -
- 15
- (a) by of in die nabyheid van enige skool of ander instelling of plek waar persone onder die ouderdom van 18 jaar die dominante besoekers is nie; en
- (b) in enige koerant, nuusbrieff, tydskrif of joernaal, of in enige uitsending of transmissie oor die radio, televisie of deur enige ander medium, wat hoofsaaklik gerig is op persone onder die ouderdom van 18 jaar.
- 20
- (3) Enige advertensie van 'n dobbelmasjien of -toestel, 'n dobbelaktiwiteit, of 'n gelisensieerde perseel waar dobbelaktiwiteite beskikbaar is -
- 25
- (a) moet 'n verklaring bevat, op die wyse en vorm soos voorgeskryf deur die Nasionale Dobbelwet, wat teen die gevare van verslawende en kompulsiewe dobbelary waarsku;
- (b) mag nie enige element bevat wat regstreeks of onregstreeks die verwydering van 'n persoon uit die register vir uitgeslote persone bevorder of aanmoedig.
- 30
- (4) 'n Persoon mag nie enige dobbelary of verwante aktiwiteit adverteer of bevorder as synde gratis of teen 'n afslagkoers beskikbaar is aan die publiek teenstrydig met hierdie Wet of die Nasionale Dobbelwet, as 'n aanlokking om tot dobbelary.

Krediet

- 35
91. Die houer van 'n lisensie (met uitsondering van 'n vervaardigings-, instandhoudings- of verskafferslisensie), of 'n werknemer van sodanige lisensiehouer, mag nie enige krediet in enige vorm verleen aan enige persoon in verband met of vir die doel om te dobbel, behalwe soos wat voorgeskryf is.

Reëls vir sekere speletjies

- 40
92. (1) Die houer van 'n casinolisensie moet ten opsigte van enige speletjie waarvoor geen reëls deur die Owerheid kragtens artikel 134 gemaak is nie, reëls opstel wat verband hou met die spelmetode van sodanige speletjie: Mits sodanige reëls deur die raad goedgekeur word.
- 45
- (2) Alle reëls ingevolge artikel 134 en subartikel (1), moet ten alle tyse beskikbaar wees waar enige sodanige speletjie gespeel word en op versoek aan enige speler gelewer word.

Hulpverelening aan kliënte

93. Die houer van 'n lisensie (met uitsondering van 'n vervaardigings-, instandhoudings- of verskafferslisensie), moet -

5

(a) op versoek van enige kliënt 'n afskrif van die reëls ten opsigte van enige bepaalde dobbelspel beskikbaar stel ter insae; en

10

(b) opsigtelik sodanige advies of inligting vertoon wat betrekking het op enige dobbelspel soos wat voorgeskryf mag word.

Duur van lisensie

94. (1) Enige lisensie wat toegestaan is kragtens artikel 65(4) moet, onderhewig aan hernuwing, geldig wees vanaf die datum van uitreiking tot op die datum waarop -

15

(a) die houer daarvan dit skiftelik opsê;

(b) dit deur die Owerheid kragtens artikel 80 herroep word.

20

(2) Waar 'n lisensie opgeskort word kragtens artikel 80, moet die houer van sodanige lisensie nie gedurende die opskortingstydperk enige reg of voorreg uitoefen wat deur die lisensie verleen is nie.

25

Lisensiegelde

95. (1) Voorgeskrewe lisensiegelde moet gehef en betaal word ten opsigte van enige lisensie toegestaan of hernu kragtens hierdie Wet, wat bykomend moet wees tot enige ander bedrae of heffings wat kragtens hierdie Wet betaalbaar is.

30

(2) Die lisensiegelde waarna verwys word in subartikel (1), kan verskil met betrekking tot die verskillende soort lisensies.

35

(3) Enige lisensiehouer wat versuim om enige lisensiegelde waarna in subartikel (1) verwys word te betaal op of voor die datum waarop hy of sy aanspreeklik gehou word om sodanige lisensiegelde te betaal, moet bykomend tot sodanige lisensiegelde, die voorgeskrewe boete betaal. Met dien verstande dat die bedrag van sodanige betaling nie twee keer die bedrag oorskry van die hernuwingsgelde van toepassing op die betrokke lisensie.

40

Plig om lisensie te vertoon

96. 'n Lisensiehouer moet ten alle tye opsigtelik sy of haar lisensie op die gelisensieerde perseel vertoon.

Plig om lisensie of sertifikaat voor te lê

- 5 97. 'n Lisensiehouer, werknemer of lisensiehouer of 'n persoon wat namens die lisensiehouer optree moet, op versoek van 'n inspekteur of polisiebeampte, die relevante lisensie of sertifikaat van goedkeuring waarna verwys word in artikel 102(5) voorlê.

Hernuwing van lisensie

- 10 98. (1) 'n Lisensie moet, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet en die voorwaardes waarkragtens dit toegestaan is, van krag bly en moet by aansoek deur die lisensiehouer jaarliks deur die Owerheid hernu word by voorlegging van die lisensie van die vorige jaar en by betaling van die lisensiegelde waarna verwys word in artikel 95.
- 15 (2) 'n Aansoek om hernuwing van 'n lisensie ingevolge subartikel (1) moet op die voorgeskrewe vorm geskied en ingedien word by die Owerheid nie later as 90 dae voor die datum waarop die lisensie hernubaar word.

Betaling ten opsigte van eksklusiwiteit

- 20 99. (1) Die Owerheid kan, na raadpleging met die verantwoordelike Lid, as 'n voorwaarde vir die toestaan van 'n casinolisensie vir die eerste keer, 'n eenmalige betaling vereis as teenprestasie wat vir sodanige lisensiehouer eksklusiwiteit waarborg ten opsigte van enige vasgestelde dobbelary in 'n bepaalde area en vir 'n bepaalde tydperk. Met dien verstande dat die raad kan, na oorleg met die verantwoordelike Lid, en op die voorgeskrewe wyse, sodanige tydperk van eksklusiwiteit verleng teenoor sodanige verdere betaling soos wat deur die lisensiehouer getender mag word.
- 25 (2) Enige betaling ingevolge subartikel (1) moet aan die Owerheid betaal word tot voordeel van die Provinsiale Inkomstefonds, op 'n tydstip en op 'n wyse soos deur die Owerheid bepaal na raadpleging met die verantwoordelike Lid.

35

DEEL 3**WERKNEMERS VAN DOBBELBESIGHEDE****Vereistes vir sekere werknemers**

- 40 100. (1) Onderhewig aan artikel 107, mag geen persoon in diens geneem word deur enige besigheid wat met dobbelary verband hou indien sodanige persoon nie die houer is van 'n sertifikaat van goedkeuring wat uitgereik is ingevolge artikel 102(5).
- 45 (2) Die verantwoordelike Lid kan enige beroep as 'n beroep voorskryf vir doeleindes van subartikel (1).

Aansoek om sertifikaat

5
101. (1) 'n Aansoek om 'n sertifikaat van goedkeuring moet by die hoof uitvoerende beampte op die voorgeskrewe vorm gedoen word en moet vergesel wees deur -

(a) 'n volledige stel vingerafdrukke van die aansoeker wat op die voorgeskrewe wyse afgeneem is;

(b) sodanige dokumente, besonderhede of inligting soos wat voorgeskryf mag wees; en

(c) die voorgeskrewe aansoekgelde

15
(2) Die bepalings van artikel 69 moet *mutatis mutandis* van toepassing wees op 'n aansoek waarna verwys word in subartikels (1) en (2).

Diskwalifisering van sertifikate van goedkeuring

20
102. (1) Die Owerheid moet 'n aansoek oorweeg ingevolge artikel 101, en mag nie 'n sertifikaat van goedkeuring uitreik ingevolge hierdie Wet aan enige persoon indien daardie persoon -

25
(a) nie 'n geskikte en gepaste persoon is nie, deurdat so 'n persoon se karakter, integriteit, eerlikheid, vorige optrede, agting vir die wet, reputasie, gewoontes en verbintenisse redelikerwys 'n bedreiging inhou vir die gesondheid, veiligheid, sedes, goeie orde en algemene welsyn van die inwoners van die Provinsie of die bepalinge en beleid van hierdie Wet;

30
(b) 'n ongerehabiliteerde insolvent of onderhewig is aan enige handelingsonbevoegdheid;

35
(c) 'n lid is van die raad, 'n lid van die Uitvoerende Raad of 'n lid van die staande komitee van die Provinsiale Wetgewer verantwoordelik vir hierdie Wet, of 'n familielid is van sodanige persoon.

40
(d) 'n werknemer is van die Owerheid, of 'n familielid van sodanige persoon, met dien verstande dat die Owerheid sodanige diskwalifikasie kan kondoneer, waar dit ten opsigte van 'n familielid mag bestaan, indien hy tevrede is dat geen wesenlike belangebotsing sal voortspruit uit sodanige indiensneming;

(e) onder die ouderdom van 18 jaar is;

45
(f) 'n staatsamptenaar of politieke ampsdraer is;

(g) ingeskryf is in die register van uitgeslote persone soos beoog in die Nasionale Dobbeltwet;

50
(h) onderhewig is aan 'n bevel van 'n bevoegde hof wat beslis dat die persoon geestelik ongeskik of kranksinnig is;

- (i) ooit uit 'n vertrouensamp verwyder is vanweë wangedrag met betrekking tot bedrog of wanbesteding van geld; of
- 5 (j) gedurende die vorige tien jaar skuldig bevind is, in die Republiek of elders, aan diefstal, bedrog, vervalsing en vervalste dokumente in omloop bring, meeneed, of 'n misdryf ingevolge hierdie Wet op die Nasionale Dobbeltwet, en gevonnissen is tot gevangenisstraf sonder die keuse van 'n boete, of tot 'n boete wat die voorgeskrewe bedrag van die Wet op die Nasionale Dobbeltwet oorskry, tensy die persoon amnestie of algehele kwytstelling vir die misdryf verleen word;
- 10
- (2) Indien die Owerheid tevrede is dat die aansoeker 'n geskikte persoon wat so aangestel kan word, moet die Owerheid die aansoek toestaan onderhewig aan sodanige voorwaardes soos wat die raad mag bepaal.
- 15
- (3) Die Owerheid mag nie 'n aansoek weier sonder om die aansoeker die geleentheid te bied om gehoor te word of om getuienis voor te lê.
- (4) Indien die raad 'n aansoek weier, moet die hoof uitvoerende beampte onverwyld die aansoeker skriftelik in kennis stel van die redes wat deur die Owerheid voorsien word vir sodanige besluit.
- 20
- (5) Waar die Owerheid 'n aansoek toestaan ingevolge subartikel (2), moet die hoof uitvoerende beampte 'n sertifikaat van goedkeuring aan die aansoeker op die voorgeskrewe vorm uitreik.
- 25

Register van werknemers

- 30 **103.** Die hoof uitvoerende beampte moet 'n register byhou waarin hy of sy die name en voorgeskrewe besonderhede aanteken van elke persoon aan wie 'n sertifikaat van goedkeuring uitgereik is kragtens artikel 102(5), of wie se sertifikaat opgeskort of teruggetrek is kragtens artikel 106.

Tysduur van sertifikaat

- 35 **104.** (1) 'n Sertifikaat van goedkeuring uitgereik kragtens artikel 102(5), moet geldig wees vanaf die datum van uitreiking tot die datum waarop -
- 40 (a) die houer daarvan, skriftelik en vergesel deur die sertifikaat, die sertifikaat teruggee aan die hoof uitvoerende beampte;
- (b) die sertifikaat deur die Owerheid teruggetrek word kragtens artikel 106; of
- 45 (c) die sertifikaat verval indien die sertifikaat vir 'n spesifieke tydperk uitgereik is.
- (2) Waar 'n sertifikaat van goedkeuring opgeskort word kragtens artikel 106, mag die houer van sodanige sertifikaat nie aldis in diens geneem word gedurende die opskortingstydperk.

Hernuwing van sertifikaat

5
105. (1) 'n Sertifikaat sal, onderhewig aan die bepalings van hierdie Wet, van krag wees en jaarliks deur die Owerheid hernu word by betaling van die voorgeskrewe gelde.

(2) Betaling van die voorgeskrewe gelde moet vergesel wees van sodanige dokumente en inligting soos deur die Owerheid vasgestel en moet nie later as 30 dae voordat die sertifikaat hernubaar word, by die Owerheid ingedien word.

10
15
(3) Versuim om die jaarlikse gelde waarna verwys word in subartikel (1) op of voor die datum waarna in subartikel (2) verwys word te betaal, sal 'n boete soos voorgeskryf tot gevolg hê: Met dien verstande dat die bedrag van sodanige betaling nie twee keer die bedrag oorskry van die hernuwingsgelde van toepassing op die betrokke lisensie.

Opskorting en terugtrekking van sertifikaat

20
106. (1) Die Owerheid kan, onderhewig aan subartikel (2), te eniger tyd 'n sertifikaat van goedkeuring opskort vir sodanige tydperk, wat nie 6 maande oorskry nie, soos wat die Owerheid mag bepaal, of dit terugtrek, vanaf sodanige datum soos wat die Owerheid mag bepaal, indien -

25
(a) enige inligting vervat in die aansoek vir sodanige sertifikaat ten tye van die verskaffing van sodanige inligting, vals was in alle wesenslike opsigte of onderhewig was aan enige wesenslike weglating;

(b) sedert die uitreiking van die sertifikaat, die houer van die sertifikaat gediskwalifiseer geraak het ingevolge artikel 102(1) om 'n sertifikaat van goedkeuring te hou;

30
(c) die houer van die sertifikaat strydig opgetree het met die bepalings van artikel 108; of

35
(d) die houer van die sertifikaat nie langer geskik is om aldus in diend geneem te word nie.

40
(2) Die Owerheid mag nie 'n sertifikaat van goedkeuring opskort of terugtrek, tensy die houer daarvan, deur kennisgewing van niks minder as 30 dae, 'n geleentheid gegun is om aangehoor te word deur die Owerheid en om getuienis voor te lê: Met dien verstande dat enige sertifikaat van goedkeuring met onmiddellike opgeskort word hangende die uitslag van die verhoor waarna in hierdie subartikel verwys word.

45
(3) Die Owerheid kan te eniger tyd die opskorting van 'n sertifikaat van goedkeuring terugroep indien die Owerheid tevrede is dat die redes waarvoor die opskorting opgelê is, reggestel is en dat dit regverdig sou wees om die opskorting terug te trek.

Indiensneming voor die uitreiking van 'n sertifikaat

107. Nieteenstaande die bepalings van artikel 100, waar 'n aansoek om 'n sertifikaat van goedkeuring gedoen is en die Owerheid van mening is dat -

5

(a) 'n besluit met betrekking tot die aansoek vir 'n bepaalde tyd nie geneem moet word nie;

10

(b) die bedryf van die besigheid ten opsigte waarvan die betrokke lisensie toegestaan is, sal ernstig benadeel word deur die gesloer met die indiensneming van die aansoeker; en

15

(c) die inwerkingtreding van die indiensneming van die aansoeker nie die integriteit en behoorlike bedryf van die besigheid ten opsigte waarvan die betrokke lisensie toegestaan is benadeel nie,

20

kan die Owerheid skriftelik toestemming verleen aan die aansoeker om aldus in diens geneem te word voor die bepaling van die aansoek, onderhewig aan sodanige voorwaardes en beperkings soos wat die Owerheid as geskik bevind in 'n bepaalde geval.

Beperkings ten opsigte van werknemers

25

108. 'n Persoon van wie vereis word om 'n sertifikaat van goedkeuring te hou ingevolge artikel 100(1), mag nie in 'n casino- of bingo-saal, wat ook al die geval mag wees, waarmee hy of sy geassosieer word -

30

(a) deelneem aan enige dobbelspeletjie in die Republiek of dit speel: Met dien verstande dat sodanige persoon in sodanige dobbel- of drankbedryf mag deelneem indien dit nodig is vir die uitvoering van sy of haar funksies kragtens hierdie Wet;

(b) enige footjie, toelaag, of enige ander voordeel vanaf enige speler of kliënt in die casion of bingo-saal, anders as wat voorgeskryf word.

35

HOOFSTUK 5 NAKOMING

Aanwysing van polisiebeamptes

40

109. (1) Die Provinsiale Kommissaris van die Suid-Afrikaanse Polisiediens kan enige polisiebeampte van die rang of bokant die rang van sersant as 'n aangewese polisiebeampte aanwys.

45

(2) Polisiebeamptes kan geregistreerde of gelisensieerde persele binnegaan met 'n lasbrief wat verkry is in ooreenstemming met die prosedure soos uiteengesit in artikel 114 of sonder 'n lasbrief soos uiteengesit in artikel 100.

Bevoegdhede van polisie om gelisensieerde of geregistreerde persele binne te gaan

- 5 110. (1) Nieteenstaande enigiets strydig in enige ander wet, kan 'n polisiebeampte van of bokant die rang van sersant op redelike gronde en wanneer hy of sy dit nodig ag, 'n gelisensieerde of geregistreerde perseel sonder 'n lasbrief binnegaan met die doel om -
- 10 (a) sodanige ondersoek in te stel en sodanige stappe te doen soos wat hy of sy as noodsaaklik beskou vir die voorkoming van 'n oortreding;
- (b) die ondersoek van 'n oortreding;
- (c) die ondersoek van die optrede van enige persoon daarbinne; en
- 15 (d) om vas te stel of die voorwaardes waarna verwys word in hierdie Wet nagekom word.
- 20 (2) Enige polisiebeampte wat 'n gelisensieerde of geregistreerde perseel kragtens artikel (1) binnegaan, moet binne 14 dae na sodanige binnegang 'n skriftelike verslag hieroor by die Owerheid indien.
- (3) 'n Polisiebeampte kan -
- 25 (a) te eniger tyd enige perseel, plek of voertuig binnegaan en deursoek of enige persoon, voorwerp of (dwe)lm)middel deursoek, hetsy op daardie perseel of in daardie plek of voertuig gevind of nie, indien -
- 30 (i) redelike gronde bestaan om te vermoed dat 'n oortreding ingevolge hierdie Wet gepleeg is op daardie perseel of in daardie plek of voertuig, of gepleeg word deur daardie persoon of deurmiddel van daardie voertuig of voorwerp, of dat dit gebruik word in verband met die pleeg van sodanige oortreding; of
- 35 (ii) daar redelike gronde bestaan om te vermoed dat -
- (aa) daardie persoon drank of brandspiritus in sy besit, voertuig of voorwerp het;
- 40 (bb) drank, brandspiritus, voertuig of voorwerp wat gehou word op daardie persele of in daardie plek;
- (cc) drank of brandspiritus in die voertuig of voorwerp gehou word;
- 45 (dd) 'n voorwerp gehou in daardie voertuig; of -
- (ee) 'n voorwerp gehou in 'n in 'n houer,
- hierdie Wet oortree of in verband staan met sodanige oortreding;

- (c) 'n perseel of plek binnegaan waar drank of brandspiritus verkoop word en versoek dat die registrasiesertifikaat wat sodanige verkope magtig aan hom of haar vertoon word;
- 5 (d) te eniger tyd 'n rekord of ander dokument nagaan wat kragtens hierdie Wet gehou moet word.
- (4) Die aangewese polisiebeampte moet die verslae saamstel soos beoog in hierdie Wet.
- 10 (5) Ten einde die funksies uit te voer in subartikel (2), kan die aangewese beampte enige relevante perseel binnegaan in ooreenstemming met die bepaling van hierdie Wet.

15 **Aanstelling van inspekteurs deur die Owerheid**

111. (1) Die Owerheid kan enige behoorlik-gekwalifiseerde persoon as 'n inspekteur aanstel om enige of al die bevoegdhede en funksies toegewys aan 'n inspekteur ingevolge hierdie Wet, uit te oefen en uit te voer.
- 20 (2) Elke inspekteur wat aangestel is kragtens subartikel (1) moet met 'n sertifikaat voorsien word wat onderteken is deur en namens die Owerheid en wat verklaar dat hy of sy aangestel is as 'n inspekteur: Met dien verstande dat indien sy of haar aanstelling beperk is tot enige besondere bevoegdheid of funksie, sy sertifikaat sodanige beperking moet konstateer.
- 25 (3) Wanneer ook al 'n inspekteur aangestel kragtens subartikel (1), 'n bevoegdheid of funksie kragtens hierdie Wet uitoefen of uitvoer in die teenwoordigheid van enige persoon wat daardeur geraak word, moet die inspekteur op versoek van daardie persoon sy of haar sertifikaat waarna in subartikel (2) verwys word, voorlê.
- 30 (4) Die Owerheid kan die Minister van Justisie versoek om inspekteurs aan te stel as vredesbeamptes soos omskryf in artikel 1 van die Strafproseswet, 1977 (Wet Nr. 51 van 1977), ten einde die bevoegdhede deur die wet verleen aan vredesbeamptes uit te oefen.
- 35

Bevoegdhede en funksies van die inspekteurs

112. (1) 'n Inspekteur kan, vir die doeleindes van hierdie Wet -
- 40 (a) sonder 'n lasbrief in sy of haar besit toegang verkry en inspeksie uitvoer op -
- (i) gelisensieerde of geregistreerde persele;
- 45 (ii) grondeendom of persele indien deur 'n ander wet daartoe gemagtig; of
- (iii) met die toestemming van die eienaar of persoon in beheer van eiendom of perseel;

- (b) in of op enige perseel waarna in paragraaf (a) verwys word –
- 5
- (i) die voorlegging vereis van enige lisensie of skriftelike toestemming of magtiging van enige persoon van wie dit vereis word om kragtens hierdie Wet;
- 10
- (ii) enige persoon te ondervra en te deursoek wat hom of haar op of in sodanige perseel bevind en enige aktiwiteite in verband met hierdie Wet te inspekteer; en
- 15
- (iii) enige dobbelmasjien, toerusting, toestel, voorwerp, stof (middel), boek, rekord, nota of ander dokument waarna in paragraaf (a) verwys word te ondersoek en te inspekteer en 'n afskrif of uittreksel daarvan te maak, waar toepaslik;
- (c) van enige persoon in beheer van enige perseel waarna verwys word in paragraaf (a) vereis om -
- 20
- (i) enige dobbelmasjien, toerusting, toestel, voorwerp of stof waarna verwys word in daardie paragraaf wat in sy of haar besit of bewaring of onder sy of haar beheer is;
- 25
- (ii) vir die doeleindes van ondersoek of om afskrifte of uittreksels te maak, alle boeke, rekords, notas of ander dokumente voor te lê waarna verwys word in daardie paragraaf wat in sy of haar besit of bewaring of onder sy of haar beheer is;
- 30
- (iii) enige inligting in verband met enigiets te voorsien wat uytgewys of voorgelê is ingevolge subparagrafe (1) of (ii);
- (d) beslag lê op enige dobbelmasjien, toerusting, toestel, voorwerp, stof, boek, rekord, nota of ander dokument waarna verwys word in paragraaf (c) wat na sy of haar mening bewys kan lewer van 'n oortreding van enige bepaling van hierdie Wet of dit agterlaat op die betrokke perseel nadat dit gemerk is vir doeleindes van identifikasie;
- 35
- (e) verslae saamstel soos beoog in hierdie Wet;
- 40
- (f) monsters neem van 'n stof wat die inspekteur redelikerwyse glo relevant is tot die inspeksie;
- 45
- (g) vir die doeleindes van die inspeksie, foto's neem of oudio-visuele opnames van enigiets of 'n persoon, proses, aksie of toestand wat betrek word in die inspeksie op of met betrekking tot enige perseel;
- (h) alles doen wat redelik nodig is vir die uitvoer van die inspeksie.

- 5 (2) 'n Inspekteur kan, op skriftelike magtiging deur die Direkteur van Openbare Vervolgings of 'n staatsaanklaer wat skriftelik daartoe gemagtig is deur die Direkteur van Openbare Vervolgings, enige rekening van enige persoon by enige finansiële instelling nagaan of afskrifte daarvan maak, indien sodanige rekening, na die mening van die Direkteur van Openbare Vervolgings, bewyse kan lewer van die die pleeg van 'n misdryf of van waarde kan wees in die ondersoek van 'n beweerde of vermeende misdryf ingevolge die bepalings van hierdie Wet.
- 10 (3) 'n Inspekteur kan vergesel word gedurende 'n inspeksie deur 'n lid van die Suid-Afrikaanse Polisie diens om te sorg vir die veiligheid van van die inspekteur en ook deur 'n ander persoon wat van wie redelikkerwys verwag kan word om hulp te verleen in die uitvoering van die inspeksie.
- 15 (4) Voordat daar begin word met die inspeksie op grondeiendom of persele ingevolge hierdie artikel, moet die inspekteur -
- (a) identifikasie voorsien aan die eienaar of die ander persoon in beheer van die perseel;
- 20 (b) 'n verduideliking gee aan daardie persoon oor die magtiging ingevolge waarvan die inspeksie uitgevoer word; en
- (c) die inspekteur se sertifikaat en rang aan daardie persoon toon.
- 25 (5) Voordat 'n persoon ondervra word ingevolge hierdie Hoofstuk, moet 'n inspekteur daardie persoon inlig oor sy of haar toepaslike grondwetlike regte.
- (6) Niks in hierdie artikel moet enige inspekteur wat aangestel en gemagtig is ingevolge 'n nasionale dobbelwet verhinder om enige van ndie bovermelde bevoegdhede en funksies in die Provinsie uit te oefen en uit te voer.
- 30 (7) 'n Inspekteur kan te eniger tyd sodanige kennisgewings aflewer soos wat die Owerheid gemagtig is om uit te reik ingevolge hierdie Wet.
- 35 (8) 'n Inspeksie sonder 'n lasbrief moet slegs uitgevoer word gedurende voorgeskrewe normale besigheidsure.
- (9) Onderhewig aan artikel 114, kan 'n inspekteur enige grondeiendom of perseel wat nie geregistreer of gelisensieer is ingevolge hierdie Wet binnegaan, indien 'n landdros 'n lasbrief uitgereik het om sodanige grondeiendom of perseel binne te gaan en te inspekteer.
- 40

Weerstand teen betreding/toegang

- 45 **113.** (1) 'n Polisiebeampte of inspekteur wat die bevoegdheid besit om enige perseel te betree, kan sodanige dwang gebruik as wat redelik nodig is om enige weerstand teen sodanige betreding van 'n plek te oorkom, insluitende die breek van enige deur of venster: Met dien verstande dat sodanige polisiebeampte of inspekteur eers op hoorbare wyse toegang tot die voormelde perseel moet eis en kennis gee van die doeleindes waarvoor hy of sy verlang om die plek te betree.
- 50

- (2) Die voorbehoud by subartikel (1) hoef nie van toepassing te wees waar die betrokke polisiebeampte of inspekteur op redelike gronde van mening is dat enige item wat die onderwerp is van die ondersoek vernietig of weggedoen mee kan word indien die bepalings van die voormelde voorbehoud eers nagekom word.

5

Prosedure om lasbrief uit te reik

114. (1) 'n Landdros kan 'n lasbrief uitreik om 'n grondeiendom of perseel te betree indien, uit inligting skriftelik onder eed ingewin, die landdros rede het om te glo dat -

10

- (a) dit nodig is om inligting te bekom, in die openbare belang, wat nie redlikerwyse bekom kan word sonder om die grondeiendom of daardie perseel te betree; of

15

- (b) daar nie-nakoming van hierdie Wet aanwesig is.

(2) 'n Lasbrief ingevolge subartikel (1) kan uitgereik word te eniger tyd en moet geskied ingevolge en onderhewig aan die bepalings van die Strafproseswet, 1977 (Wet Nr. 51 van 1977);

20

(3) 'n Lasbrief uitgereik ingevolge subartikel (1) is geldig totdat -

- (a) dit uitgevoer word;

25

- (b) dit deur die landdros wat dit uitgereik het gekanselleer word of, in die landdros se afwesigheid, deur enige ander regsbeampte;

- (c) die doel waarvoor dit uitgereik is verval het; of

30

- (d) 90 dae vertysk het sedert die datum van uitreiking.

(4) Voordat enige inspeksie, deursoeking of beslaglegging begin, moet 'n inspekteur wat 'n lasbrief uitvoer -

35

- (a) indien die eienaar of persoon in beheer van die grondeiendom of perseel aanwesig is -

- (i) homself of haarself identifiseer, sy of haar rang aandui of bewys daarvan lewer;

40

- (ii) 'n afskrif van die lasbrief aan die persoon of persoon wat daarin genoem word oorhandig; of

45

- (b) indien die eienaar of persoon in beheer van die grondeiendom of perseel afwesig is of weier om 'n afskrif te aanvaar, 'n afskrif van die lasbrief vas te heg aan die grondeiendom of perseel op 'n opsigtelike en sigbare plek.

Nakomingskennisgewings

- 5 115. (1) Indien 'n inspekteur redelikerwyse glo dat 'n bepaling van hierdie Wet of voorwaarde van 'n lisensie of registrasie nie nagekom is nie, kan die inspekteur 'n nakomingskennisgewing in die voorgeskrewe vorm uitreik aan -
- (a) die registrant; of
- 10 (b) die eienaar van die geregistreerde perseel of persoon on beheer van die geregistreerde perseel.
- (2) 'n Nakomingskennisgewing soos beoog in subartikel (1) moet die volgende uiteensit -
- 15 (a) die bepaling wat nie nagekom is nie;
- (b) besonderhede van die aard en omvang van die nie-nakoming;
- 20 (c) enige stappe wat gedoen moet word en die tydperk waarbinne daardie stappe gedoen moet word; en
- (d) enige boete wat opgelê kan word ingevolge hierdie Wet indien daardie stappe nie gedoen word nie.
- 25 (3) 'n Nakomingskennisgewing soos beoog in subartikel (1) bly van krag totdat 'n inspekteur 'n nakomingssertifikaat soos beoog in subartikel (4) uitreik ten opsigte van daardie kennisgewing.
- 30 (4) Indien die vereistes van 'n nakomingskennisgewing nagekom is, moet die inspekteur 'n nakomingssertifikaat uitreik.

Beswaar teen nakomingskennisgewing

- 35 116. (1) 'n Persoon aan wie 'n nakomingskennisgewing uitgereik is kan beswaar teen dit aanteken deur vertoë tot die Owerheid te rig binne -
- (a) 21 dae na ontvangs van daardie kennisgewing; of
- 40 (b) sodanige langer tydperk soos wat deur die Owerheid toegelaat word by aanvoer van goeie gronde.
- (2) Nadat enige vertoë en enige ander relevante inligting deur die beswaarmaker deur die Owerheid oorweeg is, kan die raad 'n nakomingskennisgewing of gedeelte daarvan, bevestig, wysig of kanselleer.
- 45 (3) Die Owerheid moet 'n afskrif van die kennisgewing wat gemaak is ingevolge subartikel (2) aan die beswaarmaker beteken en, indien die beswaarmaker nie 'n persoon is wat geregistreer is ingevolge hierdie Wet, 'n geregistreerde persoon wat deur hierdie kennisgewing geraak word.

- (4) Indien die Owerheid die kennisgewing of gedeelte daarvan bevestig of wysig, moet die beswaarmaker daardie kennisgewing nakom, binne die tydsbestek wat in daardie kennisgewing gespesifiseer word.

5 Tussentydse bevel

- 10 117. (1) Die Owerheid kan, in buitengewone omstandighede, en by die aansoek deur 'n inspekteur of 'n polisiebeampte, en war daar 'n dreigende gevaar is vir die gesondheid, welsyn of veiligheid van die publiek, 'n tussentydse bevel toestaan wat die lisensie of registrasie opskort.
- 15 (2) 'n Aansoek ingevolge subartikel (1) mag nie toegestaan word nie tensy –
- (a) dit ondersteun word deur 'n beëdigde verklaring wat die feite met betrekking tot die saak;
- 20 (b) bewyse ingedien word dat die aansoek en ondersteunende verklarings beteken is aan die registrant of lisensiehouer nie minder as agt-en-veertig uur voor die indiening van die aansoek; en
- (c) dit uit die aansoek blyk dat die aangeleentheid dringend is.
- 25 (3) 'n Bevel toegestaan ingevolge subartikel (1) moet beteken word op die lisensiehouer of registrant soos opgedra deur die Owerheid en tree in werking op die datum en ten tyde van die betekening daarvan.
- (4) 'n Bevel toegestaan ingevolge subartikel (1) moet 'n datum stipuleer waarop die registrant of lisensiehouer voor die Owerheid moet verskyn om redes aan te voer waarom die die bevel nie finaal gemaak moet word nie.
- 30 (5) Die registrant of lisensiehouer kan, voor die datum wat in subartikel (4) gestipuleer word, 'n kennisgewing van opposisie by die Owerheid indien en moet daarna beëdigde verklarings indien waarin hy of sy gronde aanvoer waarop die aansoek geopponeer word en moet terselfdetyd 'n afskrif van sodanige kennisgewing en beëdigde verklarings beteken op die inspekteur en polisiebeampte na wie verwys word in subartikel (1).
- 35 (6) 'n Lisensiehouer of registrant kan te eniger tyd voor die datum wat gestipuleer word ingevolge subartikel (4) by die voorsitter aansoek doen om die aangeleentheid terrolle te plaas vir verhoor op 'n vroeere datum, en moet terselfdetyd 'n afskrif van sodanige aansoek beteken op die inspekteur of aangewese polisiebeampte na wie verwys word in subartikel (1).
- 40 (7) Die voorsitter kan gelas dat die keerdatum vorentoe gebring word na 'n vroeëre datum.
- 45 (8) Op die datum van die aanhoor van die aansoek kan die Owerheid die tussentydse bevel ophef of bevestig, onderhewig aan sodanige wysigings soos wat hy goeddunk.

HOOFSTUK 6 OORTREDINGS, BOETES, VERMOEDENS EN KLAGTES

DEEL 1 VERMOEDENS EN VERBODSBEPALINGS

Verbodsbepalings ten opsigte van dobbelary en en vermoedens wat daarmee verband hou

10 118. (1) 'n Lisensiehouer mag nie -

15 (a) deelneem aan dobbelary, dobbel of weddenskappe plaas op die uitslag van enige gebeurtenis of gebeurlikheid met enige persoon anders as met die houer van 'n lisensie uitgereik ingevolge hierdie Wet of enige ander wet en wat deur sodanige lisensie gemagtig word om deel te neem in sodanige dobbelary of om te dobbel of weddenskappe te aanvaar op die betrokke gebeurtenis of gebeurlikheid: Met dien verstande dat hierdie artikel nie 'n lisensiehouer sal verhoed om deel te neem in dobbelary of om weddenskappe te aanvaar vanaf die publiek in ooreenstemming met die voorwaardes van sy of haar lisensie;

20 (b) sonder die vereiste lisensie enige dobbelaktiwiteit bedryf of toelaat by enige plek onder sy of haar beheer of in sy of haar toesig;

25 (c) dobbel by enige plek waarna verwys ord in paragraaf (b) of enige plek besoek met die doel om te dobbel;

30 (d) enige werk in enige beroep aanvaar soos beoog in artikel 100 met enige persoon wat nie 'n houer is van die vereiste lisensie, sonder om alle redelike voorsorg te tref om die geldigheid van die lisensie te bepaal;

35 (e) enige persoon in diens neem of aan so 'n persoon 'n werksaanbod maak in 'n beroep soos beoog in artikel 100 sonder om die houer te wees van die vereiste lisensie.

(2) 'n Persoon mag nie, sonder die vereiste lisensie uitgereik ingevolge hierdie Wet of enige ander wet of sonder die vooraf skriftelike goedkeuring van die Owerheid, in besit wees van –

40 (i) 'n dobbeltoestel, behalwe speelkaarte of dobbelstene;

(ii) 'n dobbelmasjien;

45 (iii) 'n rolband ontwerp vir gebruik in 'n dobbelmasjien;

(iv) enige toestel wat kan deurgaas as 'n dobbelmasjien as dit nie was vir die verwydering van enige onderdele of die herprogrammering daarvan nie;

50 (v) enige toestel wat in staat is om elektronies die katrol wat in 'n dobbelmasjien gebruik word weer te gee nie;

- (vi) enige toestel wat as dobbelmasjien vervaardig is en wat te eniger tyd omgeskep word sodat dit nie in staat is om geld of geldtekens uit te betaal nie, ongeag sodanige toestel 'n speler in staat stel om 'n prys te wen al dan nie;

5

- (vii) enige toestel wat met 'n dobbelmasjien in enige materiële opsig.

Ongepaste gebruik van die woord "casino"

10

- 119.** Geen persoon moet, sonder die skriftelike toestemming van die Owerheid, handel dryf of 'n besigheid bedryf of dit adverteer onder 'n naam of titel waarvan die woord "casino" deel vorm, tensy hy of sy die houer is van 'n casinolisensie.

Vermaaklikheidspeletjies

15

- 120.** (1) Vir doeleindes van hierdie Wet, sal die speel van 'n vermaaklikheidspel nie dobbelary uitmaak nie.

20

- (2) Enige prys wat in verband met 'n vermaaklikheidspel aangebied word, is onderhewig aan sodanige voorgeskrewe beperkings.

Verbodsbepalings op sekere persone om gelisensieerde persele binne te gaan

25

- 121.** (1) Geen persoon onder die ouderdom van 18 jaar mag die aangewese area van enige gelisensieerde perseel binnegaan en mag nie deelneem aan enige dobbelary of 'n dobbeltoestel hanteer of bedryf.

30

- (2) Geen gelisensieerde of werknemer van 'n gelisensieerde mag enige persoon onder die ouderdom van 18 jaar toelaat en geen ouer of voog van 'n persoon onder die ouderdom van 18 mag so 'n persoon toelaat, om die aangewese area van die gelisensieerde perseel binne te gaan of daar te vertoef en mag nie sodanige persoon toelaat om deel te neem aan enige dobbelary of om 'n dobbeltoestel te hanteer of te bedryf nie.

35

- (3) Waar die hof wat 'n persoon skuldig bevind het aan enige oortreding van mening is dat uit hoofde van die aard van die oortreding of die omstandighede waaronder dit gepleeg is, dit wenslik is in die belang van openbare orde, openbare sedes of regverdigheid, dat sodanige persoon nie toegelaat word om enige of spesifieke gelisensieerde perseel te betree, kan die hof 'n skriftelike bevel uitreik wat hom of haar verbied om enige soanige gelisensieerde perseel te betree wat in die bevel gespesifiseer word vir 'n tydperk soos in die bevel gekonstateer.

40

45

- (4) Waar 'n hof 'n bevel maak kragtens subartikel (3), moet die klerk van die Hof 'n afskrif van die bevel by die hoof uitvoerende beampte indien wat moet toesien dat 'n afskrif daarvan by alle gelisensieerde persele wat in die bevel genoem word, afgelewer word.

- (5) Die raad kan, op sodnige gronde soos wat voorgeskryf word, enige persoon verbied om enige gelisensieerde perseel te betree of deel te neem aan enige dobbelary.

5 **Beperking op weddenskappe deur agente of onwettige uitlokking om te wed**

122. (1) 'n Persoon mag nie, hetsy vir wins of nie, -

10 (a) optree as agent vir die houer van 'n beroepswedderlisensie vir die doel om weddenskappe te plaas op 'n sportgebeurenis; of

(b) optree as 'n tussenganger tussen die houer van 'n beroepswedderlisensie en enige ander persoon vir die doel om te wed op 'n sportgebeurtenis.

15 (2) 'n Persoon mag nie regstreeks of onregstreeks, geld of enige geldwaardige teenprestasie aan enige ander persoon gee of ondeneem om te gee, behalwe die bedrag van 'n weddenskap wat deur sodanige ander persoon gewen is, om sodanige persoon te beweeg om op 'n sportgebeurtenis te wed.

20 **Verbodsbepaling ten opsigte van die vervaardiging, verkope, verspreiding, invoer, bemaking, verandering en wysiging van dobbeltoerusting en toestelle**

123. (1) 'n Persoon mag nie -

25 (a) enige kaart, ruilmiddel, dobbelsteentjie, speletjie of dobbeltoestel bedryf, vervaardig, verkoop, versprei, invoer of bemark wat bedoel is om gebruik te word om enige bepaling van hierdie Wet te oortree;

30 (b) enige dobbeltoestel of enige geassosieerde toerusting vernader, of andersins wysig op 'n wyse wat -

(i) die uitslag van 'n weddenskap raak deur wen of verloor te bepaal; of

35 (ii) die normale maatstawwe vanwillekeurige seleksie verander of affekteer wat die uitslag van die casino-speletjie bepaal;

40 (c) enige persoon met inligting of 'n toestel voorsien om te verneuk in enige casino-speletjie, welwetende dat die inligting wat aldus oorgedra is of die toestel wat aldus voorsien is gebruik kan word om enige bepaling van hierdie Wet te oortree.

Verbod op aktiwiteite wat in die Provinsie met betrekking tot dobbelary buite die Provinsie

45 124. 'n Persoon kan nie vrygestel word van die aanspreeklikheid kragtens enige bepaling van hierdie Wet ten opsigte van enige optrede of iets gedoen of gemagtig of toegelaat deur hom om gedoen te word in die Provinsie in verband met enige dobbelary, bloot uit hoofde dat die bestuur, optrede of besigheid van of betreffende sodanige dobbelary in geheel of in gedeelte bedryf word by 'n plek buite die Provinsie.

Verneukery en verneuktoestelle

125. (1) 'n Lisensie mag nie -

- 5 (a) enigiemand toelaat om enige verneukery of verneuktoestelle te bedryf of
aan te dryf;
- 10 (b) enige casino-speletjie of speletjies wat met kaarte gespeel word of deur enige
meganiese toestel, of enige kombinasie van sodanige speletjies en toestelle,
wat op enige wyse gmerk of mee gepeuter is of in 'n toestand geplaas of
aangedryf op 'n wyse waarvan die uitslag neig om spelers of die publiek te
mislei of neig om die normale willekeurige seleksie van maatstawwe te
verander of die normale toeval van die speletjie wat die uitslag van sodanige
15 speletjie kon bepaal of verander; of
- (c) gebruik maak van vervalste speelmunt of ruilmunt, of wat die reëls van
enige speletjie oortree of op enige wyse inmeng met enige toestel of enige
ander toestel wat gebruik word vir dobbelary met die doel om enige
geldelike voordeel te bekom, regstreeks of onregstreeks, hetsy vir homself
20 of haarself of vir enige ander persoon.
- (2) Vir die doeleindes van hierdie artikel en en artikel 123(c), beteken **“verneukery”**
of **“verneuk”** om die seleksie maatstawwe te verander –
- 25 (a) wat die uitslag van 'n casino-speletjie bepaal
- (b) wat die bedrag of frekwensie van betaling in 'n casino bepaal;
- 30 (c) ingevolge enige skema, reëling, stelsel of plan wat die verantwoordelike Lid
van tyd tot tyd by wyse van kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* as
verneukery verklaar.

Afdwingbaarheid van dubbelskuld en verbeurdverklaring van wengeld

- 35 126. (1) Ten spyte van enige bepaling van die gemene reg, of enige ander wet behalwe
hierdie Wet –
- 40 (a) is 'n skuld wat aangegaan is deur 'n persoon, behalwe 'n uitgeslote persoon,
onderhewig aan paragraaf (d)(ii), of 'n minderjarige, in die verloop van 'n
dobbelaaktiwiteit wat gelisensieer is ingevolge hierdie Wet, is regtens
afdwingbaar;
- 45 (b) 'n skuld wat aangegaan is deur 'n persoon, behalwe 'n uitgeslote persoon,
onderhewig aan paragraaf (d)(ii), of 'n minderjarige, in die verloop van 'n
dobbelaaktiwiteit wat wettig is maar wat nie vereis word om gelisensieer te
wees nie, ingevolge hierdie Wet of die Nasionale Dobbelwet, is regtens
afdwingbaar slegs tot die mate waaroe dit afdwingbaar is ingevolge die
gemene reg of 'n ander wet;

- (c) 'n skuld wat aangegaan is deur 'n persoon in die verloop van 'n dobbelaktiwiteit wat onwettig is ingevolge hierdie Wet of die Nasionale Dobbelwet, is nie regtens afdwingbaar;
- 5 (d) 'n skuld aangegaan in die verloop van 'n dobbelaktiwiteit –
- (i) deur 'n minderjarige is nie regtens afdwingbaar; of
- 10 (ii) deur 'n uitgeslote persoon is nie regtens afdwingbaar, tensy daardie uitgeslote persoon toegang verkry het tot daardie dobbelaktiwiteit deur op bedrieglike wyse hom of haar as iemand anders voorgedoen het; en
- (e) 'n informele weddenskap is nie regtens afdwingbaar.
- 15 (2) 'n Persoon mag nie willens en wetens enige wengelde uit 'n dobbelaktiwiteit betaal aan –
- (a) 'n minderjarige;
- 20 (b) 'n uitgeslote persoon; of
- (c) enige ander persoon wat daardie wengelde gewen het in 'n dobbelaktiwiteit wat onwettig is ingevolge hierdie Wet.
- 25 (3) Enige persoon wat verbied word om wengelde waarna verwys word in subartikel (2) te betaal moet daardie wengelde terugstuur na die Nasionale Dobbelraad op die wyse en vorm wat deur die Nasionale Dobbelraad voorgeskryf word, om deur die Nasionale Dobbelraad in trust gehou te word.
- 30

Toerekening van kriminele aanspreeklikheid

127. (1) Indien 'n bestuurder, agent of werknemer 'n oortreding begaan deur optrede uit te voer of versuim om dit uit te voer en sodanige optrede of versuim 'n oortreding sou uitmaak indien dit deur die registrant gedoen was, is daardie persoon in gelyke mate skuldig aan die oortreding indien die optrede of versuim binne die bestek val van die gesag of indiensneming van die betrokke bestuurder, agent of werknemer en die persoon -
- 35
- (a) het òf die optrede of versuim deur die betrokke bestuurder, agent of werknemer oogluikend toegelaat òf laat plaasvind; of
- 40 (b) nie alle redelike stappe gedoen het om die optrede of versuim te verhoed nie.
- 45 (2) Vir doeleindes van subartikel (1), is die feit dat 'n persoon instruksies uitgereik het wat 'n optrede of versuim verbied nie op sigself voldoende bewys dat alle redelike stappe gedoen is om die optrede of versuim te voorkom nie.

DEEL 2
OORTREDINGS, BOETES, VERMOEDENS EN KLAGTES

Oortredings

5

128. (1) Enige persoon wat –

10

(a) enige bepaling van hierdie Wet of enige reël of regulasie uitgereik kragtens artikels van hierdie Wet oortree of versuim om dit na te kom;

15

(b) enige valse verklaring doen op enige aansoek of opgawe kragtens hierdie Wet;

(c) enige voorwaarde van 'n lisensie of registrasie oortree;

20

(d) op enige gelisensieerde perseel enige dobbelary bedryf of enige dobbeltoestel aanhou of enige speletjie bedryf anders as in ooreenstemming met die reëls van sodanige speletjie;

25

(e) enige polisiebeampte of inspekteur in die uitvoering van sy of haar funksies kragtens hierdie Wet verhinder of dwarsboom;

(f) 'n verduideliking of inligting aan 'n polisiebeampte of inspekteur gee wat vals of misleidend is, welwetende dat dit vals of misleidend is;

30

(g) hom- of haarself valslik voordoen as 'n inspekteur;

(h) sonder die skriftelike toestemming van die betrokke inspekteur of polisiebeampte enigiets waarop die inspekteur of polisiebeampte beslag gelê het in die uitvoering van sy of haar funksies, verwyder van die plek waar dit gelaat was deur die inspekteur of polisiebeampte, daarmee peuter, dit vernietig of veranderinge daaraan bring;

35

(i) versuim om 'n bevel gemaak kragtens artikel 121(3) na te kom of willens en wetens sodanige persoon toelaat om die gelisensieerde perseel te betree;

40

(j) sonder voldoende redes, na dagvaarding om getuienis te lewer kragtens artikel 20(2), versuim om op te daag op die tyd en plek wat in die dagvaarding gespesifiseer is, by te woon tot na die voltooiing van die ondersoek of totdat hy of sy deur die raad verskoon word van verdere bywoning, of om enige boek, dokument of voorwerp in sy of haar besit of bewaring of onder sy of haar beheer voort te bring, wat hy of sy gedagvaar is om voort te bring;

45

(k) na dagvaarding kragtens artikel 20(2) of opgeroep kragtens artikel 20(5) -

- 5 (i) sonder voldoende redes weier om die eed af te lê of 'n bevestiging te doen as getuie nadat hy of sy aldus gelas is deur die lid van die raad wat as voorsittende beampte by die ondersoek optree, of weier om te getuig, of weier of versuim om volledig en bevredigend enige vrae aan hom of haar gestel te beantwoord na die beste van sy of haar kennis en oortuiging; of
- 10 (ii) nadat die eed afgelê of die bevestiging gedoen is, valse getuienis lewer voor die raad by 'n ondersoek oor enige aangeleentheid, welwetende dat sodanige getuienis vals is of nie weet of glo dat dit waar is nie,
- is skuldig aan 'n oortreding.
- 15 (2) Enige persoon wat -
- (a) weier om toegang aan 'n inspekteur te verleen tot 'n perseel waartoe die inspekteur gemagtig is om toegang te verkry;
- 20 (b) onwettiglik die eienaar van enige perseel, of 'n persoon wat vir daardie eienaar werk, verhinder om die perseel te betree ten einde die vereistes van hierdie Wet na te kom;
- (c) voorgee om 'n registrant, lisensiehouer of inspekteur te wees;
- 25 (d) vervals, of sonder magtiging, verander -
- (i) 'n registrasiesertifikaat of lisensie wat uitgereik is ingevolge hierdie Wet; of
- 30 (ii) 'n magtiging van 'n lasbrief, nakomingskennisgewingsertifikaat soos beoog in Hoofstuk 5;
- (e) versuim om 'n nakomingsnota uitgereik ingevolge Hoofstuk 5 na te kom;
- 35 is skuldig aan 'n oortreding.
- (3) 'n Persoon wat -
- 40 (a) besope is in of op -
- (i) 'n perseel waar drank of brandspiritus verkoop word; of
- (ii) waartoe die publiek toegang het;
- 45 (b) drank of brandspiritus verkoop of voorsien aan 'n besope persoon of synde 'n registrant of 'n persoon in beheer van die perseel 'n besope persoon toelaat om op die geregistreerde perseel agter te bly;

- 5 (c) drank of brandspiritus aankoop vanaf enige persoon welwetende, of redelike gronde het om te vermoed, dat sodanige persoon nie geregistreer is of toegelaat is om drank of brandspiritus ingevolge hierdie Wet of ingevolge die Nasionale Drankwet te verkoop nie;
- 10 (d) onderhewig aan subartikel (4), enige drank of brandspiritus in enige pad, straat, laning of deurgang, of op 'n vakante stuk grond aangrensend aan dit, in 'n stedelike of landelike area of ander area opgedeel in erwe met strate wat begrens is deur sodanige erwe;
- 15 (e) drank of brandspiritus op private persele verbruik sonder dat die toestemming van die eienaar of wettige okkupeerder van daardie persele eers verkry is;
- 20 (f) enige drank of brandspiritus by 'n sportveld inbring, besit of dit daar of gedeelte daarvan verbruik, welke sportveld waartoe die publiek toegang het of toegang verleen word (ongegag of toegang verleen word teen betaling), behalwe op 'n geregistreerde perseel geleë op die betrokke sportveld, is skuldig aan 'n oortreding.
- (4) 'n Persoon wat in beheer is van die geregistreerde perseel moet nie 'n persoon wat 'n wapen in sy of haar besit het nie toelaat om die perseel te betree.
- 25 (5) Subartikel (3)(d) mag nie van toepassing wees met betrekking tot –
- (a) die verbruik van drank op vakante grond soos beoog in daardie subartikel indien die drank verkoop is op daardie grond kragtens 'n binneverbruiklisensie;
- 30 (b) 'n sosiale geleentheid wat op die stuk grond gehou word deur 'n persoon wat die grondgebied besit of dit wettiglik okkupeer; of
- 35 (c) die gebruik van die stuk grond deur daardie persoon in die gewone loop van sy of haar okkupasie daarvan.
- (6) In die aansoek van subartikel (3)(e), moet 'n persoon wat die betrokke perseel okkupeer as 'n werknemer van die eienaar of wettige okkupeerder van die stuk grond waarop daardie perseel geleë is, gegag word nie die wettige okkupeerder van die perseel is nie.
- 40

Boetes en verbeurdverklarings

- 45 **129.** (1) 'n Persoon wat skuldig bevind word aan 'n oortreding ingevolge hierdie Wet is blootgestel by skuldigbevinding aan 'n boete of gevangenisstraf wat nie 10 jaar oorskry nie, of aan beide beide 'n boete en gevangenisstraf.

- 5 (2) 'n Hof wat 'n persoon skuldig bevind aan 'n oortreding kragtens hierdie Wet kan, wanneer daartoe versoek word deur die staatsaanklaer, benewens enige ander straf opgelê ten opsigte van daardie oortreding, gelas dat die getal van die produk, materiaal, staf of ander artikel betrokke by en wat die onderwerp vorm van die aanklag teen daardie persoon, aan die staat verbeurd verklaar word.
- 10 (3) By skuldigbevinding of betaling van 'n boete of skulderkenning kragtens hierdie Wet, kan enige opbrengs uit onwettige aktiwiteite verbeurd verklaar word ingevolge die bepalings van die Wet op Georganiseerde Misdad, 1998 (Wet Nr. 121 van 1998).
- 15 (4) Die hof kan die lisensie of registrasie kanselleer wat uitgereik is ingevolge hierdie Wet in die geval van 'n skuldigbevinding of daaropvolgende skuldigbevinding van 'n oortreding kragtens hierdie Wet.
- 20 (5) Ondanks die bepalings van hierdie artikel kan die Owerheid voorgeskrewe boetes oplê teen 'n lisensiehouer vir versuim om die voorwaardes van die lisensie, die bepalings van die Wet of Regulasies na te kom, na afloop van 'n ondersoek soos na verwys word in artikel 20.
- (6) Die voorgeskrewe boete moet betaal word aan die Provinsiale Inkomstefonds.

Klantedispute

- 25 **130.** (1) Indien 'n lisensiehouer betaling van beweerde prysgelde aan 'n speler sou weier, en die lisensiehouer en die speler nie in staat is om die dispuut tot die tevredenheid van die speler op te los nie, moet die dispuut opgelos word in ooreenstemming met die voorgeskrewe prosedure.
- 30 (2) Enige besluit deur die Owerheid ingevolge hierdie artikel en ten gevolge van 'n verhoor wat gevoer is in ooreenstemming met die voorgeskrewe prosedure maak 'n finale bevel uit van die Owerheid.

Verwydering uit perseel

- 35 **131.** (1) 'n Registrant of lisensiehouer, sy of haar agent of werknemer kan enige persoon uit die geregistreeerde perseel verwyder wat dronk, gewelddadig of wanordelik is of wie se teenwoordigheid op die perseel kan die registrant of lisensiehouer bloot stel aan vervolging.
- 40 (2) 'n Registrant of lisensiehouer, sy agent of werknemer kan 'n polisiebeampte versoek om 'n persoon te verwyder waarna verwys word in subartikel (1).

DEEL 3 KLAGTES

Klagtes

- 50 **132.** (1) 'n Persoon wat gegrief voel oor die aktiwiteite by 'n geregistreeerde of gelisensieerde perseel kan skriftelik op die voorgeskrewe wyse 'n klagte by die Owerheid indien.

- 5 (2) 'n Gegriefde persoon wat daarin kon slaag om die verantwoordelike Lid te oortuig dat hy of sy nie oor die nodige finansiële middele beskik om die Hooggeregshof te nader soos beoog in artikel 139 om 'n besluit te hersien van die Owerheid geneem in subartikel (1), kan op die voorgeskrewe wyse appèl aanteken by die verantwoordelike Lid binne 30 dae vanaf die datum waarop hy of sy in kennis gestel is van die besluit van die raad.
- 10 (3) Die verantwoordelike Lid kan die besluit van die Owerheid soos beoog in subartikel (2) bevestig, wysig of ter syde stel.

HOOFSTUK 7 REGULASIES EN REËLS

Bevoegdheid om regulasies uit te vaardig

15

133. (1) Die verantwoordelike Lid kan, na raadpleging met die Owerheid, regulasies maak -

20

- (a) wat vereis of toegelaat word ingevolge hierdie Wet;
- (b) wat nodig of wenslik is om voor te skryf ten einde die doelstellings van hierdie Wet te verwesenlik;
- 25 (c) oor enige saak wat betrekking het op die Owerheid;
- (d) oor enige saak wat betrekking het op 'n aansoek om 'n lisensie of registrasie;
- (e) betreffende die bestuur en beheer van gelisensieerde of geregistreerde persele;
- 30 (f) oor die wegneem, kommissie of ander heffings wat die houer van die lisensie kan vra;
- (g) oor die wedgeld waarvoor enige casino-speletjie gespeel kan word;
- 35 (h) die wengeld betaalbaar ten opsigte van perdewedrenne;
- (i) oor die bemiddeling van dubbeldispute deur die Owerheid;
- 40 (j) oor wynproe- en drankpromosies wat op geregistreerde persele gehou word;
- (k) onderhewig aan nasionale norme en standaarde, spesiale reëls met betrekking tot drank gedurende internasionale sportgeleenthede, welke reëls kan verskil van daardie reëls wat oor die algemeen van toepassing is op aansoeke en registrasies ingevolge die Wet en Regulasies;
- 45 (l) indien die openbare belang dit vereis om 'n moratorium op die uitreiking van lisensie- of registrasiesertifikate in te stel vir 'n tydperk in die regulasies voorgeskryf.

- (2) 'n Regulasie wat kragtens hierdie artikel gemaak word kan vir 'n oortreding daarvan of versuim om daaraan te voldoen, 'n boete voorskryf of gevangenisstraf wat nie tydperk van 5 jaar oorskry of beide sodanige boete en gevangenisstraf.
- 5 (3) Verskillende regulasies kan onder hierdie artikel ten opsigte van verskillende soort lisensies of registrasies, lisensies of registrasies van die dieselfde soort synde oor verskillende gemeenskaplike kenmerke, verskillende kategorie persone of verskillende areas beskik.
- 10 (4) Voordat 'n regulasie gepromulgeer word, moet die verantwoordelike Lid -
- (a) gepaste stappe doen om enige persone in kennis te stel wat moontlik wesenlik of nadelig geraak sal word deur die regulasie of kennisgewing en hulle uitnooi om kommentaar te gee;
- 15 (b) die regulasie of kennisgewing in die *Provinsiale Koerant* publiseer en die publiek uitnooi om kommentaar daar te gee; en
- (c) enige kommentaar wat ontvang en enige aanbeveling deur die Owerheid word te oorweeg.
- 20 (5) Die bepalings van subartikel (4) mag nie van toepassing wees ten opsigte van -
- (a) enige regulasie wat, nadat die bepalings van daardie subartikel nagekom is, deur die verantwoordelike Lid gewysig is, as gevolg van kommentaar of vertoë wat ontvang is na aanlieding van sodanige nakoming; of
- 25 (b) enige regulasie ten opsigte waarvan die openbare belang vereis dat dit sonder opthoud gemaak word.
- 30

Reëls

134. (1) Die Owerheid kan reëls opstel, wat nie onverenigbaar is met die bepalings van hierdie Wet, met betrekking tot die uitoefen van sy bevoegdhede en die uitvoering van sy funksies, met inbegrip, maar nie beperk tot, -
- 35 (a) oor enige saak wat betrekking het op 'n aansoek om 'n lisensie of registrasie;
- (b) die bestuur en beheer van gelisensieerde persele en lisensiehouers en registrante;
- 40 (c) reëls vir die bedryf van enige vorm van dobbelary.
- (2) Indien 'n lisensiehouer skuldig is aan die oortreding van enige reël wat gemaak is kragtens subartikel (1) of versuim om dit na te kom, kan die Owerheid, na 'n ondersoek soos na verwys in artikel 20, 'n boete aan die lisensiehouer opleë van hoogstens R100 000 vir enige sodanige oortreding met die bedrag van die boete wat 'n redelike refleksie moet wees van die relatiewe vlak van die erns van die betrokke oortreding.
- 45

- 5 (3) Niks minder as 1 maand voordat enige reël kragtens hierdie artikel gemaak word, moet die Owerheid dit bewerkstellig dat die teks daarvan in die *Provinsiale Koerant* gepubliseer word tesame met 'n kennisgewing wat sy voorneme verklaar om daardie reël te maak en belanghebbende partye uitnoui om enige kommentaar daarop te lewer of enige verhoë wat hulle verlang om daarvoor te rig, aan die Owerheid op of voor 'n datum wat in die kennisgewing vermeld word.

10 **HOOFSTUK 8** **ALGEMEEN**

Hersiening van besluit van die Owerheid

- 15 **135.** Besluite van die Owerheid ingevolge hierdie Wet is onderhewig aan hersiening tot die mate waarvoor voorsiening gemaak word in en in ooreenstemming met die Wet op die Bevordering van Administratiewe Geregtigheid, 2000 (Wet Nr. 3 van 2000).

Finansiële belange

- 20 **136.** 'n Kontrak ingevolge waarvan 'n finansiële belang verkry word teenstrydig met artikel 84(1) of (2) is ongeldig.

Afstandoening van sekere regte, vooregte, verpligtinge en aanspreeklikhede

- 25 **137.** Tensy hierdie Wet spesifiek of deur noodwendige implikasie sodanige bepaling toelaat, moet 'n kontrak wat 'n bepaling vervat waardeur 'n persoon voorgee om afstand te doen van 'n reg, voorreg, verpligting of aanspreeklikheid ingevolge hierdie Wet, ongeldig wees ongeag of die kontrak gesluit is voor of na die inwerkingtreding van hierdie Wet.

30 **Herroeping van wette**

- 138.** Die wette vermeld in Bylae 1 word hiermee herroep in soverre mate soos in die derde kolom uiteengesit.

35 **Beperking van aanspreeklikheid**

- 40 **139.** Nòg die staat nòg enige staatsorgaan of persoon wat enige bevoegdheid uitoefen of enige plig uitvoer ingevolge hierdie Wet is aanspreeklik vir enige verlies of skade wat spruit uit 'n optrede of versuim te goeder trou in die uitoefening van sodanige bevoegdheid of die uitvoering van sodanige plig.

Geldigheid van registrasie onderhewig aan opskorting en verstryking daarvan

- 45 **140.** (1) 'n Registrasie wat opgeskort is ingevolge 'n bepaling van hierdie Wet bly geldig in alle opsigte, behalwe dat die registrant nie drank of brandspiritus mag verkoop ingevolge daarvan gedurende die tydperk van opskorting.

- 5 (2) Die registrant wie se registrasie opgeskort, gekanselleer of verstryk het ingevolge bepalings van hierdie Wet, kan binne 30 dae van sodanige opskorting, kansellering of verstryking, enige drank of brandspiritus verkoop wat op die geregistreerde perseel was op die datum waarop die opskorting, kansellering of verstryking in werking getree het by wyse van veiling deur 'n gelisensieerde afslaer.
- (3) 'n Registrasie wat verstryk het is ongeldig vanaf die datum waarop dit verstryk het.

10 Delegering van bevoegdheid en opdraging van funksies

- 15 141. (1) Die verantwoordelike Lid kan alle of deel van 'n bevoegdheid van die verantwoordelike Lid ingevolge hierdie Wet, behalwe die bevoegdheid om regulasies te maak, deleger aan die Hoof van die Departement of 'n beampete van die departement aangewys deur die Hoof van die Departement.
- (2) Die verantwoordelike Lid kan te eniger tyd 'n delegering terugroep kragtens hierdie artikel, en daardie bevoegdheid regstreeks uitoefen.
- 20 (3) Die hoof uitvoerende beampete kan 'n bevoegdheid van die hoof uitvoerende beampete ingevolge hierdie Wet aan 'n personeellid van die raad deleger.
- (4) Die Owerheid kan, onderhewig aan subartikel (5) ingevolge sodanige voorwaardes soos wat hy mag bepaal, skriftelik 'n bevoegdheid deleger of funksie opdra wat hom verleen of opgelê is kragtens hierdie Wet, behalwe die bevoegdhede en funksies waarna verwys word in artikels 42(2), 70 – 77, 80, 81, aan -
- 25 (a) hoof uitvoerende beampete;
- (b) die voorsitter;
- 30 (c) 'n komitee van lede; of
- (d) personeel.
- 35 (5) 'n Delegering of opdraging kragtens subartikel (4) verhinder nie die Owerheid om self die betrokke bevoegdheid of funksies uit te oefen of uit te voer nie.

Oorgangsreëlings

- 40 142. (1) Wanneer hierdie Wet in werking tree –
- (a) vestig alle bates, regte, laste en verpligtinge van die Vrystaat Dobbels en Wedrenraad en die Vrystaat Drankowerheid in die Owerheid;

- 5 (b) alle werknemers van die Vrystaat Dobbels en Wedrenraad en die Vrystaat Drankowerheid en werknemers wat aangestel is deur die departement vir die Vrystaat Drankowerheid moet oorgeplaas word na die raad ooreenkomstig artikel 197 van die Wet op Arbeidsverhoudinge, 1995 (Wet Nr. 66 van 1995);
- 10 (c) niesteenstaande enige ander bepaling of dokument, word die raad en Owerheid soos beoog in die Vrystaatse Wet op Dobbels en Wedrenne, 1996 (Wet Nr. 6 van 1996) en die Vrystaatse Drankwet, 2007 (Wet Nr. 3 van 2007) ontbind;
- 15 (d) enige regulasies, kennisgewings, proklamasies of reëls uitgereik ingevolge die Vrystaatse Wet op Dobbels en Wedrenne, 1996 (Wet Nr. 6 van 1996) en die Vrystaatse Drankwet, 2007 (Wet Nr. 3 van 2007) kan uitgereik word ingevolge hierdie Wet.
- 20 (e) enige rekenkundige en ondersteunende verantwoordelikhede van die rekenkundige owerhede van die Vrystaat Dobbels en Wedrenraad en die Vrystaat Drankowerheid wat nog nie gefinaliseer is nie, mag uitgevoer word deur die Owerheid wat ingevolge hierdie Wet ingestel is;
- 25 (f) niesteenstaande die herroeping van enige bepaling van enige wet deur hierdie Wet, enige aansoek wat kragtens sodanige bepaling voor die datum van inwerkingtreding van hierdie Wet gedoen is en nog nie afgehandel is nie op daardie datum moet voortgesit word en afgehandel word asof daardie bepalings nie aldus herroep is nie.
- (2) Met betrekking tot dobbelary -
- 30 (a) Enige lisensie vir die bedryf van 'n kasino in die Provinsie, uitgereik ingevolge enige Wet wat herroep word deur hierdie Wet, sal geag word uitgereik te gewees het ingevolge hierdie Wet, waarna die bepalings van hierdie Wet van toepassing sal wees ten opsigte van sodanige lisensie.
- 35 (b) Enige lisensie of ander owerheid toegestaan ingevolge enige Wet wat deur hierdie Wet herroep is en wat in staat is om toegestaan te word ingevolge hierdie Wet sal geag word toegestaan te gewees het ingevolge hierdie Wet, waarna die bepalings van hierdie Wet van toepassing sal wees ten opsigte van sodanige lisensies of magtiging.
- 40 (c) Enigiets wat gedoen is ingevolge 'n bepaling van enige Ordonnansie wat herroep is deur hierdie Wet en wat sal of gedoen mag word ingevolge 'n bepaling van hierdie Wet sal geag gedoen te gewees het ingevolge laasgenoemde bepaling.

(3) Met betrekking tot dobbelary -

- 5 (a) 'n Lisensie tesame met sy sy voorwaardes wat van krag is voor die inwerkingtreding van hierdie Wet wat gegee is ingevolge die Drankwet, 1989 (Wet Nr. 27 van 1989) of die Vrystaatse Drankwet, (Wet Nr. 3 van 2007) of 'n goedkeuring of lisensie uitgereik ingevolge subartikel (3) word beskou as synde 'n registrasie gegee ingevolge hierdie Wet.
- 10 (b) 'n Kennisgewing uitgereik ingevolge artikel 33 van die Drankwet, 1989, en wat van krag word onmiddelik voor die inwerkingtreding van hierdie Wet moet geag word voorwaardes te wees wat skriftelik uiteengesit word ingevolge hierdie Wet.
- 15 (c) 'n Lisensie soos beoog in paragraaf (a), tensy andersins deur die Owerheid bepaal is by aansoek op die voorgeskrewe wyse, verstryk drie (3) jaar vanaf die datum soos bepaal deur die verantwoordelike Lid na inwerkingtreding van hierdie Wet.
- 20 (d) 'n Toestemming, goedkeuring of voorreg toegestaan aan 'n lisensiehouer ingevolge die Nasionale Drankwet of enige ander Wet wat daardeur herroep is, wat nie onversoenbaar is met die bepalings van hierdie Wet, word geag toestemming, goedkeuring of voereg toegestaan te wees ingevolge hierdie Wet.
- 25 (e) 'n Persoon wat aangewys is as 'n polisiebeampte of inspekteur ingevolge die bepalings van die Drankwet, 1989, word beskou as sodanig aangewys ingevolge hierdie Wet.
- 30 (4) Enigiets wat gedoen is om die raad beoog in artikel 4 aan te stel voor die inwerkingtreding van hierdie Wet, en wat gedoen kan word kragtens enige bepalings van hierdie Wet, moet vir alle doeleindes geag word gedoen te gewees het in ooreenstemming met die bepalings van hierdie Wet.

35 Korttitel en inwerkingtreding

143. Hierdie Wet heet die Vrystaatse Wet op Dobbel en Drank, 2010, en sal in werking tree op 'n datum soos vasgestel deur die Premier by wyse van kennisgewing in die *Provinsiale Koerant*.

BYLAE**Wette wat herroep word**

Titel, Nr. en Jaar van Wet	Mate van Herroeping
1. Vrystaatse Wet op Dobbel en Wedrenne, 1996 (Wet Nr. 6 van 1996)	Die geheel
2. Vrystaatse Drankwet, 2007 (Wet Nr. 3 van 2007)	Die geheel